

การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคและการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน
ที่มาจากสภาพครอบครัวต่างกันในจังหวัดนครราชสีมา

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 20 พระโขนง กรุงเทพฯ ๙ โทร. 3921576. 3916069

ปริญญานิพนธ์

ของ

วิณี ชิดเชิดวงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

3 พฤษภาคม 2521

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณะได้พิจารณาปัญหานี้นี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้.

Dr. K. ประธาน
Assoc. Prof. Dr. กรรมการ
Assoc. Prof. Dr. กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับ "ทุนอุดหนุน" จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง อาจารย์ กร.สวณา พรพินฺนกุล, อาจารย์
กร.พนม พงษ์ไพบูลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กร.สขชาย กุรงก์เกษ ที่กรุณาให้คำแนะนำ
และให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรวิทย์ รัตนกุล, อาจารย์ก้องเกื้อน
ศาสตราจารย์, อาจารย์วิเชียร เกตุสิงห์, ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์แพทย์หญิง เพ็ญศรี กาญจนยัตติ ที่กรุณาให้คำแนะนำ
การใช้เกณฑ์เฉลี่ยน้ำหนัก ส่วนสูง ของเด็ก

ขอขอบพระคุณ เขมณทรี สุรสิทธิ์ รัตตเสวี ซึ่งให้คำแนะนำและให้ความสะดวก
ในการใช้สถานที่เก็บข้อมูล ในจังหวัดนราธิวาส

ขอขอบคุณ คุณฉัตรณี สรียาภรณ์, คุณอารุณ วงศ์สนธิธรรม และคุณวิจิตร ชิตเชิวงค์
ที่ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และให้ความร่วมมือ ในงานอื่น ๆ ซึ่งทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จ
ลุล่วงไปได้อย่างรวดเร็ว

ขอเทิดพระคุณคุณแม่ ที่กรุณาช่วยให้คำแนะนำและ เป็นกำลังใจให้แก่ผู้เขียนตลอดมา

วิณี ชิตเชิวงค์

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จาก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ 1
	ภูมิหลัง 1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 7
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า 9
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ 10
2	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 13
	สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า 44
3	วิธีดำเนินการ 46
	กลุ่มตัวอย่าง 46
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง 46
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล 47
	การสร้างแบบสอบถาม 48
	แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัว 48
	แบบสอบถามสังเกตพฤติกรรมและสัมภาษณ์นิสัยในการบริโภคของ
	เด็กวัยก่อนเรียน 48
	แบบสอบถามความเชื่อในการบริโภคอาหารของบิดามารดา 51
	แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของเด็กวัยก่อนเรียน 56
	แบบสอบถามสำรวจปริมาณอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค 57
	แบบบันทึกการเจริญเติบโตทางกายโดยการวัดส่วนสูงน้ำหนัก 59
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 60
	ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล 61
	สถิติที่ใช้ในการค้นคว้า 67

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	70
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	115
5 สรุปผล อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	119
ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้	119
กลุ่มตัวอย่าง	119
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้	119
การวิเคราะห์ข้อมูล	120
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	122
อภิปรายผล	123
ขอเสนอแนะ	135
บรรณานุกรม	137
ภาคผนวก	

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำแนกกลุ่มตัวอย่างแยกตามหมู่บ้าน	47
2	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา	72
3	ค่า F-test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็ก วัยก่อนเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	73
4	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างลักษณะนิสัย ในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษา ต่างกัน	74
5	ค่า t-test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็ก วัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพการทำงาน ต่างกัน	75
6	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน เมื่อจำแนกตามสถานภาพครอบครัว	76
7	ค่า F-test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็ก วัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพครอบครัวต่างกัน	77
8	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างลักษณะนิสัย ในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีสถานภาพครอบครัว ต่างกัน	78
9	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน เมื่อจำแนกตามขนาดของครอบครัว	79
10	ค่า F-test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็ก วัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีขนาดของครอบครัว ต่างกัน	80

11	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน เมื่อจำแนกตามสถานภาพเศรษฐกิจครอบครัว	81
12	ค่า F -test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็ก วัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน	82
13	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างลักษณะนิสัย ในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีสถานภาพเศรษฐกิจ ต่างกัน	83
14	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน เมื่อจำแนกตามความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดา	84
15	ค่า F -test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็ก วัยก่อนเรียนของครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภค ต่างกัน	85
16	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างลักษณะนิสัย ในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีความเชื่อในการ บริโภคต่างกัน	86
17	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน เมื่อจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดู	87
18	ค่า F -test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็ก วัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	88
19	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างลักษณะนิสัย ในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน	89
20	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค เมื่อจำแนก ตามระดับการศึกษาของบิดามารดา	90

21	ค่า F-test คะแนนเฉลี่ยของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค กับ การศึกษาของบิดามารดาต่างกัน	91
22	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนของ อาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดา มีระดับการศึกษาต่างกัน	92
23	ค่า t-test คะแนนเฉลี่ยของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค ที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพการทำงานต่างกัน	93
24	ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค เมื่อจำแนก ตามสถานภาพครอบครัวของบิดามารดา	94
25	ค่า F-test คะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่บิดามารดา มีสถานภาพครอบครัวต่างกัน	95
26	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนของ อาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดา มีสถานภาพครอบครัวต่างกัน	96
27	ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค เมื่อจำแนก ตามขนาดของครอบครัว	97
28	ค่า F-test ของคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค กับขนาดของครอบครัวต่างกัน	98
29	ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค เมื่อจำแนก ตามสถานภาพเศรษฐกิจของบิดามารดา	99
30	ค่า F-test คะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่บิดามารดา มีสถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน	100
31	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนของ อาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดา มีสถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน	101

32	ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค จำแนกตาม ความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดา	102
33	ค่า F-test คะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่บิดามารดา มีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน	103
34	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนของ อาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดา มีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน	104
35	ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค เมื่อจำแนก ตามการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	105
36	ค่า F-test คะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจาก ครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	106
37	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนของ อาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดา มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	107
38	วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน ตามระดับการศึกษาของบิดามารดา	108
39	วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน ตามสถานภาพการทำงานของบิดามารดา	109
40	วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน ตามสถานภาพครอบครัวของบิดามารดา	110
41	วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน ตามขนาดของครอบครัว	111
42	วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน ตามสถานภาพเศรษฐกิจของบิดามารดา	112

ตาราง

หน้า

43	วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน ตามความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดา	113
44	วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน ตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา	114

ภูมิหลัง

1) สภาพของสังคมไทยปัจจุบันนี้ได้เปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ประกอบกับจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ปัญหาความเหลื่อมล้ำในทางสังคม และเศรษฐกิจย่อมมีผลกระทบกระเทือนต่อบุคคลในสังคม เด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของปัญหาดังกล่าวย่อมได้รับความกระทบกระเทือนไปด้วย เช่น การที่พ่อแม่ต้องการประกอบอาชีพทั้งวัน ย่อมมีผลต่อการอบรมเลี้ยงดู และลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวซึ่งทำให้เกิดเกิดความรู้สึกขาดความอบอุ่นและความเอาใจใส่เท่าที่ควร

นักจิตวิทยาการศึกษาที่มีความเห็นว่าครอบครัวมีความสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็ก เป็นสถาบันแรกที่จะสร้างลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพของเด็ก และเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลครอบคลุมชีวิตกว่าอิทธิพลใด ๆ แต่ละครอบครัวมีวัฒนธรรมและวิถีทางดำเนินชีวิตเฉพาะของตน วิธีการอบรมที่เด็กถูกเลี้ยงดูตั้งแต่วัยทารกจนกระทั่งเติบโตเป็นปัจจัยสำคัญในอันที่จะกำหนดพฤติกรรมและบุคลิกลักษณะของบุคคล

ในการประชุมเรื่องการพัฒนาการจิตวิทยาและการศึกษาเด็ก ที่มหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ ซึ่งองค์การยูเนสโกจัดขึ้น มีผู้เชี่ยวชาญ 17 ประเทศ รวมทั้ง ประเทศไทย ได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับที่ประชุมมีความเห็นว่า ศูนย์กลางที่จะพัฒนาเด็กทั้งทางร่างกาย สมอง และสติปัญญานั้น ได้แก่ ครอบครัว ถ้าหากครอบครัวให้ความอบอุ่น และการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกต้อง อนาคตของเด็กก็แจ่มใส ส่วนทางโรงเรียนหรือสถานอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบ ศาสตราจารย์ยอฟ เฟรย์ โอวิมิ แห่งมหาวิทยาลัยลอนดอน กล่าวเห็นว่า ครอบครัว พ่อแม่ และผู้ปกครองมีส่วนอย่างมากที่จะทำให้เกิดช่องว่างระหว่างวัยและมีผลต่อทัศนคติของเด็ก (ไทยรัฐ, 11 มีนาคม 2517 :

การอบรมเลี้ยงดูเป็นสิ่งสำคัญในอันที่จะกำหนดบุคลิกภาพของเด็กให้เป็นไปในแบบต่าง ๆ สังคมแต่ละแห่งย่อมมีวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ผิดแผกแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ อาจจะเนื่องมาจากสถานภาพทางครอบครัว เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนความเชื่อ ลักษณะเหล่านี้เป็นผลทำให้คนในสังคมที่ต่างกันมีบุคลิกภาพต่างกัน ฉะนั้นพื้นฐานทางครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่เยาว์วัย จึงเป็นเสมือนกุญแจดอกสำคัญที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความเจริญเติบโต และบุคลิกภาพของเด็กได้เป็นอย่างดี

การศึกษาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรเป็นปัญหายาวนานแล้ว แม้กระทั่งในต่างประเทศที่เจริญแล้วก็ตาม การศึกษาในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรเจริญขึ้นมาภายหลังวิทยาศาสตร์ประเภทอื่น ๆ ทั้งหมด เชียร์ส แมคคอบี และเลวิน (Sears, Maccoby, Levin, 1957 : 2 - 4) ได้กล่าวไว้ในคำค้นคว้าของเขาว่า ถึงแม้ว่าการศึกษาและนักปรัชญาทางสังคมจะให้ความสนใจมาจนถึงอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูเด็กว่ามีผลต่อพฤติกรรมทางสังคมและมีผลต่อสติปัญญาของเด็ก แต่ก็ยังไม่ได้มีการค้นคว้ากันอย่างจริงจังจนกระทั่งศตวรรษที่ 20 เพราะถือว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นเรื่องของสตรี ซึ่งถือเป็นมารยาทที่ไม่สมควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับชาย ดังนั้น ผู้เป็นมารดาจึงต้องแก้ไขปัญหานี้ด้วยตนเองตลอดเวลา ซึ่งในระยะต่อมาการอบรมเลี้ยงดูได้รับการค้นคว้าด้วยความเอาใจใส่อย่างมาก เชียร์ส กล่าวว่า ที่เป็นอย่างนั้นก็เพราะทุกคนได้ตระหนักดีว่า การปฏิบัติในการเลี้ยงดูเด็กนั้นมีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยใจคอของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ และบุคลิกลักษณะของผู้ใหญ่ก็คือส่วนหนึ่งของประสบการณ์ที่ผ่านมาในวัยเด็ก ในทำนองเดียวกันลักษณะของสังคมก็คือผลของการอบรมเลี้ยงดูของบุคคลในสังคม ดังนั้น ปัญหาการอบรมเลี้ยงดูเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก โดยเพ่งเล็งในแง่วิธีการต่าง ๆ ที่มารดาใช้ในการอบรมเลี้ยงดูบุตร

เชียร์ส ได้กล่าวถึงการค้นคว้าเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กซึ่งเริ่มใน ค.ศ. 1917 โดยนางคอรามิสลี อิลลิส (อ้างจาก ศรีสวัสดิ์ ชลวิสุทธิ, 2505 : 6) ได้ทำการค้นคว้าเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของเด็ก และการอบรมเลี้ยงดูเด็ก รวมทั้ง

การให้อาหารเด็กเป็นสำคัญ และต่อมาก็มีผู้ค้นคว้าในเรื่องการให้อาหาร ซึ่งชี้ให้เห็นสิ่งที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ในคุณค่าอาหาร ตลอดจนคำแนะนำทุกแง่มุมเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร ซึ่งเป็นความต้องการของแม่ชาวอเมริกัน

จรรยา สุวรรณทัต (จรรยา สุวรรณทัต, 2513 : 54 - 55) ให้ข้อคิดเห็น
ว่า การให้อาหารเป็นเรื่องสำคัญยิ่งสำหรับการวางรากฐานพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ
ของเด็กแต่ละคน กล่าวคือ ทางร่างกายตั้งแต่เด็กคลอดแล้วเป็นต้นมา จำต้องได้รับประทาน
อาหารที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอแก่ความต้องการของร่างกาย จึงจะเจริญเติบโตแข็งแรง
ตามควรแก่วัย ทางจิตใจเด็กต้องการความรักความเข้าใจและความเห็นอกเห็นใจเท่า ๆ
กับต้องการความสุขสบายทางร่างกาย หากแม่ปราศจากความรักความเอาใจใส่ ถือว่าตน
ต้องเลี้ยงบุตรโดยหน้าที่บังคับ จึงจะเป็นการเลี้ยงดูย่นมนแม่ก็ห้ามคุณค่าแก่จิตใจของเด็ก
แม้เพียงครั้งหนึ่งของการเลี้ยงดูย่นมนชวค แต่อบอุ่นไปด้วยความรักความปรานีอย่างลึกซึ้ง
ของผู้เลี้ยงไม่ จึงกล่าวได้ว่าวิธีการให้นมหรืออาหารของแม่หรือผู้เลี้ยงดู และท่าทีความรู้สึก
ในขณะที่ให้นม มีผลต่อจิตใจของเด็กอย่างมากมาย

ชาลิต รัตนกุล (ชาลิต รัตนกุล, 2518 : 5) เน้นให้เห็นประโยชน์ของ
 ปรูมวัย ซึ่งมีผลต่อความเจริญทางกายและปัญญาของบุคคล บุคคลใดได้รับอาหารที่มีคุณค่า
 เพียงพอมาโดยตลอดตั้งแต่เกิดตลอดวัยเด็ก บุคคลนั้นย่อมมีโอกาสจะมีร่างกายสมบูรณ์
 แข็งแรง ทั้งมีสติปัญญาที่เจริญงอกงามได้เต็มที่ เป็นกำลังสำคัญของสังคมและประเทศชาติ
 ในทางตรงกันข้ามบุคคลใดขาดแคลนอาหาร ได้รับอาหารที่ไม่พอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ในวัยแรกเกิดและตลอดวัยก่อนเรียนจะไม่มีโอกาสที่จะเจริญเติบโตได้เต็มที่ทั้งทางกายและ
 ปัญญา ความค้อยหรือชะงักงันในความเจริญทางสติปัญญาที่เกิดในระบะนี้ไม่มีทางที่จะชดเชย
 แก้ไขให้เป็นปกติได้ในระยะต่อมา ไม่ว่าจะให้อาหารชดเชยมากสักเพียงไร ซึ่งสอดคล้องกับ
 สกริมชอ (Scrimshaw, 1968 : 364 - 403) ที่ได้ศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้ และ
 พบว่า อาหารที่เรารับประทานนั้นมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการของมนุษย์ ในเด็กที่ขาดอาหาร
 อัตราการเจริญเติบโตของร่างกายจะหยุดชะงัก และพัฒนาการของกระดูกจะช้าลง ดังนั้น
 เมื่อเด็กขาดอาหารในวัยนี้ สมองย่อมจะเจริญเติบโต และพัฒนาได้ไม่ดีเท่าที่ควร เป็นเหตุ
 ให้ระดับสติปัญญาของเด็กต่ำกว่าอายุที่ควรจะเป็น และยากที่จะแก้ไขในภายหลัง ซึ่งก็

สนับสนุนรายงานของ อนุสิฐ รัชตะศิลป์ (อนุสิฐ รัชตะศิลป์, 2516 : 4 - 6) ที่เสนอผลการวิจัยของ Smythe, Monkeberg และ Smith กับ Hauck ว่า สอดคล้องกันโดยสรุปว่า เด็กที่ป่วยด้วยโรคอาหารนั้น นอกจากการเจริญเติบโตของร่างกายจะคอยกว่าปกติแล้ว เขาวินิจฉัยยังคงสับสนเด็กปกติไม่ได้ และแม้ว่าเด็กจะได้รับการรักษาหายแล้ว และติดตามให้การเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิดตลอดมา แต่ในการพัฒนาทางสติปัญญาก็ยังคงคอยกว่าเด็กปกติอยู่นั่นเอง ดังนั้น ปัญหาที่น่าวิตกยิ่งที่จะตามมาคือ เด็กที่คอยทางสติปัญญาเหล่านี้จะต้องเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นปัญหาของชาติต่อไป นับว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วทั้งหมด อาหารที่มีประโยชน์มีความสำคัญสำหรับเด็กที่กำลังเจริญเติบโตเป็นอย่างยิ่ง เจลลิฟฟ์ (Jelliffe, 1966 : 50) กล่าวว่า การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของร่างกายนั้นได้รับอิทธิพลจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมในบรรดาสังแวดล้อมทั้งหลายนี้ ปัจจัยสำคัญมากที่สุดหนึ่งซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของร่างกายคือ อาหาร

จากแผนโภชนาการในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 (2520 - 2524) อ้างจากโภชนาการสาร, 2519 : 1) ที่ว่า ประชาชนไทยเป็นจำนวนไม่น้อยเป็นโรคขาดอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กก่อนวัยเรียน จากการวิจัยของนักวิจัยหลายท่าน อมรา จันทราภานนท์ และคณะ (Amara Chandrapanond and other, 1972 : 42 - 50) รายงานว่ากลุ่มประชากรที่มีการขาดอาหารนั้นพบมากที่สุดของเด็กก่อนวัยเรียนเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ วัยทารก วัยเรียนและมารดาในระยะตั้งครรภ์และให้นมบุตรตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กวัยก่อนเรียน แม้ว่าจะมีอาหารที่รับประทานเพียงพอแล้วก็ตาม แต่ก็ยังแสดงการขาดอาหารได้ ชวลิต รัตนกุล (ชวลิต รัตนกุล, 2513 : 46) ได้ให้ความเห็นว่า เด็กก่อนวัยเรียนต้องการอาหารบางประการมากกว่าผู้ใหญ่ ประกอบกับเด็กในวัยก่อนเข้าเรียนมักจะได้รับความสะดวก เอาใจใส่จากบิดามารดาและผู้ปกครองน้อยกว่าในระบที่ยังเป็นทารก ยิ่งมารดามั่นองใหม่ด้วยแล้วก็แทบจะทอดทิ้งเด็กวัยนี้ให้อยู่ในความดูแลของผู้อื่นเลยทีเดียว การขาดแคลนโภชนาการในระยะนี้จึงมีมากกว่าในระยะใด ๆ และโภชนาการมีความสำคัญมากสำหรับชีวิตในระยะนี้ และระยะ

ต่อไป เพราะอัตราการเจริญเติบโตในชีวิตไม่มีระยะใดจะมีมากและรวดเร็วเท่ากับระยะตั้งแต่เกิดจนถึงหกปี ซึ่งสอดคล้องกับ มัสส์ (Musse, 1974 : 364) ที่ว่า ในช่วงระยะแรก ๆ ของชีวิตมนุษย์เป็นช่วงที่มีอัตราการพัฒนาการสูงที่สุด ฉะนั้น เด็กในวัยนี้จึงจำเป็นที่จะไต่อาหารไปสร้างร่างกายให้เติบโตแข็งแรง การกินอาหารดี มีโภชนาการเพียงพอครบถ้วนในระยะนี้จะช่วยวางรากฐานที่ดีสำหรับชีวิตอนาคตของเด็ก

ฉะนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เป็นบิดามารดา หรือผู้ปกครองจะต้องเข้าใจและทราบวิธีให้อาหารทารกและเด็กอย่างถูกต้อง วลัย อินทรมพรรย์ (วลัย อินทรมพรรย์, 2518 : 36 - 39) ชี้ให้เห็นว่าการที่เด็กวัยก่อนเรียนเป็นจำนวนมากเป็นโรคขาดอาหารเนื่องจากผู้เป็นบิดามารดาส่วนใหญ่ยังไม่ทราบหลักและวิธีให้อาหารทารกและเด็กอย่างถูกต้อง ฉะนั้น จึงจำเป็นจะต้องพิจารณาการศึกษาเรื่องการให้อาหารให้เด็กวัยก่อนเรียนเป็นพิเศษ

วิณะ วีระไวทยะ (วิณะ วีระไวทยะ, 2519 : 31) เน้นว่า อาหารของเราไม่ขาดแคลนมากนัก แต่ปัญหาที่ทำให้ปัญหาการขาดอาหารในเด็ก โดยเฉพาะเด็กก่อนวัยเรียนนั้นเป็นเพราะ

- ผู้เป็นบิดามารดาหรือผู้ปกครองขาดความรู้ในการเลือกอาหารที่มีประโยชน์
- ยึดมั่นอยู่กับการบริโภคนิสัยที่ไม่ถูกต้อง
- มีความเชื่อที่ไม่ถูกต้องในเรื่องอาหารและอาหารต้องห้ามหลายอย่าง

โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะนิสัยในการบริโภคที่ไม่ถูกต้องของบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีผลต่อเด็กอย่างมาก เพราะในครอบครัวไทยส่วนมากไม่มีการเตรียมอาหารเป็นพิเศษสำหรับเด็ก สมาชิกในครอบครัวทุกคนจะต้องรับประทานอาหารในสำรับเดียวกัน ซึ่งอาหารมักจะเป็นอาหารจัดสำหรับผู้ใหญ่มากกว่าจะคำนึงถึงเด็ก ดังนั้น เด็กจึงมักจะรับเอาลักษณะนิสัยในการบริโภคของผู้ใหญ่ติดมาด้วย ซึ่งมักจะบริโภคตามที่เคยได้รับการเลี้ยงดูมาแต่เด็ก คือ บริโภคอาหารเพียงให้ร่างกายอิ่ม ไม่คำนึงถึงคุณค่าอาหาร ทั้งนี้ เพราะประเพณี ศาสนา นิสัยในการกินซึ่งติดแน่นอยู่ในความเชื่อและความเคยชิน จึงเป็นการยากในการที่จะเปลี่ยนนิสัยเหล่านั้นให้รับประทานอาหารแปลกใหม่ ที่มีคุณค่าทางอาหารพอเหมาะแก่ร่างกาย และเสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่าบริโภคอย่างเดิม (จรัสศรี พันธุ์พิริยะ, 2511 : 28 - 33)

ป๋วย โรจนะบุรานนท์ (ป๋วย โรจนะบุรานนท์, 2519 : 47) ให้ความเห็นว่านิสัยเกี่ยวกับอาหารการกินที่เรียกว่า Food Habits นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างที่มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ถ้าพูดถึงอาหารที่กินแล้วก็แตกต่างกันไปตามประเทศ ตามท้องถิ่น หรือตามสังคมที่ต่างกันไป เช่น อาหารของไทย กับอาหารของฝรั่งก็ต่างกัน อาหารของคนไทยภาคกลางกับของคนไทยภาคเหนือหรือภาคใต้ก็ต่างกัน และอาหารของคนมีฐานะดีกับคนที่มีฐานะยากจนก็แตกต่างกันไป

คนในสังคมเดียวกันแม้จะมีวัฒนธรรมในการบริโภคเป็นแบบเดียวกัน แต่นิสัยในการรับประทานอาหารได้เหมือนกันไปทุกคนไม่ ดังนั้น อาหารและลักษณะนิสัยในการบริโภคจะแตกต่างกันบ้างในระหว่างภาคและระดับทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ดังเช่นในภาคใต้ประชาชนในภาคนี้นิยมบริโภคปลาและผัก (อาจจาก การศึกษาและวิจัยเรื่อง เด็กเล็ก, 2516 : 124) ประชาชนในภาคนี้นอกจากจะนับถือศาสนาพุทธแล้ว ประชาชนส่วนใหญ่โดยเฉพาะในจังหวัดภาคใต้เป็นชาวไทยมุสลิมนับถือศาสนาอิสลาม ด้วยเหตุนี้อิทธิพลทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมการอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนความเชื่อที่มีผลให้ลักษณะนิสัยในการบริโภคในภูมิภาคนี้แตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ (มยุรี จารุปาน, 2518 : 5) ฉะนั้น องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อนิสัยในการบริโภคก็คือ การอบรมเลี้ยงดูซึ่งแต่ละคนได้รับมาแต่วัยต้น ซึ่งได้แก่ การให้อาหารของแม่ หรือผู้ช่วยเลี้ยงดู การแสดงออกทางอารมณ์ของพ่อแม่ต่อเด็ก ลักษณะนิสัยการรับประทานอาหารของพ่อแม่เอง การหยามชม ตลอดจนการฝึกให้รวมวงอาหารกับผู้ใหญ่ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อนิสัยในการบริโภคและบุคลิกภาพของเด็ก

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัยในการบริโภคและการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน เนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดู สภาพความเป็นอยู่ของสิ่งแวดล้อม ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการยึดมั่นในประเพณี และทัศนคติเก่า ๆ โดยเฉพาะนิสัยในการบริโภคของผู้ใหญ่เปลี่ยนยาก ฉะนั้นการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการบริโภคควรเริ่มตั้งแต่ในวัยเด็ก (วลัย อินทรมพรรย์, 2518 : 61) ประกอบกับเด็กวัยก่อนเรียนประสบปัญหาในด้านการขาดอาหาร เป็นโรคขาดอาหาร และตายด้วยสาเหตุการขาดอาหารในอัตราที่สูง ด้วยเหตุนี้ การวิจัยในกลุ่ม

เด็กวัยก่อนเรียนจึงจำเป็นต้องทำการศึกษาย่างกว้างขวางและจริงจัง โดยเฉพาะในค่านที่เกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการบริโภคและการเจริญเติบโต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาในเรื่องนี้ให้ลึกซึ้ง เพื่อที่จะนำไปใช้ในการส่งเสริม ป้องกัน แก้ไข เพื่อให้เด็กวัยก่อนเรียนมีคุณภาพสูงขึ้น อันจะส่งผลถึงการพัฒนากำลังคนและการพัฒนาประเทศไทยให้บรรลุสมความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันในค่านการศึกษา สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบชนิดอาหารที่บริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันในค่านการศึกษา สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา

3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันในค่านการศึกษา สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา

ความสำคัญของการ ศึกษาครั้งนี้

1. จากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ผู้เป็นบิดามารดา ตลอดจน ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจ และทราบถึงลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันในทางการศึกษา สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงและปลูกฝังนิสัยในการบริโภคที่ดีให้แก่เด็ก

2. เป็นแนวทางให้ผู้เป็นบิดามารดา ตลอดจน ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและทราบถึงชนิดอาหารที่บริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่แตกต่างกันในด้านการศึกษา สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และจะได้ช่วยกันส่งเสริมให้เด็กบริโภคอาหารที่ถูกต้องและเพียงพอ เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีสมรรถภาพทางกาย อารมณ์ จิตใจ และสมองสูงสุด

3. จากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ผู้เป็นบิดามารดา ตลอดจน ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและทราบถึงการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่แตกต่างกันในด้านการศึกษา สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีการเจริญเติบโตเป็นไปตามพัฒนาการของเด็ก และเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้แก่เด็ก

4. ผลการศึกษานี้จะเป็นการกระตุ้นนักจิตวิทยา นักวิชาการ ตลอดจน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีการส่งเสริมโครงการศูนย์เด็กวัยก่อนเข้าเรียน และการแจกจ่ายอาหารเสริมแก่เด็กวัยนี้ให้ได้อย่างเพียงพอและทั่วถึง ตลอดจน การให้การศึกษแก่ประชาชน ให้มีนิสัย และทัศนคติในการบริโภคที่ถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณค่าของอาหารและวิธีการเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้อง เพื่อเป็นการวางรากฐานการพัฒนากำลังบุคคล ให้มีประสิทธิภาพสูงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่คาดหวังไว้

5. จากการศึกษาลักษณะนิสัยในการบริโภค การเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน นอกจากจะเป็นแนวทางและประโยชน์กับบิดามารดาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังมีประโยชน์กับผู้ทำหน้าที่ในการสอนนักเรียน เช่น ครู ครูแนะแนว จะได้เข้าใจและทราบลักษณะนิสัยในการบริโภค และการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน จะได้ช่วยกันเสริมสร้างให้เด็กพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นการช่วยลดปัญหาต่าง ๆ เมื่อเด็กเหล่านั้นอยู่ในโรงเรียน

ขอบเขตการศึกษาคนควา

1. กลุ่มตัวอย่าง

เป็นเด็กวัยก่อนเรียนที่มีอายุระหว่าง 2 - 5 ปี ในหมู่บ้านกำปงบารู กำปงปาย และหมู่บ้านบือตง ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส จำนวน 60 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

- สถานภาพทางเศรษฐกิจ
- รายได้ของครอบครัวต่อเดือน
- สถานภาพการทำงาน
- ขนาดของครอบครัว
- สถานภาพครอบครัว
 - คู่
 - หย่าร้าง
 - หมาย
- การศึกษาของบิดามารดา
- การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา
 - แบบให้ความรัก
 - แบบเข้มงวดกวดขัน
 - แบบปล่อยปละละเลย
- ความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดา

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ประกอบด้วย

- ลักษณะการปฏิบัติตนสัในการบริโภคของเด็ก
- การเจริญเติบโตโดยวัดส่วนสูงและชั่งน้ำหนัก

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. บิตามารคา หมายถึง พ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กที่ให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นระยะเวลานานที่สุด
2. ลักษณะนิสัยในการบริโภค (Food Habits) หมายถึง ความประพฤติที่เคยชินในการรับประทานอาหาร ได้แก่ การรับประทานอาหารหรือไม่รับประทานอาหาร รับประทานอาหารอย่างไร จำนวนมื้อที่รับประทานอาหาร และใช้อุปกรณ์อะไรบ้างในการรับประทานอาหาร รวมทั้งสุขนิสัยก่อนการรับประทานอาหาร และขณะรับประทานอาหาร ตลอดจน ชนิดอาหารที่บริโภค
3. เด็กวัยก่อนเรียน (Pre-School Children) หมายถึง เด็กตั้งแต่อายุ 2 ขวบไปจนถึง 5 ขวบ
4. ความเชื่อในการบริโภค หมายถึง ความเชื่อเกี่ยวกับอาหาร ได้แก่ คำกล่าวหรือข้อความต่าง ๆ ในเรื่องอาหาร ซึ่งบอกเล่ากันต่อ ๆ มา โดยไม่มีหลักวิทยาศาสตร์ และในท้องถิ่นหนึ่งก็แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ เพราะสิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา ความเป็นอยู่
5. สภาพของครอบครัวที่แตกต่างกัน หมายถึง ความแตกต่างในค่านึงต่อไปนี้
 - การศึกษา
 - สถานภาพการทำงาน
 - สถานภาพครอบครัว
 - ขนาดของครอบครัว
 - สถานภาพทางเศรษฐกิจ
 - การอบรมเลี้ยงดู
 - ความเชื่อในการบริโภค
6. สถานภาพการทำงานของบิตามารคา แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ
 1. อาชีพที่ต้องออกทำงานนอกบ้าน คือ รายเฉลี่ยว่าใน 1 สัปดาห์ออกทำงานนอกบ้านอย่างน้อย 5 วัน ๆ ละ 7 ชั่วโมง หรือคิดเฉลี่ย 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
 2. อาชีพที่ทำงานอยู่กับบ้าน คือ รายเฉลี่ยว่าใน 1 สัปดาห์ออกทำงานนอกบ้านไม่เกิน 5 วัน ๆ ละ 7 ชั่วโมง คิดเฉลี่ยไม่เกิน 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

7. ขนาดของครอบครัว หมายถึง จำนวนสมาชิกในครอบครัว
8. สถานภาพครอบครัว แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ
1. คู่ หมายถึง บิดามารดาอยู่ด้วยกัน
 2. หย่าร้าง หมายถึง บิดามารดาเลิกกัน
 3. หย่า หมายถึง คนหนึ่งคนใดถึงแก่กรรม
9. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการที่บิดามารดาปฏิบัติลูกในการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งสามารถแยกออกได้เด่นชัดในลักษณะหนึ่งลักษณะใดใน 3 ลักษณะคือ
1. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก หมายถึง พฤติกรรมที่ลูกของตนเอง ในลักษณะต่าง ๆ เช่น ให้ความเคารพเอาใจใส่ ให้ความรักห่วงใย ให้คำแนะนำ สนับสนุน และช่วยเหลือ มีความยินดีที่จะอยู่กับลูก การยกย่อง คุ้มครอง ตลอดจน ให้ความใกล้ชิดติดอกติดใจ
 2. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด หมายถึง พฤติกรรมที่บิดามารดาปฏิบัติ ต่อลูก คอยบังคับให้ลูกทำตามความต้องการของตนเอง ชอบใช้คำพูดที่ทำให้ลูกมีความรู้สึกอาย ชอบกาวภายในเรื่องส่วนตัวของลูก ลงโทษลูกโดยที่ลูกยังไม่รู้เหตุผลที่ต้องถูกลงโทษ
 3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง พฤติกรรมที่บิดามารดา ปฏิบัติต่อลูกแบบทอดทิ้ง ปล่อยให้ลูกจัดการกับตนเอง ขาดการแนะนำดูแลเอาใจใส่ ไม่มีการวางกฎเกณฑ์ให้ปฏิบัติ เมื่อเด็กซักถามในเรื่องต่าง ๆ พ่อแม่จะไม่สนใจอธิบายให้เด็กหายข้องใจ
10. ทัศนคติการเจริญเติบโต โดยดูจากส่วนสูงและน้ำหนัก
11. สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้ของครอบครัว ซึ่งถือเกณฑ์การแบ่งระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองจากกองเข้าซื้อฝ่ายจัดการทรัพย์สิน การเคหะแห่งชาติ โครงการเคหสงเคราะห์ ปี 2520 ดังนี้
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	มีรายได้ต่ำกว่า 1,500 บาทต่อเดือน
ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง	มีรายได้ตั้งแต่ 1,500 - 5,000 บาทต่อเดือน
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	มีรายได้มากกว่า 5,000 บาทต่อเดือน

12. ระดับการศึกษาของบิดามารดา ในการศึกษาครั้งนี้ ถือว่าระดับการศึกษา
 ของบิดามารดา แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

ระดับต่ำ	ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 ลงไป
ระดับปานกลาง	ประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น
ระดับสูง	มัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป

(อ้างจาก โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ
 และสังคม และประชากร โดย พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ, 2517 : 79)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คนในสังคมเดียวกันแม้จะมีวัฒนธรรมในการบริโภคเป็นแบบเดียวกัน แต่นิสัยในการรับประทานอาหารหาได้เหมือนกันไปทุกคนไม่ บางคนมีนิสัยในการรับประทานอาหารที่ดี และบางคนมีนิสัยในการรับประทานอาหารไม่ดี สำหรับนิสัยในการรับประทานอาหารที่ไม่ดีนั้นมีลักษณะแตกต่างกันออกไปดังนี้

1. นิสัยเลือกอาหารหรือรับประทานอาหาร ใดก็ได้ คนที่เลือกรับประทานอาหารเป็นบางชนิด อาหารธรรมดาที่คนทั่วไปรับประทานตนกลับรับประทานไม่ได้
2. นิสัยรับประทานอาหาร ใดก็ได้ พวกพิถีพิถันต่ออาหารหรือเครื่องใช้ ในการรับประทานอาหารและวิธีรับประทานอาหาร จนเป็นเรื่องลำบากและน่ารำคาญ
3. นิสัยรับประทานอาหารไม่เรียบร้อย ไม่ระมัดระวังมารยาทในการรับประทานอาหาร
4. นิสัยรับประทานอาหารไม่เป็นเวลา ใดก็ได้ รับประทานอาหารแบบไม่หยุดปาก ที่เรียกว่า กินจุบกินจิบพวกหนึ่ง และรับประทานอาหารตามความสะดวกของตนเองหาเวลาแน่นอนไม่ได้ อีกพวกหนึ่ง (กัลยา ศรีสวัสดิ์ และคณะ, 2511 : 70) ซึ่งสอดคล้องกับ สันติภาพ ไชยวงศ์เกียรติ (สันติภาพ ไชยวงศ์เกียรติ, 2518 : 10) ที่ว่าเมืองไทยไม่เคยขาดปริมาณอาหาร แต่เนื่องจากอาหารที่กินขาดคุณภาพ เพราะไม่ยอมเปลี่ยนนิสัยในการบริโภคให้ถูกต้อง

วลัย อินทรมพรรย (วลัย อินทรมพรรย, 2518 : 60 - 61) แสดงความคิดเห็นไว้ว่า พ่อแม่เลี้ยงลูกนั้นต้องเลี้ยงทั้งกายและใจ ต้องเรียนรู้นิสัยของลูก และฝึกอบรมให้เกิดนิสัยที่ถูกต้องมีพลานามัยสมบูรณ์ สุขภาพกายจะนำไปสู่สุขภาพจิต นิสัยในการรับประทานอาหารก็เหมือนกับนิสัยอื่น ๆ คือ มิได้มีแต่กำเนิดแต่เกิดจากการเลียนแบบและสิ่งแวดล้อม ฉะนั้นนิสัยการรับประทานอาหารจึงเปลี่ยนแปลงได้ แต่ถ้าทิ้งไว้นานเท่าใดก็ยิ่งกินเวลาในการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นเท่านั้น นิสัยการรับประทานอาหารของผู้ใหญ่เปลี่ยนยาก เนื่องจากมีความเคยชินต่อสิ่งนั้นมานาน ฉะนั้น การปลูกฝังนิสัยการรับประทานอาหารจึงควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก สิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดนิสัยการรับประทานอาหาร คือ ศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี อาหารในท้องถิ่น ประสภารณ์

เกี่ยวกับอาหารและครอบครัว แต่ผู้มีอิทธิพลต่อนิสัยการรับประทานอาหารของเด็กมากที่สุด คือ พ่อแม่ ซึ่งเป็นที่อยู่ใกล้ชิดมากที่สุด เด็กจะเลียนแบบนิสัยการรับประทานอาหารจากพ่อแม่ของตน ตั้งแต่เริ่มรับประทานอาหารกับครอบครัว*

ฟาเทอร์ (Fathauer, 1960 : 37) ให้ข้อสังเกตว่า ถ้าเราบอกใครว่า นิสัยการบริโภคอาหารของเขาเลวก็เท่ากับเป็นการบั่นทอนหรือทำลายภาพพจน์ที่ฝังใจเขา อยู่ตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งเลวิน (Lewin, 1943 : 35) สรุปนิสัยการบริโภคของกลุ่มบุคคล ที่เขาทำการศึกษาวๆ คนส่วนใหญ่จะชอบสิ่งที่บริโภคโดยมักจะมีอารมณ์อ่อนไหวผูกพันอาหาร การกินตามประเพณีของคนอย่างรุนแรง และเมื่อมีผู้วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ก็จะรู้สึก แค้นเคือง

ฮิเซลไทน์ (Heseltine, 1962 : 4) ได้แสดงความเห็นว่า ¹⁹⁰⁵ลักษณะนิสัย ในการบริโภคมีลักษณะเป็นไปตามสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม โดยที่เรามักจะมีคามเชื่อผิด ๆ อย่างฝังใจกันเสมอมา ว่า การเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่นั้นจะเกิดในระยะเวลาดสั้น ๆ แต่ความจริงแล้วไม่เป็นอย่างนั้น การเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยในการบริโภคจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้น ๆ ยอมรับและเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นมีความสำคัญ มีประโยชน์แก่ตัวเขา ดังนั้น จึงอาจต้องใช้เวลานานพอสมควร ควรให้มีการประพฤติปฏิบัติอย่างที่ถูกที่ควรเกี่ยวกับเรื่องอาหารและการบริโภค โดยเริ่มจากเด็กก่อน

*ปุ้ย โรจนะบุรานนท์ (ปุ้ย โรจนะบุรานนท์, 2519 : 49) เชื่อว่าความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับอาหารก็มีผลกระทบต่อสุขภาพและนิสัยในเรื่องอาหารการกิน ซึ่งบางกรณีอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายได้ เช่น ทำให้ร่างกายได้รับอาหารที่มีประโยชน์ไม่พอ เรื่องนี้จะต้องแก้ด้วยการศึกษาหรือการให้ความรู้ถูกต้อง ความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับอาหารนั้น บางทีก็ติดต่อกันมาหลายชั่วอายุคน ความเชื่อดังกล่าวนี้นั้นรวมไปถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรมในสังคมนั้น ๆ ด้วย คนที่มีความเชื่ออะไรผิด ๆ นั้น จะว่าเพราะความโง่เขลาที่เคียวก็น่าได้แต่เป็นความเชื่อที่รับช่วงต่อ ๆ กันมา หรือเป็นเรื่องของสังคมและวัฒนธรรมของคนในหมู่นั้น การที่จะปรับปรุงแก้ไขในเรื่องนี้อยู่ที่การศึกษาอีกเหมือนกัน คือ ต้องสอนให้เข้าใจถึงเหตุถึงผล จนกระทั่งเลิกความเชื่อที่ผิดนั้น ๆ เสียได้

คนบางคนอาจมีความรักแต่ในเรื่องความเชื่อซึ่งมีมาตั้งแต่เด็ก ๆ ซึ่งบางคนยัง
ฝังใจเชื่อเรื่องที่ไม่ควรเชื่ออยู่นั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับ แอนเดร (Andre, 1975 :
7) ปัญหาเรื่องชนบทรรมนิยม ประเพณี ความเชื่อผิด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนิตยในการ
บริโภค จะต้องได้รับการแก้ไข เพราะเป็นสาเหตุที่ทำให้การบริโภคไม่ถูกต้อง/และยังให้
ความเห็นว่า ภาวะโภชนาการจะเป็นอย่างไร มาจากสาเหตุที่สำคัญคือ อาหารที่ร่างกาย
ได้รับเข้าไปและสภาพที่ร่างกายสามารถนำอาหารไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด อาหารที่
ร่างกายได้รับเข้าไปนั้นย่อมขึ้นอยู่กับระดับปริมาณของอาหารที่บุคคลนั้น และการเลือกอาหาร
ขึ้นอยู่กับนิตยในการบริโภคอาหาร

ในด้านการเจริญเติบโตของเด็กไทยนั้น โคมิยูสนใจกันมาช้านานแล้ว ดังเช่น
ในปี 2473 - 2474 ซิมเมอร์แมนน์ (Zimmermann, อ้างจาก อนุสิฐ รัชตะศิลป์,
2516 : 4) ซึ่งเข้ามาสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม นับว่าเป็นคนแรกที่ทำให้ความ
สนใจในการเจริญเติบโตและปัญหาโภชนาการของเด็กไทยในชนบท และได้ทำการวัดหา
ความสูงและชั่งน้ำหนักเอาไว้

ต่อมาในปี พ.ศ. 2477 - 2478 แอนดรู (Andrew, อ้างจาก บัว ศรีวิวัฒนพงศ์,
2516 : 43) มีความสนใจต่อการวัดน้ำหนักและส่วนสูงของนักเรียนโดยทำการสำรวจ
ความสูงไปกับการสำรวจภาวะเศรษฐกิจในชนบท

จะเห็นได้ว่ามีผู้สนใจการเจริญเติบโตของเด็กไทยโดยใช้วิธีการชั่งน้ำหนักและ
การวัดส่วนสูง เป็นวิธีประเมินผลการเจริญเติบโตของเด็กไทยเช่นเดียวกับ ยงค์ ชุตินา
(อ้างจาก อนุสิฐ รัชตะศิลป์, 2515 : 46) เป็นผู้ให้ความสนใจในปัญหาการ
เจริญเติบโตของเด็กไทย ได้ทำการวัดขนาดของร่างกายทั้งในเด็กและผู้ใหญ่เป็นจำนวนมาก
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสูงและน้ำหนักที่เหมาะสมสำหรับร่างกายของคนไทย

จากรายงานการสำรวจและการวิจัยในด้านการเจริญเติบโต สมชาย กรุงเทพ
(สมชาย กรุงเทพ, 2520 : 2 - 8) เน้นความสำคัญของส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
นิยมใช้กันมากในการประเมินภาวะโภชนาการของบุคคลหรือทางชุมชน และเป็นที่ยอมรับ
กันแล้วว่า การเจริญเติบโตและการพัฒนาทางร่างกายเป็นตัวบ่งชี้ถึงภาวะโภชนาการที่ดี
การชั่งน้ำหนักของร่างกายเป็นวิธีที่ง่ายที่สุดเพราะเป็นการวัดความเจริญเติบโตโดยตรง

กุมารแพทย์ได้ใช้วิธีนี้มาแทนในการประเมินการเจริญเติบโตของเด็กแต่ละคนในท่านสูง บางท่านกล่าวว่าส่วนสูงใช้เป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญเติบโตของเด็กวัยเรียนได้อย่างดี การศึกษาบางอันได้แสดงให้เห็นว่า ส่วนสูงมีความสัมพันธ์กับภาวะสังคมและเศรษฐกิจของ ครอบครัว เพื่อที่จะขจัดปัญหาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบน้ำหนักของเด็ก สำนวกับน้ำหนัก เด็กปกติในหมวดอายุต่าง ๆ กัน จำเป็นจะต้องเปรียบเทียบเมื่อความสูงเท่ากันควบคู่ไปด้วย และในระยะต่อมาได้พิจารณาน้ำหนักของเด็กเมื่อมีความสูงเท่ากันมากกว่าอายุเดียวกัน และได้มีการพิจารณาค่ามาตรฐานของความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักและส่วนสูงโดยไม่ต้อง มีอายุมาเกี่ยวข้อง ซึ่งมีประโยชน์ในกรณีที่ไมทราบอายุของการสำรวที่แน่นอน จากการศึกษา ที่ผ่านมามีปรากฏว่าควาไร 80% มาตรฐานของน้ำหนักตามส่วนสูงเป็นจุดแบ่งแยกระหว่าง เด็กปกติกับเด็กขาดอาหาร ปัจจุบันก็มีผู้นิยมการวินิจฉัยภาวะโภชนาการของชุมชนด้วยวิธีนี้

การที่เด็กวัยก่อนเรียนมีการเจริญเติบโตไม่เป็นไปตามพัฒนาการนั้น นอกจาก ปริมาณอาหารที่เด็กได้รับประทานไม่พอเพียงกับความต้องการของร่างกาย ฐานะทาง เศรษฐกิจ การศึกษาของบิดามารดา ตลอดจน สภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศภายในบ้าน ก็มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของเด็ก

* ชัยนาถ นาคบุปผา (ชัยนาถ นาคบุปผา, 2515 : 75) เน้นความสำคัญ ของบ้านว่า สถาบันสำคัญอันดับแรกที่จะสร้างให้เด็กเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการ ดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุขได้หรือไม่ เด็กจะเจริญเติบโตไถ่มาเล็กน้อยเพียงไร อยู่ใต้มหาบท ของพ่อแม่เป็นสำคัญ การเข้มงวดกวดขันและจู้จี้ของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็ก เด็กจะมีอารมณ์ที่ ไม่มั่นคง *

เมดินนัสและจอห์นสัน (Medinnus & Johnson, 1969 : 716 - 717) อ้างว่า ถ้าองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดอาชญากรรมมีหลายองค์ประกอบ ควบกันแล้ว องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ องค์ประกอบทางจิตวิทยา ซึ่งนักจิตวิทยา หลาย ๆ ท่านกล่าวว่า สิ่งที่ทำให้เกิดปัญหาทางจิตก็คือ การไม่ได้รับความรักจากแม่ใน ช่วง 3 ขวบปีแรกของชีวิต

* พ่อแม่นับว่าเป็นบุคคลแรกและเป็นบุคคลสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้เด็กมีการพัฒนา บุคคลิกภาพอย่างเหมาะสม เนื่องจากพ่อแม่เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กตั้งแต่แรกเกิด ทั้งที่

พรอยต์ (อ้างจาก Hall & Lindzey, 1970 : 44 - 46) ได้กล่าวถึงพัฒนาการบุคลิกภาพของเด็กจะพัฒนาในช่วง 5 ขวบปีแรก เขากล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูว่า เด็กที่ถูกพ่อแม่ทอดทิ้ง ปล่อยให้ละเลย มีแนวโน้มที่จะลอกเลียนแบบพ่อแม่มากกว่าเด็กปกติ โดยเด็กหวังว่าเขาจะได้รับความรักจากพ่อแม่กลับคืนมา นอกจากนั้น พรอยต์ยังกล่าวถึงการที่ก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพของคนนั้น ๆ ก็คือ การเลียนแบบ (Identification) ที่ได้สะสมมาในช่วงต่าง ๆ ของชีวิต และพ่อแม่ก็ดูเหมือนว่าจะเป็นตัวแบบที่สำคัญที่สุดในการเลียนแบบของเด็ก *

* ดังนั้น การอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้นเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กอย่างมาก ถ้าเด็กมีชีวิตเริ่มต้นที่ดีก็ย่อมจะมีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับการที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี สมาคมเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย (2518 : 280) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า บ้านและครอบครัวนับว่าเป็นสถาบันสังคมที่มีความสำคัญอันดับแรกในการสร้างลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของเด็ก ถ้าบิดามารดามีความรักและห่วงใยในตัวลูก ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตร ย่อมทำให้บุตรเกิดความรักพ่อแม่ ซึ่งมีส่วนช่วยให้เด็กเจริญเติบโตด้วยดีทั้งสติปัญญาและและความนึกคิด (เสาวลักษณ์ ภูมิวิสนะ, 2518 : 41) อาการที่มารดาแสดงต่อบุตรในขณะที่ป้อนอาหาร ได้แก่ ความรักใคร่ การให้กำลังใจ ความชื่นมื่น ความห่วงใย ความคุ้มครอง ความรู้สึกเหล่านี้จะฝังใจเด็กไปนานและจะส่งผลเกี่ยวโยงชนิดของอาหารที่เด็กได้รับประทานในช่วงของอารมณ์ดังกล่าว เป็นเหตุให้เกิดความชอบหรือไม่ชอบในอาหารชนิดนั้น ๆ ได้ และเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างนิสัยในการบริโภคให้กับเด็ก *

* ทวน ศรีนวล (ทวน ศรีนวล, 2503 : 3) สรุปว่า พ่อแม่ที่เข้มงวดกวดขันเด็กมากเกินไป คอยติดตามดูเด็ก ควบคุมให้ทำงานที่ตนเห็นชอบอย่างใกล้ชิดเกือบทุกลมหายใจ เด็กเหล่านั้นไม่มีโอกาสเป็นตัวของตัวเอง เลยพยายามที่จะปรับตัวให้เป็นที่พอใจของบิดามารดา ทำให้เกิดว่าุ่นกระวนกระวาย และหัวเสียตลอดกาล ซากอิสรภาพ ผลก็คือทำให้เป็นคนหวาดกลัว ระแวง อ่อนแอ อุนเฉียว ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง *

* แบบแผนการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ นอกจากจะมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กแล้วยังส่งผลต่อลักษณะนิสัยในการบริโภคและการเจริญเติบโตอีกด้วย บาลวิน (Balwin, 1948 - 1949, Terman, 1954) กล่าวว่า ความรักความเอาใจใส่จากพ่อแม่ เป็น

★สิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับเด็ก และเมื่อเด็กโตขึ้น จำเป็นต้องได้รับสิ่งแวดล้อมที่จะสร้างเสริมพัฒนาการให้กว้างขวางออกไป ต้องสร้างทัศนคติ แนวความคิด ตลอดจน ความมีเหตุผล ให้เกิดแก่เด็ก ความรัก ความเอาใจใส่เพียงอย่างเดียวไม่พอต่อการพัฒนาเด็กอย่างสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ แบบแผนหรือวิธีการอบรมเลี้ยงดูเข้ามามีบทบาทอันสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ ปุ๋ย โรจนะบุรานนท์ (ปุ๋ย โรจนะบุรานนท์, 2516 : 9) ที่ได้กล่าวถึงการเลี้ยงเด็กให้อยู่ในกรอบหรือแบบแผนโบราณเหมือนกันหมด จะทำให้เด็กอึดอัด เบื่อหน่าย เมื่อเด็กโตขึ้นและพ้นจากอ้อมอกของพ่อแม่ไป เด็กจะไม่รู้อะไร ซากจุฬามาย และอาจทำในสิ่งที่ถูกกคอยู่ก็ได้ ผู้ใหญ่จึงควรผ่อนปรนตามสมควร ไม่ควรปล่อยเกินไปและไม่กดเกินไป

นอกจากนี้ ปุ๋ย โรจนะบุรานนท์ (ปุ๋ย โรจนะบุรานนท์, 2519 . 48) ยังได้กล่าวถึงเรื่องการศึกษาของพ่อบ้านหรือแม่บ้าน มีความสำคัญมากเกี่ยวกับปัญหาในเรื่องอาหารการกิน ถ้าพ่อบ้านแม่บ้านเป็นผู้มีการศึกษา ก็จะมีความรู้ในเรื่องอาหารการกิน รู้ว่าอาหารสิ่งใดมีประโยชน์แก่ร่างกายควรรับประทาน อาหารสิ่งใดไม่มีประโยชน์ควรละเว้นเสีย หรือถ้าเป็นผู้มีการศึกษา แต่ยังไม่มีความรู้ในเรื่องอาหารการกินก็ยังสามารถจะหาเอกสารในเรื่องมาอ่านได้ และจากความรู้ที่ยังอาจช่วยให้เปลี่ยนนิสัยในเรื่องอาหารบางประเภทได้ด้วย คนญี่ปุ่นสมัยนี้สูงขึ้น รูปร่างดีขึ้น แข็งแรงขึ้น ก็เพราะเขามีการศึกษา และรู้จักการกินดีกว่าในสมัยก่อน

เมื่อพูดถึงการศึกษาของพ่อบ้านหรือแม่บ้านเกี่ยวกับอาหารการกิน จะเห็นว่าการที่แม่บ้านจะมีความรู้ในเรื่องนี้นั้นสำคัญกว่าที่พ่อบ้านควรจะรู้ เพราะแม่บ้านเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องการจัดอาหาร การปรุงอาหาร สามารถเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์แก่ร่างกาย และสามารถในการปรุงอาหารที่จะไม่ให้ส่วนดีในอาหารต้องสูญเสียไปเปล่า ๆ แม่บ้านที่มีความรู้ก็จะช่วยอบรมบ่มนิสัยของบุตรในเรื่องอาหารตั้งแต่ยังเล็ก ๆ อยู่ ทำให้สุขภาพอนามัยของบุตรดีขึ้น และไม่ติดอยู่ในความเชื่อเก่า ๆ บางอย่าง ✕

ข้อเสนอแนะเรื่องนโยบายอาหารและโภชนาการสำหรับประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2515 - 2519 (กองโภชนาการ, 2516) ได้กำหนดความสำคัญในการจัดโครงการเพื่อเสริมโปรตีนในอาหารให้แก่เด็กก่อนวัยเรียนเป็นอันดับแรก พร้อมกันนั้นส่งเสริมให้มารดาหรือผู้ดูแลเด็กได้รับความรู้ทางโภชนาการการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงวิธีการจัดอาหารให้แก่เด็กเป็นพิเศษด้วย

เพราะการขาดความรู้ทางโภชนาการเป็นสาเหตุสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้เกิดโรคขาดสารอาหารและโรคที่เกิดจากการรับประทานไม่ถื่อื่น ๆ คนที่มีรายได้สูงหรือมีเงินพอที่จะซื้ออาหารมาบริโภคอาจจะเป็นโรคขาดสารอาหารได้ ถ้าขาดความรู้ที่ถูกต้อง

ทั้งนั้น ความรู้และความเข้าใจของมารดาในด้านอาหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเลี้ยงดูเด็ก ฮีเซลไทน์ (Heseltine, 1962 : 7) ได้ให้ข้อคิดว่ สาเหตุที่เกิดปัญหาการบริโภคอาหารไม่ถูกต้องจนเกิดภาวะขาดโภชนาการและการเจริญเติบโตไม่เป็นไปตามพัฒนาการ เพราะการขาดความรู้อย่างง่าย ๆ ที่เป็นข้อเท็จจริงของผู้เลี้ยง

สำหรับในเรื่องของจำนวนสมาชิกในครอบครัว ศาสตราจารย์นายแพทย์ มล.เกษร สนิทวงศ์ ณ อยุธยา (อ้างจากกองโภชนาการ, 2516) ได้กล่าวไว้ในการสัมมนาเรื่องประชากรของประเทศไทย ครั้งที่ 3 ในหัวข้อการอนามัยแม่และเด็กกับการวางแผนครอบครัวว่าจำนวนสมาชิกในครอบครัวมาก มีผลกระทบกระเทือนความเป็นอยู่ของครอบครัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทที่อยู่ในระดับหาเช้ากินค่ำ และด้วยการศึกษาผลการวิจัยการอนามัยแม่และเด็กกับการวางแผนครอบครัวปรากฏว่า ในครอบครัวเล็กมีลูกห้กัน พ่อแม่จะเอาใจใส่เลี้ยงดูบุตรมาก โดยมุ่งกิจการพัฒนาการของเด็กให้สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ ปุ้ย โรจนะบุรานนท์ (ปุ้ย โรจนะบุรานนท์, 2519 : 49) กล่าวว่า ขนาดของครอบครัวหรือจำนวนของคนที่อยู่ในครอบครัวที่มีผลกระทบกระเทือนต่อปริมาณและคุณภาพของอาหารที่คนในครอบครัวนั้นกิน ครอบครัวใดใหญ่มีสมาชิกในครอบครัวมาก ค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารก็สูง รายได้ส่วนใหญ่จะหมดไปในเรื่องอาหารการกิน คนยิ่งมา ขึ้น ค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารก็ยิ่งเพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายในเรื่องอื่นก็ต้องลดลงตามส่ว ส่อกว่า เครื่องนุ่งห่มจะขาดแคลน การศึกษาก็เอาดีไม่ได้ถ้ารายได้คงที่ แต่ขนาดของครอบครัวใหญ่ขึ้น มีสมาชิกมากขึ้น คุณภาพของอาหารจะต่ำลงต้องซื้ออาหารที่ถูกลงหรือมีคุณภาพต่อยลง เป็นการกระทบกระเทือนไปถึงสุขภาพของสมาชิกในครอบครัวนั้นทุกคน

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในด้านการศึกษเกี่ยวกับนิสัยการรับประทานอาหารของเด็กวัยก่อนเรียน เออเชิด เชอฟไรท์ (อ้างจาก วลัย อินทรมพรรย์, 2518 : 60 – 64) พบว่า แม่บ้านส่วนใหญ่ทำอาหารตามความชอบของพ่อบ้าน อาหารชนิดใดที่พ่อบ้านชอบรับประทาน จะได้รับความสนใจของแม่บ้านและทำบ่อย/ตรงกันข้ามอาหารใดที่พ่อบ้านไม่ชอบ แม่บ้านก็จะพยายามเลี่ยงไม่ทำ ทำให้เด็กไม่ชินต่ออาหารเหล่านั้น จนกลายเป็นความไม่ชอบขึ้น จะเห็นได้ว่า นิสัยการรับประทานอาหารของพ่อแม่มีอิทธิพลต่อนิสัยการรับประทานอาหารของครอบครัวมาก

เออเชิด เชอฟไรท์ ยังได้พบอีกว่า นิสัยการรับประทานอาหารของเด็กเลียนแบบจาก พ่อแม่ จึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากพ่อแม่ และการปรับปรุงนิสัยการรับประทานอาหารของเด็กก็ต้องเริ่มจากพ่อแม่ก่อน

ส่วนมอร์แลง (Morlang, 1970 : 5115) ทำการศึกษาเรื่องอาหารของเด็กนักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 ใน ROANOKE มลรัฐเวอร์จิเนีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการบริโภคและความแข็งแรงของร่างกาย จะมีความสัมพันธ์กับเพศ อายุ และองค์ประกอบทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างไร โดยใช้ตัวอย่างประชากรร้อยละ 99.7 ของนักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 จำนวนทั้งสิ้น 1,318 คน ซึ่งเลือกมาจากประชากรทั้งที่มีรายได้สูง ปานกลาง และต่ำ

วิธีดำเนินการศึกษาใช้การศึกษาทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการสำรวจเพื่อที่จะดูลักษณะของสังคมในชุมชนแห่งนี้ว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 96 ตัวแปร นอกจากนั้น ยังใช้การสัมภาษณ์และการตรวจบันทึกประวัตินักเรียนด้วยตัวของผู้นักวิจัยเอง

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะนิสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติในเรื่องบริโภคของกลุ่มประชากรที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงและปานกลางดีกว่าพวกที่มีรายได้ต่ำ และพบว่า จำนวนเด็กร้อยละ 72.5 จากการสำรวจมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความไม่เพียงพอของอาหารที่ได้รับผลการวิจัยครั้งนี้แสดงว่าจะต้องให้ความร่วมมือกันทุกฝ่ายในการที่จะช่วยกันปรับปรุงเพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยในการบริโภคที่ถูกต้อง

เคอร์เลวิน (Kurt Lewin อ้างจาก วลัย อินทร์พรย์, 2518 : 61) โต้แย้งว่าเกี่ยวกับการเปลี่ยนนิสัยการรับประทานอาหารของเด็ก รายงานว่านอกจากนิสัยการรับประทานอาหารของพ่อแม่จะมีอิทธิพลต่อลูกแล้ว ปฏิกริยาของพ่อแม่ที่มีต่ออาหารนั้นก็เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างนิสัยการรับประทานอาหารของเด็กมากเช่นเดียวกัน เช่น การเขี่ยอาหารที่ไม่ชอบไว้ข้างจาน หรือแสดงปฏิกริยาไม่ชอบอาหารนั้น ๆ เด็กก็จะเลียนแบบ ฉะนั้น ทักษะคติของพ่อแม่ที่มีต่ออาหารจึงเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับเด็ก การเปลี่ยนนิสัยการรับประทานอาหารของเด็กจะไคยลหรือไม่ อยู่ที่ความร่วมมือของพ่อแม่ด้วย แม้เป็นบุคคลที่สำคัญคนหนึ่งของคนรอบครัว ในการปลูกฝังนิสัยการรับประทานอาหารของเด็ก เพราะเป็นผู้ควบคุมการจ่ายและการทำอาหารของคนรอบครัว

๕ ในด้านทัศนคติ ความคิด ความเข้าใจ และความเชื่อเกี่ยวกับอาหารเป็นเรื่องที่สำคัญต่อนิสัยในการบริโภคและการเจริญเติบโต สภาวิจัยแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (Heseltine, 1967 : 4) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบทางวัฒนธรรมชนบทรณนิยมประเพณี พบว่า มีส่วนสัมพันธ์กับการบริโภคเมื่อ พ.ศ. 2484 ได้ตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหที่ประชาชนใช้บริโภค โดยใช้ชื่อว่า The Committee on Food Habits of the National Research Council ผลการศึกษาและวิจัยพบว่า ความเชื่อเกี่ยวกับอาหารสามารถที่จะทำความเข้าใจและแก้ไขได้ และเชื่อว่าบริโภคนิสัยสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องได้

โอลสัน (Olson, 1958 : 97) แบ่งความเชื่อเรื่องอาหารออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ผู้ที่หลงกล่าวอ้างว่าอาหารชนิดเดียว เช่น อาหารที่ทำจากนมเปรี้ยวจากน้ำตาลทรายแดง หรือรอยัลเยลลี่ จะช่วยส่งเสริมสุขภาพ ทำให้มีชีวิตชีวาดีพอ กำลังเป็นหลายเท่าของคุณค่าทางอาหารที่ปรากฏตามสัดส่วนของโภชนาการนั้นจริง ๆ
2. ความเชื่อที่ว่าอาหารทั้งหมดที่ผลิตจากการใช้ปุ๋ยเคมีหรือการทำฟาร์มแบบ "โรงงาน" มีคุณค่าทางอาหารต่ำ
3. ความเชื่อที่ว่า การเสริมอาหารที่มีคุณค่าเพียงพอยู่แล้วด้วยการให้วิตามินและธาตุอาหารชนิดอื่น ๆ ย่อมเป็นประโยชน์ดี โดยถือหลักที่ว่าไม่มีอาหารใดที่จะดีเกินดี ตัวอย่างเช่น การโฆษณาขายโอวัลตินชนิดใส่น้ำผึ้งว่า "เพิ่มคุณค่าให้แก่คุณค่า"

4. ความเชื่อในเรื่องกฎเกณฑ์ของอาหาร เช่นกล้วยและนม หรือมะเขือเทศ และไข่ ได้รับการโฆษณาว่าใช้รับประทานแก้โรคเบาหวาน มะเร็ง ความดันโลหิตสูงหรือโรคอ้วนได้

ความเชื่อ 2 ข้อแรกนั้นไม่เป็นพิษเป็นภัยมากนัก นอกจากอาจเสียเงินโดยไม่จำเป็น แต่ข้อ 3 อาจเกิดอันตรายได้เพราะการได้รับสารอาหารบางอย่างมากเกินไปจนกลายเป็นพิษต่อร่างกาย

ในบางประเทศ หญิงมีครรภ์ถูกจำกัดการบริโภคอาหารการกินโดยให้บริโภคแต่น้อย เพราะประชาชนเชื่อว่าจำเป็นที่จะต้องให้เด็กในครรภ์ตัวเล็กและคลอดง่าย ซึ่งเรื่องนี้ชาร์มา (Sharma, 1955 : 47) ได้เขียนบทความคำหวั่นความเชื่อของประชาชนในประเทศพม่าตอนเหนือ ว่าการถือปฏิบัติเช่นนี้เป็นเหตุให้เกิดการเสียชีวิตของทารกมากขึ้น

นอกจากความเชื่อในเรื่องอาหารดีหรือการต้องจำกัดอาหารแล้ว ในท้องถิ่นบางแห่งยังมีความเชื่อเกี่ยวกับอาหาร "เบา" หรือ "หนัก" อาหารประเภท "ร้อน" หรือ "เย็น" ว่ามีอันตรายหรือเป็นของแสลงสำหรับบุคคลบางกลุ่ม เช่น ผลไม้จำพวกขนุน ละมุด แดงโม ลางสาค กล้วยหอม เป็นอาหารประเภท "เย็น" ให้คนที่มิใช่หรือหลังคลอดบุตรรับประทานไม่ได้ เพราะจะทำให้ไข้กลับหรือเลือกเป็นพิษได้ ส่วนพวกที่จัดอยู่ในกลุ่ม "ร้อน" ได้แก่ พุริณ เกาะ ลำไย ซึ่งถือว่าเป็นของแสลงต่อคนป่วย เช่นเดียวกัน (เสาวลักษณ์ ภูมิวิสนะ, 2518 : 45)

ทัศนคติความเชื่อของบิดามารดาในการบริโภคจะมีผลต่อลักษณะนิสัยในการบริโภคและการเจริญเติบโต นอกจากนี้การศึกษาของบิดามารดาก็มีผล ดังเช่น

เรย์ (Wray, 1963 : 30) ได้ศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้เด็กวัยก่อนเรียนใน Candelaria ประเทศโคลัมเบีย เป็นโรคขาดสารอาหาร พบว่า เด็กที่มารดาอ่านหนังสือไม่ออกและเขียนไม่ได้ จะเป็นโรคขาดสารอาหารมากกว่าเด็กที่มารดาอ่านออกเขียนได้

คานเดล (Kandel, 1967 : 5) ได้ทำการศึกษาเรื่ององค์ประกอบบางประการ ซึ่งมีส่วนช่วยให้แม่บ้านมีความเข้าใจเกี่ยวกับแบบแผนและลักษณะนิสัยในการบริโภค ตลอดจน ทัศนคติต่าง ๆ ที่มีต่ออาหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรู้

ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับโภชนาการของแม่บ้าน และเพื่อศึกษาแบบแผนลักษณะนิสัยในการบริโภค ตลอดจน เพื่อที่จะวัดทัศนคติที่มีต่ออาหาร ตัวอย่างประชากรได้จากการคัดเลือกโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแม่บ้านจากรายชื่อนักศึกษาอเมริกัน และพักอยู่หอพักของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐหลุยส์เซียนา จำนวน 100 คน วิธีรวบรวมข้อมูลใช้วิธีสัมภาษณ์คำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์จะนำมาเข้าลำดับโดยให้คะแนน 3 ระดับ การสัมภาษณ์จะถามเกี่ยวกับอาหารที่รับประทานใน 24 ชั่วโมง เพื่อศึกษาว่าอาหารที่รับประทานในแต่ละวัน และศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคด้วย

ผลการศึกษาพบว่า โดยทั่วไปทั้งหมดแล้ว แม่บ้านมีความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้เรื่องโภชนาการในระดับต่ำ อาหารที่บริโภคในวันหนึ่ง ๆ ก็ไม่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย ทัศนคติ ลักษณะนิสัย และแบบแผนของการบริโภค มีผลอย่างมากในการเลือกอาหารอย่างมาก

ในสหรัฐอเมริกา (อ้างจาก ชีระ สุมิตร, 2515 : 346) ได้ทำการสำรวจสภาวะโภชนาการของชาติได้เริ่มขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1968 โดยทบวงการสาธารณสุข ใช้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 12,000 คน โดยการสุ่มตัวอย่างในกลุ่มครอบครัวที่ยากจน ในมลรัฐ 4 รัฐ ซึ่งผลการสำรวจเบื้องต้นนี้จะนำไปเปรียบเทียบกับกลุ่มประชากรที่อยู่อาศัยในรัฐอื่น ๆ อีก 10 กลุ่ม ประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มประชากรที่สำรวจเป็นคนผิวขาว และยังมีประชากรได้รับการสำรวจอีกบางส่วนเป็นจำนวนไม่น้อยที่เป็นกลุ่มผสมอเมริกันและสเปน รวมทั้ง ประชากรกลุ่มชาติอื่น ๆ

จากผลการสำรวจปรากฏว่าสภาพทั่ว ๆ ไปที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรคขาดสารอาหาร มีอัตราสูงอย่างคาดไม่ถึง ประมาณ 4 - 5 เปอร์เซ็นต์ของประชากร

และจากการสำรวจครอบครัวชาวอเมริกัน อินเดีย ที่มีสมาชิกครอบครัวจะประมาณ 5 คน ที่อาศัยอยู่ในนิคมของรัฐบาล ซึ่งแต่ละครอบครัวมีรายได้ประมาณ 2,000 ดอลลาร์ต่อปี จากการตรวจเด็กเผ่าอาปาเช่ จำนวน 195 คน มีอายุ 1 - 6 ปี ปรากฏว่า 1 ใน 3 ของเด็กจำนวนนี้เป็นโรคโลหิตจางและขาดวิตามินเอและซี และการเจริญเติบโตทางร่างกายของเด็กบางกลุ่มเป็นไปอย่างเชื่องช้า จนสังเกตเห็นได้ชัด

จากการศึกษาสำรวจและเปรียบเทียบอาหารที่บริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน (อ้างจาก ชีระ สุมิตร, 2515 : 347) ในสหรัฐอเมริกา จำนวน 558 คน จากครอบครัวที่มีรายได้แตกต่างกันแต่ละระดับตามเมืองต่าง ๆ 20 เมือง ในมลรัฐมิสซิสซิปปี ได้พบปัญหาโภชนาการในกลุ่มประชากรที่มีรายได้ต่ำ ผลปรากฏว่า เด็กจำนวน 210 คน จากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ บริโภคอาหารที่มีคุณค่าน้อย ลักษณะรูปร่างของเด็กกลุ่มนี้เล็ก และมีน้ำหนักน้อย

จะเห็นได้ว่าการขาดปริมาณสารอาหารที่บริโภคมีอัตราสูงในกลุ่มครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาโภชนาการแก่ทารก คือ ความยากจน ซึ่งสืบเนื่องจากขาดความเผยแพร่ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับอาหารของทารก ตลอดจนมีลักษณะนิสัยในการบริโภคและความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง เด็กที่มาจากครอบครัวยากจน ถ้าได้รับอาหารที่ถูกต้องจะไม่ทำให้เกิดการขาดอาหารได้

คริสตาคิสและคณะ (Christakis, 1968 : 120) ได้ศึกษาการกินอาหารของเด็กวัยเรียนในนิวยอร์กเป็นเวลา 20 ปี พบว่า ในส่วนที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำมีเด็กได้รับอาหารเลวเป็นจำนวนถึงร้อยละ 71 และเด็กที่ได้รับอาหารที่เยี่ยมมีน้อยกว่าร้อยละ 7 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่เมืองเบอร์คเลย์ รัฐแคลิฟอร์เนียว่า การได้รับสารอาหารจะลดลงตามสถานภาพทางเศรษฐกิจ เด็กนิโกรชายและหญิงได้รับสารอาหารต่ำกว่ากลุ่มอื่น (Huenemann, 1968 : 23) ข้อมูลเหล่านี้เป็นหลักฐานยืนยันได้ว่าเด็กที่เสียเปรียบทางวัฒนธรรมกินอาหารเลวกว่าทั้งในวัยก่อนเรียนและวัยเรียน

จากการค้นคว้าและวิจัยในอาฟริกาใต้ เมื่อ ค.ศ. 1953 (อ้างจากชีระ สุมิตร, 2515 : 348) ผู้คนควาได้ทำการทดลองเปรียบเทียบกลุ่มทารกของคนผิวดำ ประมาณ 20 คน ที่เป็นโรคขาดสารอาหารอย่างรุนแรง อายุระหว่าง 10 เดือน ถึง 2 ปี กับทารกอีกกลุ่มหนึ่งที่มีโอกาส กินอาหารที่ดีกว่า ทั้ง ๆ ที่มีผิว เพศ และรายได้ต่ำเช่นกัน หลังจากที่ได้กลุ่มทดลองทั้งสองมีอายุได้ 11 ปี ก็ปรากฏว่าเด็กที่ได้รับอาหารที่มีคุณค่าไม่เพียงพอ มีขนาดศีรษะเล็กกว่าจนสังเกตเห็นได้ชัด รวมทั้ง ผลการเรียนรู้ที่ต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับอาหารที่ถูกต้อง

ซึ่งสอดคล้องกับการทดลองของมอกเคนเบอร์ก หัวหน้าคณะกุมารศาสตร์ ในประเทศชิลี (อ้างจากธีระ สุมิตร, 2515 : 248) ได้ทำการศึกษาสภาวะของเด็กวัยก่อนเรียนสามกลุ่ม กลุ่มแรก เด็กของครอบครัวที่มีรายได้ปานกลางและได้รับประทานอาหารที่ถูกต้อง กลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำ แต่เข้าร่วมในโครงการอาหารเสริม และกลุ่มที่มีรายได้ต่ำ ไม่มีอาหารรับประทานเพียงพอกับความต้องการของร่างกาย ผลปรากฏว่ากลุ่มสุดท้ายแสดงความหิวโห้ไม่แตกต่างกับเด็กกลุ่มที่สอง แม้ว่าสภาพแวดล้อมจะคล้ายคลึงกัน แต่ความสามารถของเด็กกลุ่มแรกและกลุ่มที่สองมีความสามารถหักเหเหมือนกัน แม้ว่าสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน จากการทดสอบการบริโภคอาหารที่ถูกต้องจะมีความสัมพันธ์ต่อการแสดงความสามารถของเด็กในการเรียน

เบิร์ช (Birch, 1972 : 799) ได้กล่าวถึงรายงานระดับการบริโภคของครอบครัวในสหรัฐอเมริกา (1968) ซึ่งตีพิมพ์โดยกระทรวงเกษตรของประเทศนั้น จากการสำรวจครอบครัวในฤดูใบไม้ผลิพบว่า ครอบครัวที่มีรายได้ 10,000 ดอลลาร์ต่อปีหรือมากกว่ามีเพียงร้อยละ 7 เท่านั้น ที่บริโภคอาหารไม่เพียงพอ ส่วนครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 ดอลลาร์ต่อปีนั้น มีถึงร้อยละ 18 ในทางตรงกันข้ามปรากฏว่าสัดส่วนของการบริโภคอาหารที่มีอยู่ในกลุ่มที่มีรายได้ 10,000 ดอลลาร์ต่อปีถึงร้อยละ 63 และในกลุ่มครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 ดอลลาร์ มีการบริโภคที่ต่ำกว่าร้อยละ 37 เท่านั้น อย่างไรก็ตาม เบิร์ช (Birch) ได้ให้ความเห็นว่ารายได้อย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะชี้บ่งสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม เนื่องจากครอบครัวที่มีรายได้เท่ากันแต่มีการศึกษาสูงกว่า จะมีการกินอาหารที่ดีกว่า

จากรายงานการสำรวจและวิจัยเท่าที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า การบริโภคอาหารที่ไม่ถูกต้องและไม่มีประโยชน์ นอกจากจะมีผลต่อลักษณะนิสัยในการบริโภคแล้ว ยังมีผลต่อการเจริญเติบโต โดยเฉพาะในระยะเด็กวัยก่อนเรียน ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า อาหารที่มีประโยชน์มีความสำคัญยิ่งสำหรับทารกและเด็กซึ่งกำลังเติบโต ดังนั้น การบริโภคอาหารที่มีสัดส่วนบกพร่องหรือไม่เพียงพอจึงเป็นบ่อเกิดที่ทำให้ร่างกายไม่สามารถเจริญเติบโตเช่นปกติได้ การเจริญเติบโตของเด็กจึงเป็นต้นนิยมกันเพื่อประเมินความสมบูรณ์ของร่างกายและทำให้ร่างกายได้แก่ การวัดความสูงและการชั่งน้ำหนัก ซึ่งไม่

จำเป็นต้องใช้เครื่องมือพิเศษไปมากกว่าธรรมดา เจลลิฟฟ์ (Jelliffe, 1966 : 60) ได้แนะนำให้ใช้มาตรฐานของท้องถิ่นในการเปรียบเทียบ ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีความมาตรฐานของตนเอง จึงจำเป็นต้องใช้ของสากล งานศึกษา สํารวจ น้ำหนัก ส่วนสูง นั้น ผู้ทำการสำรวจในทุกกลุ่มอายุ เช่น ทารก เด็กวัยก่อนเรียน และเด็กวัยเรียน

เจลลิฟฟ์ (Jelliffe, 1966 : 66 - 77) เสนอว่า ขนาดของร่างกายตามอายุโดยเฉพาะส่วนสูง น้ำหนัก เป็นกรณีชี้ถึงภาวะโภชนาการเป็นอย่างดี การที่ใช้การวัดสัดส่วนของร่างกายเป็นกรณี ภาวะโภชนาการของเด็กเพราะว่า

น้ำหนัก นอกจากเป็นผลรวมของความสูง ขนาดของร่างกาย กระดูก สัดส่วนของไขมัน และกล้ามเนื้อ น้ำหนักยังเป็นกรณีที่ดีที่สุดในระหว่างกรณีที่ใช้วัดสัดส่วนของร่างกาย ซึ่งบอก ภาวะขาดอาหาร

ความสูง เป็นผลรวมของส่วนประกอบ 4 อย่าง คือ ขา กระดูกเชิงกราน กระดูกไขสันหลัง และกระดูกไหปลาร้า เป็นการแสดงถึงพัฒนาของกระดูก ซึ่งจะสัมพันธ์กับอาหารที่รับประทาน ผู้ที่ได้อาหารที่มีสารอาหารครบถ้วนและมีปริมาณเพียงพอ กระดูกจะพัฒนาการไปได้ดี ส่วนผู้ที่ขาดอาหาร พัฒนาการของกระดูกจะช้าหรือมีการหยุดชะงัก

จากการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional study) และการศึกษาแบบติดตามระยะยาว (Longitudinal study) ของรามอส-กาลเว (Ramos-Galvan, 1971 : 94 - 100) ได้สร้างตารางชั่วคราวของน้ำหนักและส่วนสูงตามอายุของเด็กเม็กซิกันขึ้น เขาชี้ให้เห็นว่าน้ำหนักและส่วนสูงตามจริงของเด็กเม็กซิกันนั้นเป็นผลจากการขาดอาหาร

จากรายงานการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า สภาพแวดล้อมทางครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ ตลอดจน การศึกษาของบิดามารดามีผลต่อสภาพนิสัยในการบริโภค และการเจริญเติบโตของเด็ก นอกจากนี้ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ย่อมมีผลต่อการให้อาหารและการเจริญเติบโตของเด็กดังเช่น ในการศึกษาคนควาของเซียร์ส (Sears, 1957 : 6 - 10) ได้ให้มารดา 379 คน ในมลรัฐนิวอิงแลนด์ แสดงความคิดเห็นในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรจะแตกต่างกันไปตามศาสนา วัฒนธรรม ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจน ขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละครอบครัว ดังนั้น การคนควา

ในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างในทุกด้านเพราะไม่ว่า การศึกษาด้านทางเศรษฐกิจและสังคม หรือวัฒนธรรม ฯลฯ ต่างก็มีผลทำให้เกิดความ แตกต่างในบุคลิกลักษณะของเด็กทั้งสิ้น

นอกจากนั้น เชียร์ส ยังได้กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกลักษณะของเด็กในการ อบรมเลี้ยงดูไว้ดังต่อไปนี้ คือ การให้อาหารและการปฏิบัติในการให้อาหารแก่เด็ก (อ้างอิง จาก ศรีสวาสดี ชลวิสุทธิ, 2505 : 12) กล่าวว่า เด็กจะเริ่มรับประทานอาหารเป็น ครั้งแรกหลังจากคลอดด้วยการดูดนม การดูดนมของเด็กถือว่าเป็นกิริยาสะท้อน ในเรื่อง การดูดนมนี้ เชียร์สได้กล่าวว่า ขณะที่เด็กดูดนมเด็กจะไ้ทั้งอ้อมท้องและในขณะเดียวกัน ก็เรียนรู้ว่านมไหนกินคือมารดา เด็กเริ่มรู้จักมารดาและรักมารดา รู้จักร้องไห้ เมื่อต้องการ ให้อาหารอยู่ใกล้ตน ดังนั้น เมื่อมารดาเริ่มให้บุตรหย่านมจึงเป็นการทำร้ายทางจิตใจ คล้ายกับจะตัดสัมพันธ์ความรักของบุตร ซึ่งเพิ่งจะเริ่มจะเกิดขึ้น ดังนั้น การที่มารดาจะเปลี่ยน อาหารจากนมมารดาเป็นอาหารอื่น จึงควรคำนึงถึงข้อนี้ไว้ด้วย เพราะในช่วงหย่านมเป็น วัยที่สำคัญมาก และมีผลต่อการเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการบริโภคให้กับเด็ก

จากการค้นคว้าของเชียร์ส (Sears, 1957 : 66) พบว่า มารดาชาวอเมริกัน ประมาณ 60% ไม่ได้ให้บุตรกินนมตนเอง เชียร์สได้ค้นคว้าต่อไปว่าการที่บุตรไม่ได้กินนม มารดาหรือกินนมมารดาในระยะสั้น จะมีผลกระทบกระเทือนต่อบุคลิกลักษณะของเด็กต่อไป ในอนาคตหรือไม่ ปรากฏว่าการเลี้ยงดูลูกด้วยนมมารดาหรือไม่นั้น ไม่ได้ก่อให้เกิดผล แตกต่างในบุคลิกลักษณะที่พอจะสังเกตเห็นได้

ในเรื่องนี้ เพอเกอร์ (อ้างอิง ศรีสวาสดี ชลวิสุทธิ, 2505 : 12) ได้ กล่าวสนับสนุนการค้นคว้าของเชียร์ส โดยกล่าวว่าปัญหาเรื่องการให้เด็กทานนมมารดา หรือทานนมชวดนั้น ไม่สำคัญเท่า กับการมีน้ำใจของมารดาในการให้นมบุตร ซึ่งหมายความว่า ท่าทาง การปฏิบัติในการให้นมบุตรนั้นสำคัญกว่าชนิดของนม/ถึงแม้นมแม่เป็นอาหารที่ดีเลิศ และเหมาะสมแก่ลูก ทั้งสะดวกในการให้นม เพราะลูกจะทานได้ทันทีไม่ต้องคอยจนทิว และ ในนมมารดานั้นมีแร่ธาตุที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับทารกมากกว่านมชวด และขอสำคัญ ที่จะต้องระลึกไว้เสมอว่า ทารกนั้นไม่ได้ต้องการอาหารแต่อย่างเดียว ยังต้องการความรัก ความนิ่มนวล และการปกป้องคุ้มครองในระหว่างเวลาให้นมด้วย

จากการค้นคว้าของเชียร์ส (อ้างจาก ศรีสวัสดิ์ ชลวิสุทธิ, 2505 : 13) ได้กล่าวถึงการให้นมบุตรของมารดาชาวอเมริกันว่า การให้นมบุตรนั้น มารดาจะให้เมื่อเห็นว่าลูกมีความต้องการ คือ เมื่อลูกร้องและหิวเพียง 12% จะให้เพิ่มเวลาคูว่าหิวเป็นเวลาประมาณเท่าไรก็จะให้เวลานั้น 17% ระยะเวลาเป็นระยะ ๆ ให้กินตามระยะเวลานั้น แต่ถาลูกหลับก็ไม่ปลุก 19% ระยะเวลาหายบ ๆ อาจช้าหรือเร็วได้ภายในครึ่งชั่วโมง ถ้าเด็กหิวก่อนเวลา 29% ตรงตามเวลาไม่คลาดเคลื่อนเกินกว่า 15 นาที 14% ตรงตามเวลาอย่างเข้มงวด แม่จะหลับก็ปลุกให้กินนม 4%

จากการค้นคว้านี้จะเห็นได้ว่ามารดาส่วนมากให้นมตามความต้องการของเด็ก และพยายามให้เป็นเวลา แต่ต่อมาภายหลังแพทย์ได้เปลี่ยนคำแนะนำให้นมตามที่เด็กต้องการตามคำแนะนำของการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่เขียนไว้ในหนังสือของทางการของอเมริกา เพราะปรากฏตามการค้นคว้าว่า การเข้มงวดเกินไปในการให้นมเด็กให้ตรงตามเวลาทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าตนเองขาดความรัก ($P < .05$) ซึ่งแต่เดิมมีการเข้มงวดในการให้นมตรงตามเวลาอย่างเคร่งครัดเด็กเกิดความวิตกกังวลมากกว่านี้ ($P < .01, r = .27$)

จากการค้นคว้าของเชียร์ส ในการสัมภาษณ์มารดาชาวอเมริกัน (อ้างจาก ศรีสวัสดิ์ ชลวิสุทธิ, 2505 : 15) พบว่า ในระยะที่เด็กเปลี่ยนจากนมมาเป็นอาหารแข็ง ซึ่งเรียกว่าเป็นระยะที่เด็กเกิดปัญหาในการรับประทานอาหาร เพราะเด็กยังไม่คุ้นกับอาหารใหม่ ที่นำมาแทนนมซึ่งตนชอบรับประทานอยู่เดิม ฉะนั้น เด็กอาจจะเกิดความไม่พอใจและจู้จี้ อาหารใหม่อยู่ระยะใหม่ ปัญหาในการรับประทานอาหารของเด็กเมื่อเริ่มให้อาหารใหม่ เด็กจะเต็มใจรับประทานไม่ว่าจะให้อาหารชนิดใดมี 23% เด็กที่มีปัญหาเล็กน้อยไม่ยอมรับประทานครึ่งหนึ่งหรือสองครั้ง แต่ก็ยังมีความต้องการอาหารที่ 32% จู้จี้เรื่องอาหารบ้างบางครั้ง รู้สึกไม่หิว แต่เป็นไม่นาน 24% มีปัญหาในการรับประทานอาหาร แสดงอาการจู้จี้ไม่หิว 16% มีปัญหาในการรับประทานอาหาร ไม่ยอมรับประทานอาหาร 1% จากการค้นคว้านี้แสดงว่า เด็กทั่วไปไม่ค่อยมีปัญหาเกี่ยวกับการรับประทานอาหารมากนัก และเชียร์สยังได้แสดงความเห็นต่อไปว่า เด็กที่มีปัญหาในการรับประทานอาหารเป็นเด็กที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

1. ได้รับการกวัดข้นในการฝึกหัดขับถ่าย
2. ไม่ได้รับการผ่อนผันให้แสดงการก้าวร้าวรุกรานกับบิดามารดาได้บ้าง

3. เป็นเด็กที่เมื่อแสดงการเคล้าเคลียกับมารดา ก็ได้รับความไม่พอใจจากมารดา

4. ถูกทำโทษเขย่ง

5. ขาดความรักและความอบอุ่นจากมารดา

เซียร์ส (Sears, 1957 : 93 - 97) ได้ย้ำถึงผลของการเข้มงวดกวดขันในการหย่านมว่า การหย่านมมักจะทำให้เด็กเกิดความขงคับใจ และมีอารมณ์หงุดหงิด เพราะขณะที่เด็กคุ้นเคยนมมารดา หรือนมขวดที่มารดาให้ดื่มนั้นด้วยความรักและความอบอุ่น เด็กจะได้รับทั้งอาหารที่ทำให้อิ่ม และยังได้รับความรักและความอบอุ่น จากการกอดของมารดาในขณะที่ให้นมอีกด้วย ฉะนั้น ถ้ายังให้เด็กได้คุ้นเคยอยู่นานก็ยิ่งทวีความพอใจในนมยิ่งขึ้น และจะรู้สึกหงุดหงิดทวีมากขึ้น ถ้าได้รับการหย่านม จากผลของการค้นคว้าปรากฏว่า ถ้าเด็กอายุเกิน 10 เดือน จะหย่านมได้ในเวลา 3 - 4 เดือน และมีอารมณ์หงุดหงิดจากการหย่านมทวีมากขึ้น เมื่อให้เด็กอดนมเมื่ออายุมากขึ้น

จากรายงานการวิจัยที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าวิธีการให้นมหรืออาหารของแม่หรือผู้เลี้ยงดู และท่าทีความรู้สึกในขณะให้นั้นเป็นผลต่อจิตใจของเด็กอย่างมากมายเท่า ๆ กับความต้องการทางร่างกายและมีส่วนในการเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการบริโภคให้กับเด็ก

การด์เนอร์ (อ้างจาก ชูจิตต์ พิทักษ์ผล, 2505 : 5 - 7) ได้ศึกษาการเลี้ยงดูของมารดาผิวขาวที่อยู่ทางภาคใต้ของอเมริกา ผลปรากฏว่า วิธีการเลี้ยงดูลูกของมารดาที่อยู่ในระดับของสังคมสูงผิดกับวิธีการเลี้ยงดูลูกของมารดาที่อยู่ในระดับต่ำของสังคม มารดาในระดับสูงให้ความสนิทสนมกับเด็กน้อย แม่มารดาเหล่านั้นจะถือว่าความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับเด็กเป็นของสำคัญ และแม่มารดาเหล่านั้นกระตือรือร้นที่จะมีชื่อเสียงว่าเป็นมารดาที่ดี เขาก็แสดงความรักลูกเพียงแต่ในคำพูดเท่านั้น ส่วนใหญ่ มารดาที่อยู่ในระดับสังคมต่ำนั้นตรงข้าม ลูก ๆ จะเป็นที่น่ากตุมิใจและได้รับความรักใคร่เอ็นดูจากมารดาตั้งแต่เยาว์วัยและแม่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้วก็ตาม บิดามารดาและเด็กพูดคุยกันน้อย นอกจากเมื่อต้องการเปลี่ยนความคิด ความเห็น หรือเมื่อบิดามารดาออกคำสั่งความจริงแล้วความหมายของความเชื่อฟังในทันทีคือ

วิธีการเลี้ยงดูของมารดาทั้งสองพวกในทางภาคใต้ แบ่งเป็น 2 พวก คือ พวกหนึ่งให้สิทธิพิเศษมากเกินไป (มารดาระดับสูง) อีกพวกหนึ่งให้สิทธิพิเศษเล็กน้อย (มารดาระดับต่ำ) ดังนั้น บทบาทของมารดาจึงมีผลต่อเด็ก อาจสรุปได้ว่าทั้งสองวิธี เด็กจะได้รับความทุกข์ คือ ในมารดาระดับสูง "เด็กจะได้รับความกระทบกระเทือนจากการเพิกเฉยของมารดาและในมารดาระดับต่ำเด็กจะได้รับความกระทบกระเทือน เนื่องจากการปฏิบัติของบิดามารดาไม่สม่ำเสมอ คือ เมื่อยังเล็กอยู่ เด็กจะได้รับความรักใคร่และความพึงพอใจจากบิดามารดา แต่เมื่อโตขึ้นเด็กกลับจะถูกลงโทษ เมื่อเขาปฏิบัติอย่างเดียวกัน"

จากการค้นพบของเซียร์ส (Sears, 1957 : 414) พบว่า ฐานะเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาของมารดามีอิทธิพลต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร ซึ่งจะก่อให้เกิดความแตกต่างในบุคลิกภาพของเด็กในอนาคตได้ และต่อมาแมคคอบี (Maccoby, 1955 : 119 - 129) ได้รายงานผลของความแตกต่างในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของมารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง และมารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำในเรื่องการให้อาหารไม่มีความแตกต่างทั้งสองระดับชั้น ให้บุตรกินนมเป็นเวลานานพอกินและหย่านมบุตรในเวลาไล่เรี่ยกัน มีความเข้มงวดกวดขันในการหย่านมพอ ๆ กัน แม้ระดับกลางมีความเข้มงวดในการให้นมบุตรให้ตรงเวลามากกว่ามารดาระดับต่ำบ้างเล็กน้อย

เดวิสและฮาวิกเฮอร์ส (Davis, 1959 : 117) ทำการค้นคว้าโดยการสัมภาษณ์มารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง 48 คน และมารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ 52 คน และได้สรุปผลจากการค้นคว้าไว้ว่า มารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง เด็กจะหย่านมเร็วกว่ามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ การให้ลูกกินนมก็เข้มงวดตรงตามเวลามากกว่ามีการกำหนดตารางเวลาอาหารตายตัว การดูแลบุตรพบว่า มารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ มีการผ่อนผันในการอบรมเลี้ยงดูมากกว่ามารดาระดับกลาง เพราะมารดาระดับกลางจะไม่ปล่อยให้บุตรไปไหนโดยลำพัง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของอีริกสัน (Erickson อ้างจาก Brody, 1956) ให้สัมภาษณ์มารดาในระดับต่ำและระดับกลาง เขาพบว่าลูกของมารดาทั้งสองพวกนี้มีชีวิตที่แตกต่างกันทีเดียว มารดาระดับกลางโดยทั่วไปมีความเชื่อถือใน

เรื่องการฝึกนิสัยของเด็ก เลี้ยงลูกด้วยนมแม่น้อยกว่า มีระยะเวลาให้นมสั้นกว่า และเข้มงวดให้ตรงตามเวลามากกว่า

เชียร์ส (อ้างจาก ชูจิตต์ พิทักษ์ผล, 2505 : 7) พบว่า มารดาที่อยู่ในระดับสูงของสังคมให้นมตามที่ต้องการมากกว่ามารดาที่อยู่ในสังคมระดับต่ำกว่า แต่มารดาในระดับกลางที่ชอบให้นมเมื่อเด็กหิวมักจะชอบลงโทษเด็กที่แสดงความก้าวร้าว รุกรานมากกว่ามารดาในระดับต่ำสุด เขาอธิบายว่าคำร่าเกี่ยวกับการเลี้ยงเด็กสมัยใหม่แนะนำเฉพาะในเรื่องการปฏิบัติต่อการก้าวร้าวรุกรานของเด็กน้อยกว่าคำแนะนำในวิธีการให้อาหาร ได้ให้ความเห็นต่อไปว่า ความคิดกังวลในเรื่องการเลี้ยงลูกของชนชั้นสูงมักเกี่ยวข้องกับเรื่องอื่น ๆ นอกจากเรื่องการให้อาหาร

๖๓๓ เมื่อแม่มีลูกเกินกว่าหนึ่งคน การปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ก็จะผ่อนคลายลงเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องให้อาหารและการช่วยตัวเอง ลูกคนหลัง ๆ ฟังตัวเองได้ดีกว่าลูกคนแรก พฤติกรรมที่ต้องฟังคนอื่นเป็นผลเกี่ยวเนื่องกับความของคับใจที่ได้รับการเลี้ยงดูและอดนม

๖๓๔ จากการศึกษาของโจล (Joe, 1960 : 14) ในแคนาดา พบว่า ครอบครัวที่มีจำนวนสมาชิกมากเท่าใด จำนวนสมาชิกที่เป็นโรคขาดสารอาหารจะเป็นไปตามโดยเฉพาะกลุ่มเด็กวัยก่อนเรียน

เชียร์สและเลวิน (Sears and Levin, 1957) ได้สัมภาษณ์พ่อแม่ของเด็กอนุบาล 379 คน เกี่ยวกับการฝึกอบรมเด็ก พบว่า การให้ความรักและการยอมรับลูกในฐานะที่เป็นสมาชิกของครอบครัวมีส่วนช่วยพัฒนาการทางด้านความรู้สึกรับผิดชอบ

โซเรนเบอร์เกอร์ (Solenberges, 1968 : 13 - 23) ได้ศึกษาการปฏิบัติอบรมเลี้ยงดูของมารดาจีนในอเมริกา โดยนำข้อมูลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับการปฏิบัติอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาอเมริกันที่เมืองเคมบริดจ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นแม่คนจีน จำนวน 69 คน อยู่ในบริเวณ China Town ในนิวยอร์ก และมีบุตรในวัย 5 ขวบ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ของเชียร์ส แมคคอปปี และเลวิน โดยนำมาแปลเป็นภาษาจีน และใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โซเรนเบอร์เกอร์เสนอผลของแม่จีนฝ่ายเดียว สรุปได้ผลดังนี้

1. แม่จีนได้กำหนดเวลาการให้อาหารและการนอนของบุตรอย่างเคร่งครัด แต่ผ่อนผันตามความต้องการของบุตร ซึ่งทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย และให้ความไว้วางใจ

เมื่อเด็กอายุเกิน 6 ขวบ เด็กได้รับการกำหนดปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ใหญ่ เด็กพวกนี้จึงได้รับโดยไม่แสดงการต่อต้านเป็นปฏิปักษ์

2. แม่จีนไม่ใช้การลงโทษลูกอย่างรุนแรงให้เจ็บกาย แต่ใช้การคัดสินบางอย่างในบ้าน

3. ครอบครัวจีนมีไมตรีสัมพันธ์กันแน่นหนา มีบรรยากาศที่ให้ความเคารพซึ่งกันและกัน และพ่อแม่มีความรู้สึกรับผิดชอบในการอบรมให้บุตรมีความประพฤติที่เหมาะสม

งานวิจัยของโกลด์ฟาร์บ (Goldfarb, อ้างจาก Mussen, 1963 : 69 - 71) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กกำพร้า 2 กลุ่ม ที่ได้รับการเลี้ยงดูแตกต่างกันในช่วง 3 ปีแรกของชีวิต กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม อีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง เด็กกลุ่มแรกได้รับความรัก ความเอาใจใส่จากคนเลี้ยง เช่น เด็กทั่ว ๆ ไป และอาศัยอยู่ในบ้าน ส่วนกลุ่มทดลอง เด็กถูกทิ้งให้อยู่ในสถานเลี้ยงเด็ก ซึ่งขาดความรักความเอาใจใส่จากแม่อย่างเพียงพอ เป็นระยะเวลาถึง 3 ปี ต่อจากนั้นจึงนำเข้ามาเลี้ยงในบ้าน เช่น เด็กในกลุ่มควบคุม ผลการศึกษาของโกลด์ฟาร์บพบว่า เมื่อเด็กทั้ง 2 กลุ่มโตขึ้น เด็กที่ขาดความรัก ความอบอุ่น จะมีพัฒนาสติปัญญาช้า ไม่มีความมั่นคงในอารมณ์ มีบุคลิกภาพที่ก้าวร้าว ปรับตัวได้ไม่ดี

เบรคเคนไรค์และวินเซนต์ (Breckenridge and Vincent, 1966 : 143) ได้กล่าวถึงการศึกษาของบรอนเฟนเบรนเนอร์ (Bronfenbrenner) ไว้ว่า การที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูโดยการเอาใจใส่ให้ความรักมากเกินไป จนเด็กไม่สามารถเป็นอิสระ ขาดความสะดวกในการทำกิจการต่าง ๆ ด้วยตนเอง ผลที่เกิดขึ้นจะทำให้เด็กไม่รู้จักคิด ขาดความสามารถในการริเริ่ม แต่ถ้าเลี้ยงดูโดยปล่อยปละละเลยจนเกินไป ไม่เอาใจใส่ ไม่แนะนำช่วยเหลือก็จะทำให้เด็กกลายเป็นคนไม่รู้จักรับผิดชอบตนเอง

งานวิจัยในประเทศ

ในคำณลักษณะนิสัยในการบริโภค รัตนา เกตุพันธ์ (รัตนา เกตุพันธ์, 2502 : 50 - 59) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กชั้นประถมศึกษา ได้ให้ความเห็นว่าเด็กและประชาชนทั่วไปมีลักษณะนิสัยในการ

บริโภคไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญแก่ชาวผู้สนใจศึกษา จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า สาเหตุของความบกพร่องลักษณะนิสัยในการบริโภคอาหาร เนื่องจากการขาดความรู้ในการเลือกอาหาร และการรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา ขาดความรู้ในเรื่องมารยาทการรับประทานอาหาร และให้ข้อเสนอแนะว่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู ควรให้ความร่วมมือเพื่อช่วยในการเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการบริโภคให้กับเด็ก นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นถึงนิสัยในการบริโภคของคนไทยในแต่ละภาคว่าไม่ว่าจะย้ายไปอยู่ในท้องถิ่นใด นิสัยในการบริโภคของบุคคลไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมของสังคม หากยังคงรักษาประเพณีเดิมไว้อย่างเคร่งครัด

อารี วัลยะเสวี และคณะ (อ้างจากทวิริทธิ์ ษานคม 2520 :

225 - 226) ได้ทำการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2517 ในหมู่บ้านสร้างแก้ว ตำบลโพธิ์ไทร อำเภอพิบูลย์รักษ์ 30 หลังคาเรือน ศึกษาเด็กอายุ 2 - 6 ปี จำนวน 43 คน เพื่อเปรียบเทียบผลการสำรวจในครั้งนี้กับการสำรวจเมื่อ พ.ศ. 2506 พบว่า นิสัยในการบริโภคและจำนวนสารอาหารที่บริโภคไม่แตกต่างกันอย่างไร กลุ่มเด็กวัยก่อนเรียนที่มีอายุ 2 ขวบ พลังงานที่ได้เท่ากับพลังงานของเด็กหนึ่งขวบ

สุวรรณี วิโรจน์สายลี (สุวรรณี วิโรจน์สายลี, 2519 : 69) ได้ทำการศึกษาบริโภคนิสัยของเด็กวัยก่อนเรียน หมู่ที่ 3 ตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี มีความมุ่งหมายเพื่อทราบบริโภคนิสัยและการโภชนาการ โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานของเด็ก มารดา และครอบครัว กับบริโภคนิสัยและการโภชนาการของเด็กวัยก่อนเรียน จากการศึกษา มารดา จำนวน 60 คน เด็กจำนวน 80 คน ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องการวิจัยในครั้งนี้พอสรุปได้ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างบริโภคนิสัยกับระดับการศึกษา อาชีพ และการเอาใจใส่เลี้ยงดูของมารดา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์ระหว่างบริโภคนิสัยกับความเชื่อของมารดาเกี่ยวกับอาหารแสดง พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติเช่นกัน แต่ความสัมพันธ์ระหว่างบริโภคนิสัยกับจำนวนสมาชิกในครอบครัวและรายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะขาดอาหารกับลักษณะพื้นฐานของมารดา เช่น การศึกษา อาชีพ การเอาใจใส่เลี้ยงดู และความเชื่อเกี่ยวกับอาหารแสดง ได้พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติเลย

อนุสิฐ รัชตะศิลป์ (อนุสิฐ รัชตะศิลป์, 2516 : 27) ได้ทำการวัดการเปลี่ยนแปลงในนิสัยของการกินที่อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในหมู่บ้านที่ออกไปทำมาหากินนอกหมู่บ้าน โดยมีโอกาสสัมผัสกับความเจริญภายนอก หรือมีฐานะทางเศรษฐกิจดี นิสัยการกินอยู่ภายในบ้านจะเปลี่ยนไป แทนที่จะกินอาหารพื้นเมืองซ้ำ ๆ กลับเปลี่ยนนิสัยการกินอาหารในแบบที่ชาวเมืองเขากินกัน จากรายงานดังกล่าวจะเห็นได้ว่าฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม นับว่ามีความสำคัญในการทำให้มีการเปลี่ยนแปลงนิสัยของการบริโภค

นอกจากนี้ อนุสิฐ รัชตะศิลป์ (อนุสิฐ รัชตะศิลป์, 2516 : 26 - 31) ได้เสนอบทความเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจและภาวะทางโภชนาการซึ่งเป็นงานการศึกษาของคณะผู้เสนอบทความนี้ ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงธันวาคม พ.ศ. 2514 ในท้องที่อำเภอบางเขน กรุงเทพฯ โดยทำการศึกษากับเด็กนักเรียนประถมศึกษา อายุระหว่าง 7 - 15 ปี จำนวน 272 คน และอายุระหว่าง 5 - 13 ปี จำนวน 152 คน เป็นพวกจิตว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ การศึกษาใช้การชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง วัดส่วนกึ่งกลางแขน ตรวจร่างกายเพื่อดูอาการแสดงออกของการขาดสารอาหาร ผลการศึกษาพบว่า ภาวะโภชนาการของเด็ก 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างเห็นชัด คณะผู้ทำการศึกษากล่าวสรุปว่าการวางแผนปรับปรุงภาวะโภชนาการของประชาชนนั้น การยกฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวให้มีรายได้สูงขึ้นนั้น นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการให้ความรู้โภชนาการศึกษาดังกล่าวจะยากที่จะพบกับความสำเร็จ

วิชัย จุฬาโรจน์มนตรี (วิชัย จุฬาโรจน์มนตรี, 2514 : 64) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความรู้โภชนาการขั้นพื้นฐานของมารดาในอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ใน พ.ศ. 2514 ได้พบว่า มารดาที่มีระดับการศึกษาดีว่ามีโอกาสที่จะหาความรู้เกี่ยวกับโภชนาการได้ดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยและผู้ที่สามารถอ่านออกเขียนได้สามารถตอบความหมายของคำว่า อาหารคืออะไร ถูกมากกว่าผู้ที่ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ ซึ่งแสดงว่าผู้ที่สามารถอ่านออกเขียนได้มีความรู้เกี่ยวกับโภชนาการโดยทั่วไปพอควร ถ้าได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้นย่อมเป็นการแนวว่าความรู้โภชนาการจะต้องเพิ่มขึ้นด้วย

อุทัยวรรณ นุทจรัส (อุทัยวรรณ นุทจรัส, 2518 : 52 - 56) ได้ทำการสำรวจอาหารใน 7 หมู่บ้าน 5 อำเภอ ในจังหวัดขอนแก่น เมื่อ พ.ศ. 2515 - 2516 โดยวิธีซึ่งอาหารที่ปรุงเสร็จและอาหารที่เหลือจากรับประทานเพื่อคำนวณหาอาหารที่ใช้รับประทานแต่ละอย่างก่อกัน ต่อวัน ผู้ทำการสำรวจได้เสนอแนะว่า

1. ควรสอนให้มารการรู้จักวิธีเลือกหาและนำอาหารที่สมควรแก่ครอบครัว
2. การแนะนำอาหารแก่การค้าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด
3. ควรสอนโภชนาการ สุขาภิบาล ซึ่งเป็นเรื่องที่มีประโยชน์มาก

จรัสศรี พันธุ์พิริยะ และประสพศรี สุวรรณวงศ์ (จรัสศรี พันธุ์พิริยะ, 2511 : 28 - 33) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริโภคอาหารของคนไทยที่ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้คือ จิตวิทยาในการบริโภคอาหารของคนไทยมีผลกระทบกระเทือนต่อหลักปฏิบัติทางโภชนาการเนื่องมาจาก ขนบธรรมเนียมประเพณีและศาสนา ความเชื่อในเรื่องอาหาร ประเพณี ในเรื่องมารยาทและวิธีการบริโภค สาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้เป็นอุปสรรคที่สำคัญที่คอยขัดขวางการปรับปรุงทางโภชนาการ

ผู้ทำการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะว่า นิสัยในการบริโภคอาหารและความเชื่อเรื่องอาหารอย่างผิด ๆ มีผลต่อการบริโภคอาหารอย่างมาก ถ้าจะเปลี่ยนแปลงนิสัยในเรื่องการบริโภคอาหารอาจทำได้โดยให้ประชาชนในชุมชนนั้นรับเอาความรู้ โดยให้ความรู้ในด้านการบริโภคที่ถูกต้องแก่บิดามารดา ผู้ปกครอง

จะเห็นได้ว่ามีประชาชนเป็นจำนวนไม่น้อยกินอาหารที่ไม่เป็นประโยชน์ เพราะมีความเชื่อที่ผิด เป็นต้นว่า เชื่อว่าข้าวแดงเป็นอาหารไม่ดีเพราะนักโทษกิน จึงนิยมแต่ข้าวซึ่งซัดสีจนขาว หรือเชื่อว่าอาหารบางอย่างเป็นของแสลง เช่น เด็กป่วยห้ามกินไข่ หรือเด็กกินเนื้อสัตว์ทำให้เป็นตาชโมย เป็นต้น

จากการศึกษาของวิชัย จุฬาโรจน์มนตรี (วิชัย จุฬาโรจน์มนตรี, 2514 : 58) พบว่า ชาวชนบทส่วนใหญ่มีบริโภคนิสัยที่ผิดหลักโภชนาการ เพราะมีความเชื่อในเรื่องอาหารแสลงต่าง ๆ ซึ่งตามความจริงแล้วเป็นอาหารที่ให้ประโยชน์แก่ร่างกาย นอกจากนี้ ชาวชนบทเชื่อว่าอาหารคั้นต้องเป็นอาหารราคาแพง แต่ความจริงอาหารถูกบางชนิดก็มีคุณค่าของอาหารสูงเช่นกัน

วรรณ สุจิระ (วรรณ สุจิระ, 2511 : 96) ได้ทำการสำรวจเรื่องอาหารแสดงของเกษตรกรในโครงการโภชนาการชนบท จังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2511 พบว่า อาหารบางอย่างซึ่งจัดว่าเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ เช่น เนื้อวัว เนื้อควาย ไก่ เป็ด หมู ปลา และผักบางชนิด กลับเป็นอาหารที่เกษตรกรบางรายไม่พึงประสงค์ เพราะขัดกับความรู้สึกนึกคิดหรือภาวะบางอย่างของร่างกาย เช่น ขณะเจ็บป่วยของหญิงมีครรภ์ หญิงแม่วัยอ่อน เป็นต้น

จากรายงานการวิจัยที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าความเชื่อในเรื่องอาหารนี้เป็นความเชื่อที่เกิดจากคำบอกเล่าหรือการห้ามปรามต่อ ๆ กันมาเกี่ยวกับเรื่องอาหารการกินต่าง ๆ ซึ่งความเชื่อนี้จะแตกต่างกันไปแต่ละท้องถิ่นเนื่องจากขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา สิ่งแวดล้อม และโชคกลางต่าง ๆ ความเชื่อในเรื่องอาหารนี้ ถ้าเป็นความเชื่อที่ถูกตอ้งก็เป็นประโยชน์แก่ปฏิบัติ แต่เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่เชื่อกันผิด ๆ และยังขาดการบริโภคนิสัยที่

ซึ่งสอดคล้องกับ ฮอค (Hauck, 1954 : 27) ได้กล่าวถึงความเชื่อในการบริโภคของคนไทยว่า มีผลต่อนิสัยในการบริโภค ทำให้มีการรับประทานอาหารบางอย่างในบางช่วง เช่น ห้ามมารดาในระยะให้นมบุตรรับประทานขนุน เพราะจะทำให้เด็กท้องเสีย หรือรับประทานมะละกอดิบทำให้ท้องผูก เด็ก ๆ รับประทานเนื้อสัตว์ไม่ได้ เพราะย่อยยาก เป็นต้น

จากการสำรวจประชากรจังหวัดชลบุรี อุทัย พิศาลบุตร (อ้างจาก วิจิตร เทพบริรักษ์, 2519 : 35) จำนวน 179 ครอบครัว ใช้เวลาในการสำรวจ 2 ฤดู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจอาหารควยวิธีตรวจอาหาร ผลการสำรวจพบว่า

1. อาหารที่ประชาชนได้รับเฉลี่ยไม่เพียงพอ
2. มีความเชื่อผิด ๆ ในเรื่องอาหาร หญิงมีครรภ์ แม่เลี้ยงอ่อน และเด็ก

นอกจากความเชื่อในการบริโภคจะมีอิทธิพลโดยตรงต่อนิสัยในการบริโภคโดยเฉพาะเด็กวัยก่อนเรียน การอบรมเลี้ยงดูมีผลต่อลักษณะนิสัยในการบริโภค จรรยา สุวรรณทัต และคณะ (จรรยา สุวรรณทัต และคณะ, 2513 : 58) ได้ศึกษาอิทธิพลของสังคมต่อพัฒนาการของเด็กที่ตำบลบ้านพรานเมือง ตำบลบ้านขาว อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี และบ้านอุเม็ง ตำบลอุหาว่า อำเภอสันป่าคอง จังหวัดเชียงใหม่

โดยการสัมภาษณ์แม่บ้านพรานเหมืองและบ้านอุเม็ง ปรากฏว่า การกำหนดเวลาให้นมบุตรขึ้นอยู่กับความสะดวกของแม่และความหิวของเด็ก ด้วยเหตุนี้ จึงไม่มีเวลาการให้นมที่แน่นอน แม่ที่อยู่บ้านตลอดวัน กล่าวว่าตนให้นมบุตรทุกครั้งที่ร้อง ส่วนแม่ที่ต้องไปทำงานนอกบ้านจะให้นมบุตรในตอนเช้าก่อนออกไปทำงาน และให้เมื่อกลับมารับประทานอาหารกลางวัน กับเมื่อเลิกงานในตอนเย็น รวม 3 ครั้ง ในช่วงเวลากลางวัน ส่วนช่วงเวลาดังแต่ตอนค่ำจนรุ่งเช้า ถ้าเด็กร้องหิวหรือร้องกวนแม่ก็จะให้นมอีกทุกครั้งที่เกิดร้อง

ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเวลาให้นมบุตรว่าควรหรือไม่ควรอย่างไรนั้น แม่บ้านพรานเหมืองมีได้มีความเห็นเรื่องนี้ ส่วนแม่บ้านอุเม็งมีความเห็นแบ่งออกเป็น 2 พวก พวกแรก ซึ่งมีจำนวนครึ่งหนึ่ง เห็นว่าการกำหนดเวลาให้นมบุตรตามเวลานาฬิกาที่แน่นอน ย่อมเป็นการดี เด็กจะเคยชินต่อการรับประทานเป็นเวลา ไม่ร้องกวนบ่อย ๆ ทั้งแม่เองก็ปลื้มตัวทำงานอื่นได้สะดวก แต่แม่จำนวนนี้ก็มิได้ปฏิบัติตามความเห็นของตนแต่คนเดียว ทุกคนกล่าวเหมือน ๆ กันว่า ที่มิได้ปฏิบัติเช่นนั้นเพราะทนฟังเสียงบุตรร้องนาน ๆ ไม่ได้ ทั้งเกรงจะเป็นที่รำคาญแก่เพื่อนบ้านใกล้เคียงด้วย จึงให้นมบุตรทันทีที่ส่งเสียงร้องเป็นการระงับความหนวกหู และเพื่อความสบายใจของตนเอง อีกพวกหนึ่งคือแม่บ้านอุเม็ง จำนวนครึ่งหนึ่งมีความเห็นว่าไม่ควรกำหนดเวลาไว้ เพราะเด็กอาจหิวก่อนเวลานั้น และเมื่อเด็กหิวก็จะร้องจนกว่าจะได้รับประทาน การปล่อยให้เด็กร้องนาน ๆ บ่อย ๆ ทำให้เด็กช้อน โมโหง่าย บางครั้งจะร้องจนงอหายใจ อาจเป็นอันตรายแก่เด็กได้ จึงควรให้นมเด็กทุกครั้งที่เกิดร้องหิว เมื่อเด็กอิ่มแล้วจะหยุดร้องหยุดกวน บางทีก็หลับไป เช่นนี้ย่อมดีกว่าปล่อยให้เด็กร้องคอยเวลารับประทาน ศรีสวัสดิ์ ชลวิสุทธิ (ศรีสวัสดิ์ ชลวิสุทธิ, 2505 : 92) ได้ทำการศึกษาอบรมเลี้ยงดูเด็กของครอบครัวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยวิธีสัมภาษณ์ พบว่า การลงโทษของมารดาที่กระทำต่อบุตรโดยมากจะใช้วิธีการด่าว่าเพื่อให้รู้ว่าไม่พอใจ จับบุตรมานั่งเฉย ๆ อยู่คนเดียว คัดโทษ ไม่ให้กระทำผิด

มหาวิทยาลัยมิเนโซตา (1967 : 173) ได้สรุปผลออกมาว่า การลงโทษที่ไม่สมควร อาจมีอันตรายมากเช่น เด็กเกิดความหวาดกลัวพ่อแม่ เพราะได้รับการลงโทษที่ไม่ยุติธรรมบ่อย ๆ หรือรุนแรง เด็กจะกลายเป็นคนหวาดกลัวคนอื่น ไม่กล้าแสดงออก และปลูกฝังนิสัยการหลอกลวงพutup เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ เด็กที่ขาดความรักนอกจาก

จะรักใคร่ไม่เป็นแล้ว ยังรักตนเองไม่เป็นอีกด้วย เด็กมักจะอยู่อย่างซังกะตาย ไร้ชีวิตชีวา การขาดความรักอาจทำให้ "เฉาเหี่ยวแห้ง" ไปได้ทั้งร่างกายและจิตใจ (ประมวล คิคคินสัน, 2512 : 13)

นอกจากนี้ จากรายงานการวิจัยของ ละม้ายมาศ ศรทัต (ละม้ายมาศ ศรทัต, 2510 : 87 - 91) ซึ่งศึกษาอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูต่อการพัฒนาการของเด็ก โดยการสัมภาษณ์แม่ 45 คน พบว่า แม่ต้องการให้เด็กแสดงความเคารพ เชื่อฟัง คำนึงการทำตามคำสั่งทุกอย่างของพ่อแม่ และถือการขัดคำสั่งของผู้ใหญ่เป็นการแสดงความไม่เคารพ เชื่อฟัง การอบรมเด็กเช่นนี้ คณะผู้วิจัยแสดงความคิดเห็นว่าเป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้ใหญ่ได้รับความสะดวกในการอบรม เป็นการรักษาสัมพันธภาพระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ด้วย

ในด้านชนิดและปริมาณอาหารที่เด็กบริโภค ได้มีการสำรวจอาหารครั้งแรกของประเทศไทย เริ่ม พ.ศ. 2473 - 2474 ซิมเมอร์แมน (Zimmerman, 2474) ทำการสำรวจอาหารของประชาชนไทยในภาคต่าง ๆ จำนวน 2,000 ครอบครัว 40 หมู่บ้าน ในภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม โดยวิธีตรวจอาหาร ผลการสำรวจพบว่า

1. ไม่มีการขาดอาหารอย่างรุนแรงแม้ว่าส่วนใหญ่ของอาหารจะมีแต่ข้าวกับปลา
2. อาหารพวกนม ผลผลิตจากนม เนื้อ เป็ด ไก่ นาน ๆ บริโภคสักครั้ง
3. ปัญหาสำคัญที่อยู่ที่เด็กกำลังหย่านม เด็กกำลังเจริญเติบโต และหญิงมีครรภ์

จากการสำรวจการบริโภคอาหารของคนไทยในภาคต่าง ๆ โดย อมรา จันทราภานนท์ (อ้างจาก ทวีรัสมิ์ ชนาคม, 2520 : 154) ได้ทำการสำรวจประชาชนไทยภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ จำนวน 40 ครอบครัว ใช้เวลา 2 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจภาวะโภชนาการด้วยวิธีตรวจสุขภาพและตรวจอาหาร ผลการสำรวจสรุปได้ดังนี้

1. อาหารของประชาชนทั้งในเมืองและชนบทมีสารคาร์โบไฮเดรตสูง เพราะกินข้าวมากเกินไป
2. อาหารมีสารโปรตีน ไขมัน เกือบแร่ วิตามินน้อย คนในเมืองได้รับโปรตีนจากสัตว์และพืชมากกว่าในชนบท

3. อาหารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคุณค่าทางโภชนาการต่ำที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่น ๆ

จากรายงานการสำรวจที่กล่าวมานี้ ประชาชนบริโภคอาหารไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับ ต่อมา ฮาร์คและคณะ (Hauck, 1962 : 247 - 251) ทำการสำรวจประชากร จำนวน 11 ครอบครัวของทารก หญิงมีครรภ์ แม่ลูกอ่อน ตำบลบางชัน อำเภอมินบุรี ได้รายงานว่ นอกจากนํ้านมมารดาแล้ว ทารกซึ่งมีอายุได้ 3 เดือน ประมาณครึ่งหนึ่งจะได้รับกล้วย ซึ่งบางครั้งอาจจะบดเป็นอาหารเสริม พออายุได้ 6 ถึง 9 เดือนทารกเริ่มรับประทานปลา ไข่ และเริ่มรับประทานผักผลไม้ สำหรับเด็กบางคนประมาณ 2 ใน 3 หย่านมเมื่ออายุ 18 ถึง 19 เดือน และนอกจากนี้ ฮาร์คและคณะ ยังได้ทำการสำรวจอาหารกลางวันของเด็กนักเรียนด้วย ผลสรุปได้ดังนี้

1. คนที่ได้รับการตรวจเกือบครึ่งหนึ่งแสดงการขาดสารอาหาร
2. ครอบครัวที่มีโภชนาการดี กินอาหารที่มีวิตามินเอ บีหนึ่ง บีสอง สูงกว่าครอบครัวที่เป็นโรคขาดสารอาหาร
3. ในจำนวนเด็กที่เกิด 379 คน ร้อยละ 7 ตายภายในเดือนแรก อัตรา ร้อยละ 11 ตายภายในปีแรก เกิดสาเหตุการตายไม่ทราบแน่

คณะสำรวจสืบหคนจากสหรัฐอเมริกา (ICNND) และนักวิทยาศาสตร์ไทย สหสืบคน (อ้างจาก ทวีรังสี ษนาคม, 2520 : 158) เมื่อ พ.ศ. 2503 ได้ทำการศึกษาภาวะโภชนาการของประชาชนทั่วไปและทหารในพระนคร สงขลา เชียงใหม่ ลพบุรี อุตรธานี อุบลราชธานี และสัตหีบ ระยะเวลาทำการสำรวจ 16 วัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะโภชนาการ ้วยการใช้วิธีตรวจสอบสุขภาพทางแพทย์ ตรวจชีวเคมีอาหาร ผลการศึกษาในครั้งนี้พอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ภาวะโภชนาการของทหารโดยทั่วไปดีกว่าพลเรือน
2. ประชาชนทั่วไปกินอาหารมีแคลอรีต่ำกว่าที่ควรจะกิน
3. ทารกและเด็กวัยก่อนเรียนกินโปรตีนไม่พอ และเป็นโรคขาดสารโปรตีน

ในปี พ.ศ. 2504 เจ้าหน้าที่กองโภชนาการ กรมอนามัย (อ้างจาก ทวีรังสี ษนาคม, 2520 : 159) ได้ทำการสำรวจประชากรจำนวน 100 ครอบครัว จาก 10

หมู่บ้าน ของอำเภอวังสามสิบ อำนาจเจริญ และวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจอาหารก่อนเริ่มโครงการโภชนาชนบท ใช้วิธีตรวจสอบสุขภาพทางแพทย์ ชีวเคมีและสุขภาพฟัน ในการสำรวจครั้งนี้คณะผู้สำรวจได้มุ่งไปสู่การสำรวจสารอาหารที่คนบริโภคเป็นประจำ ผลการสำรวจสรุปได้ดังนี้

1. โรคขาดสารโปรตีนอย่างรุนแรงพบในเด็กเท่านั้น

2. ประชาชนบริโภคอาหารที่ขาดสารอาหาร ไขมัน โปรตีน จากสัตว์

วิตามินเอ บีหนึ่ง บีสอง และแคลเซียม

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่สำรวจสำนักงานสถิติแห่งชาติ (อ้างจาก วิจิตร เทพบริรักษ์, 2519 : 39) ได้ทำการสำรวจประชากรทั่วประเทศ ทั้งในและนอกเขตเทศบาล เมื่อปี พ.ศ. 2505 เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการสำรวจการใช้จ่ายของประชากรและจำนวนอาหารที่บริโภคโดยวิธีการสำรวจการบริโภคอาหารประจำวันเป็นระยะเวลา 7 วัน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผลการสำรวจพบว่า เมื่อนำมาเทียบกับผลการสำรวจของ ICNND แล้ว ผลการสำรวจได้ใกล้เคียงกันและอาจสรุปได้ว่า การสำรวจอาหารแบบถามถึงอาหารที่กินก่อนหน้าสัปดาห์หนึ่งวันเป็นเวลาเจ็ดวัน ถ้าเป็นอาหารที่กินเป็นประจำ เช่น ข้าว มีผลใกล้เคียงกับที่สำรวจแบบซึ่งอาหารที่กิน แต่อาหารตามฤดูกาลนั้นผลจึงไม่ใกล้เคียงกัน

ในปี พ.ศ. 2510 เจ้าหน้าที่กองโภชนาการ ทำการสำรวจเด็ก (อ้างจาก ทวีรัสมิ์ ษานคม, 2520 : 157) ทำการสำรวจเด็กวัยเรียน จำนวน 23 คน ผู้ใหญ่ 29 คน เพื่อศึกษาการบริโภคอาหารก่อนเริ่มให้อาหารเสริมขององค์การอาหารสำเร็จรูป (อ.ส.ร.) ใช้วิธีการสำรวจอาหาร ผลการสำรวจพบว่า

1. ประชากรได้รับอาหารที่มีวิตามินเอ ซี และไนอะซินเพียงพอ

2. สารอาหารอื่น ๆ ได้ต่ำกว่าปริมาณที่ร่างกายควรได้รับ

อารีย์ วัลยเสวี และคณะกรรมการแพทย์ศิริราชพยาบาล ศูนย์วิจัยซีไอ (อ้างจาก วิจิตร เทพบริรักษ์, 2519 : 41) ทำการศึกษาค้นหาสาเหตุและการป้องกันโรคนี้ว่า ในกะเพาะ เป็นการศึกษาทางด้านอาหาร ประชากร คือ ทารกจากหมู่บ้านต่าง ๆ ใน จังหวัดอุบลราชธานีและในตัวเมือง ใช้ระยะเวลาการสำรวจ 3 ถู ผลการศึกษาศึกษาสำรวจสรุปได้ดังนี้

1. คนในหมู่บ้านบริโภคอาหารที่ให้สารโปรตีนน้อยกว่าคนในเมือง โดยเฉพาะโปรตีนจากเนื้อสัตว์ และคนในหมู่บ้านกินอาหารที่มีแคลเซียมมากกว่าคนในเมือง

2. น้ำคั้น น้ำหุงต้ม มาจากบ่อที่ขุดขึ้น หมู่บ้านไชบ่อหิน ในเมืองไชบ่อคอนกรีต และน้ำในหมู่บ้านเป็นน้ำอวน

3. ทารกในหมู่บ้านประมาณร้อยละ 75 กินข้าวเหนียวกับน้ำ ฉะนั้น จึงได้แต่อาหารคาร์โบไฮเดรต และพบว่ร่างกายได้จำนวนน้ำและสารโปรตีนลดลงครึ่งหนึ่งของที่ควรจะได้

ในด้านการเจริญเติบโต จากรายงานการสำรวจการบริโภคอาหารของเด็ก ชี้ให้เห็นการบริโภคอาหารที่มีประโยชน์มีความสำคัญยิ่งสำหรับทารก และเด็กที่กำลังเจริญเติบโต ปัจจุบันนิยมใช้การวัดความสูง การชั่งน้ำหนัก เพื่อวัดการเจริญเติบโต

การสำรวจสวนสูงและน้ำหนัก ได้มีผู้ทำการสำรวจในทุกกลุ่มอายุ เช่น ทารก เด็กวัยก่อนเรียน และเด็กวัยเรียน ดังเช่น

อุทัย พิศาลบุตร (อ้างจาก วิจิตร เทพบริรักษ์, 2519 : 49) ได้ทำการสำรวจและรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนในโรงเรียนชนบท และทำการสำรวจผู้ใหญ่ตามหมู่บ้านในชนบทต่าง ๆ ของประเทศไทย และหมู่บ้านบางชั้น มินบุรี ในปี พ.ศ. 2492 ผลการสำรวจพบว่า ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักและความสูงในชนบทต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในกรุงเทพฯ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะพัฒนาการทางร่างกายของเด็กในชนบททั่วไปช้ากว่าเด็กในกรุงเทพฯ และที่มีความแตกต่างกันในแต่ละเขตนั้นเพราะมีความแตกต่างในภาวะโภชนาการของแต่ละเขต

ในระหว่างปี พ.ศ. 2495 - 2497 สมิทซ์และฮาร์ค (Smith and Hauck, 1961 : 7, 55) ได้ติดตามศึกษาการเจริญเติบโตของทารกจนถึงอายุ 6 ปี ที่ตำบลบางชัน ซึ่งทารกแต่ละคนจะถูกวัดความสูงและชั่งน้ำหนักประมาณคนละ 6 - 7 ครั้ง เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งน้ำหนักและความยาวของเด็กในฤดูต่าง ๆ กันด้วย ผลการศึกษาพบว่า

1. น้ำหนักและความยาวของเด็กเพศชายสูงกว่าเด็กเพศหญิง

2. การเจริญเติบโตของทารก น้ำหนักจะขึ้นสม่ำเสมอไปจนอายุได้ 6 เดือน หลังจากนั้นทารกจะมีน้ำหนักคงที่หรือลดลง

สมิทซ์และฮาร์ต ยังให้ความเห็นอีกว่า การให้เด็กหย่าจากนมแม่ไม่น่าจะเป็นสาเหตุสำคัญซึ่งทำให้น้ำหนักลดลง และให้ข้อคิดว่าอาหารบริโภคซึ่งอยู่ในคุณภาพของแม่จะเป็นสาเหตุที่สำคัญมากกว่า

จากรายงานการสำรวจเรื่องน้ำหนักและส่วนสูงที่กล่าวมาแล้วทำให้ทราบว่าเด็กไทยมีการเจริญเติบโตไม่เท่าที่ควรจะเป็น และความเจริญเติบโตของเด็กแต่ละท้องถิ่นจะแตกต่างกันไป ทารกก่อน 6 เดือน มีการเจริญเติบโตเป็นไปอย่างปกติ ภายหลัง 6 เดือนแล้ว มีแนวโน้มคงที่หรือลดลง

ต่อมาเคอร์ (อ้างจาก ทวีรัสมิ์ ชนาคม, 2520 : 157) ทำการสำรวจประชากรกรุงเทพฯ และชนบทโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจโรคทางแพทย์ โดยวิธีตรวจสุขภาพทางแพทย์ ผลการสำรวจสรุปได้ว่า เด็กในชนบทมีน้ำหนักและส่วนสูงต่ำกว่าที่ควรจะเป็น (ระเบียบ วาจานนท์ อ้างจาก ทวีรัสมิ์ ชนาคม, 2520 : 157) ได้ทำการสำรวจเด็กไทยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาน้ำหนัก ส่วนสูง และอาหารของเด็กนักเรียน การสำรวจใช้การชั่งน้ำหนักและการสำรวจอาหาร ผลการสำรวจสรุปได้ว่า น้ำหนักและส่วนสูงของเด็กไทยโดยเฉลี่ยแล้วเพิ่มขึ้นมากกว่าเมื่อสมัย 20 ปีที่แล้ว

จากรายงานการสำรวจของระเบียบ วาจานนท์ จะเห็นได้ว่าน้ำหนักและส่วนสูงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นกว่าเมื่อ 20 ปีที่แล้ว ถ้าเปรียบเทียบเด็กในชนบทและนครหลวง ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วนสูงของเด็กไทยในภาคต่าง ๆ มีค่าต่ำกว่าเด็กในนครหลวง

ในปี พ.ศ. 2513 อนุสิฐ รัชตศิลป์และคณะ (อนุสิฐ รัชตศิลป์, 2515 : 33) ได้ทำการศึกษาการเจริญเติบโตของทารกตั้งแต่ 0 ถึง 24 เดือน ในท้องที่อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้วิธี Cross Section ซึ่งปรากฏว่า

1. ทารกและเด็กซึ่งเกิดและเติบโตในชนบททุกหมวดอายุมีความยาวนานน้อยกว่าทารกในกรุงเทพฯ ประมาณ 1 ถึง 3 เซนติเมตร
2. น้ำหนักตัว ถึงแม้ว่าใน 1 เดือนแรก จะมีน้ำหนักใกล้เคียงกับเด็กในกรุงเทพฯ ก็ตาม แต่หลังจาก 6 เดือนไปแล้ว น้ำหนักเริ่มน้อยกว่าเกมที่เกิดและเติบโตในนครหลวง

3. ทารกในนครหลวงและชนบทต่างก็ได้รับน้ำนมเป็นอาหารหลักเหมือน ๆ กัน แต่หลังจาก 6 เดือนไปแล้ว ทารกซึ่งอยู่ในชนบทหากครอบครัวยังไม่ได้รับอาหารเสริมที่ถูกต้อง มีคุณภาพแล้ว ทารกในชนบทจะเจริญเติบโตเช่นเดียวกับทารกในนครหลวง เป็นแน่

อมรา และคณะ (Amara and others, 1969 : 12) ได้ทำการศึกษาเด็กในหมู่บ้านนาคกลาง จังหวัดนครราชสีมา เด็กอายุ 1 - 5 ปี จำนวน 215 คน โดยการวัดความสูงและน้ำหนัก คำนวณการขาดอาหารได้ ถือหลักการแบ่งตามน้ำหนัก โดยวิธีของโคเมซ จากผลการศึกษารูปไคว่าในจำนวนเด็กวัยก่อนเรียนที่ทำการสำรวจมีเพียงร้อยละ 24 เท่านั้น ที่จัดว่าได้รับอาหารเพียงพอ นอกนั้นอีกร้อยละ 76 ได้รับอาหารบกพร่อง มีเด็กที่อยู่ในระดับขาดอาหารในคิกิริต่าง ๆ เป็นจำนวนมากถึงร้อยละ 90.6 ซึ่งแสดงถึงการขาดโปรตีนและแคลอรี

พวงทอง คันติวงศ์ (อ้างจาก วารสารโภชนาการ, 2518 : 24) ได้ทำการวัดน้ำหนักและความยาวของร่างกายเด็กอายุตั้งแต่ 6 เดือนถึง 5 ปี จำนวนประมาณ 1,500 คน ภายใต้โครงการเสริมคุณภาพชาวเด็กทั้งหมดเป็นเด็กในครอบครัวชาวนาในจำนวน 29 หมู่บ้านของจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ผลเฉลี่ยของน้ำหนักเปรียบเทียบกับมาตรฐานของตะวันตกได้แก่ 6 เดือนเท่านั้น ซึ่งเป็นระยะที่ได้รับน้ำนมแม่อย่างเต็มที่ แต่อัตราการเจริญเติบโตจะค่อย ๆ ลดลง เมื่ออาหารเสริมเข้ามามีบทบาท ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูที่ไม่ถูกต้อง หรืออาจมีอิทธิพลจากทางสิ่งแวดล้อม อิทธิพลทางพันธุกรรมมาเกี่ยวข้องด้วย

จากรายงานการวิจัยที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่าการเจริญเติบโตของทารกก่อน 6 เดือน เป็นไปตามปกติภายหลัง 6 เดือน แล้วมีแนวโน้มคงที่หรือลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศรี กาญจนันธุติ (อ้างจาก โภชนาการสาร, 2518 : 25)

ซึ่งได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับทารกและเด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางของกรุงเทพมหานคร และศึกษาภาวะการขาดอาหารในเด็กจากครอบครัวในแหล่งเสื่อมโทรม ผลการศึกษารูปสรุปได้ดังนี้คือ

1. ในระหว่าง 6 เดือนแรกของชีวิต เด็กไทยสามารถเติบโตได้เกือบเท่าเด็กอเมริกัน แต่พออายุ 6 เดือนลงไปแล้ว ความเจริญเติบโตก็เริ่มลดลง
2. ใ้พบว่าการขาดอาหารในทารกและเด็กวัยก่อนเรียนในแหล่งเสื่อมโทรม

สมมติฐานในการศึกษาคนควา

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้นำมาเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้ -

1. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาสูงจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคที่ดี
2. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพการทำงานต่างกัน จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคต่างกัน
3. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพทางครอบครัวต่างกัน จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคต่างกัน
4. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีขนาดของครอบครัวต่างกัน จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคต่างกัน
5. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง จะมีนิสัยในการบริโภคดี
6. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคต่างกัน
7. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีลักษณะนิสัยในการบริโภคต่างกัน
8. เด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะต่างกัน
9. เด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพการทำงานต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะต่างกัน
10. เด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพครอบครัวต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะต่างกัน

11. เด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่บิดามารดามีขนาดของครอบครัวต่างกัน
ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะต่างกัน
12. เด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพทางเศรษฐกิจ
ต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะต่างกัน
13. เด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภค
ต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะต่างกัน
14. เด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน
ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะต่างกัน
15. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาต่างกัน จะมี
การเจริญเติบโตต่างกัน
16. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพการทำงาน
ต่างกัน จะมีการเจริญเติบโตต่างกัน
17. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพทางครอบครัว
ต่างกัน จะมีการเจริญเติบโตต่างกัน
18. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีขนาดของครอบครัว
ต่างกัน จะมีการเจริญเติบโตต่างกัน
19. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพทางเศรษฐกิจ
ต่างกัน จะมีการเจริญเติบโตต่างกัน
20. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภค
ต่างกัน จะมีการเจริญเติบโตต่างกัน
21. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน
จะมีการเจริญเติบโตต่างกัน

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ บิดามารดาและเด็กวัยก่อนเรียนที่มีอายุ 2 - 5 ปี ในหมู่บ้านกำแพงป้อมตอง กำแพงปาย และกำแพงบารู ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส บิดามารดา จำนวน 60 คน และเด็กวัยก่อนเรียน จำนวน 60 คน

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เลือกทำการศึกษาเด็กวัยก่อนเรียนใน จังหวัดนราธิวาส โดยเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจาก ประชาชน ส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิม นับถือศาสนาอิสลาม และนิยมบริโภคปลา ผัก (อ้างจาก การศึกษาและวิจัยเรื่องเด็กเล็ก, 2516 : 124) ด้วยเหตุนี้อิทธิพลของศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การอบรมเลี้ยงดู ตลอดจน ความเชื่อแตกต่างจาก ภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ (มยุรี จารุปาน, 2518 : 4) ซึ่งส่งผลต่อลักษณะนิสัย ในการบริโภค และการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน ประกอบกับจังหวัดนราธิวาส เป็นท้องที่ที่ไม่มีผู้ใดเข้าไปทำการศึกษาามากเท่าที่ควร

2. ศึกษารายชื่ออำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ในจังหวัดนราธิวาสจากเอกสารและ หนังสือของกระทรวงมหาดไทย

3. เลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาโดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากอำเภอในจังหวัดนราธิวาส ทั้งหมด 9 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอตากใบ อำเภอยี่งอ อำเภอระแงะ อำเภอบาเจาะ อำเภอรือเสาะ อำเภอแว้ง อำเภอสุไหงโกดัก และอำเภอสุไหงปาดี

สุ่มแบบง่ายได้อำเภอเมือง สุ่มตำบลในอำเภอเมือง ซึ่งมี 6 ตำบล คือ ตำบลบางนาค ตำบลโคกเคียน ตำบลบางบ่อ ตำบลลำภู ตำบลมะนังตายอ และตำบลกะลุวอ

สุมแบบง่ายไคตำบลบางนาค สุมหมู่บ้านในตำบลบางนาคแบบง่าย ไคหมู่บ้านกำปงบือตง
กำปงบารู กำปงปายง ซึ่งมีจำนวนครอบครัวทั้งสิ้น 282 ครอบครัว และเด็กที่มีอายุ
ระหว่าง 2 - 5 ปี จำนวน 303 คน ในที่นี้จะสุมกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการศึกษาเพียง
1 ใน 4 ของจำนวนครอบครัวและเด็กทั้งหมด ไคจำนวน 60 ครอบครัว และเด็ก 60 คน

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	ปริมาณราคาของ เด็กวัยก่อนเรียน	เด็กวัยก่อนเรียน
กำปงบารู	20	20
กำปงปายง	20	20
กำปงบือตง	20	20
รวม	60	60

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองทั้งหมด
ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัว
2. แบบสอบถามลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน
3. แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับความเชื่อของปริมาณราคาในการบริโภคอาหาร
4. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียน
5. แบบสำรวจปริมาณอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคในแต่ละวัน
6. แบบบันทึกการเจริญเติบโตทางกายโดยการวัดส่วนสูงและชั่งน้ำหนัก

การสร้างแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัว

ประกอบด้วยรายละเอียดส่วนตัวของบิดามารดาในด้านระดับการศึกษา

สถานภาพการทำงาน สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพครอบครัว และขนาดของครอบครัว โดยเริ่มจากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปสร้างความคุ้นเคยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น พนักงานอนามัย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู ตลอดจนประชาชนในท้องถิ่นที่ต้องการจะศึกษา เป็นระยะเวลาพอสมควรก่อนลงมือจริง ๆ พร้อมกับศึกษาสภาพท้องถิ่น สิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ ภาวะเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม โดยพิจารณาให้ครอบคลุมตัวแปรและข้อมูลทุกประการที่ต้องการ

2. แบบสอบถามสังเกตพฤติกรรมและสัมภาษณ์ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน สร้างขึ้นโดยวิธีการดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาความหมายของคำว่า "ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน" จากผลการวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้องและคำร่ำต่าง ๆ สามารถสรุปได้ว่า ลักษณะนิสัยในการบริโภคประกอบด้วย

- นิสัยเลือกอาหารหรือรับประทานยาก
- นิสัยเลือกอาหารหรือรับประทานลำบาก
- นิสัยเลือกอาหารหรือรับประทานไม่เรียบร้อย
- นิสัยเลือกอาหารหรือรับประทานไม่เป็นเวลา

2.2 สร้างนิยามปฏิบัติการลักษณะนิสัยในการบริโภค โดยใช้ความรู้จากข้อ

2.1

2.3 สร้างข้อความที่เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน ตามขั้นตอนต่อไปนี้

- สร้างข้อความคำถามจากนิยามปฏิบัติการและจากเนื้อหาวิชาการเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการบริโภค

— ขอคำแนะนำและตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยาและทางโภชนาการ พิจารณาว่าเกี่ยวข้องกับลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนหรือไม่อย่างไร

— รวบรวมเฉพาะข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าถูกต้องแล้ว เป็นแบบสอบถามต่อไป มีจำนวนข้อความทั้งหมด 44 ข้อความ

2.4 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสังเกตพฤติกรรมและสัมภาษณ์ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน ลักษณะของข้อความเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) แบบ 5 ตัวเลือก

ตัวอย่าง

ข้อความ	ปฏิบัติเป็นประจำทุกครั้งที่	เกือบทุกครั้ง	เป็นบางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติเลย
1. ความบอยในการล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหาร					
2. มีความร้อนในการรับประทานอาหาร					
3. มีนิสัยเลือกรับประทานอาหารเฉพาะอาหารที่ชอบ					

2.5 เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าปรากฏจากการสังเกตพฤติกรรมหรือสัมภาษณ์ว่าตรงกับพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามก็จะกาเครื่องหมายในช่องตรงกับพฤติกรรม

ข้อความทางบวก

ปฏิบัติเป็นประจำทุกครั้งที่	ให้คะแนน	5	คะแนน
เกือบทุกครั้ง	ให้คะแนน	4	คะแนน
เป็นบางครั้ง	ให้คะแนน	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติเลย	ให้คะแนน	1	คะแนน

ขอความทางลบ

ไม่เคยปฏิบัติเลย	ให้คะแนน	5	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้คะแนน	4	คะแนน
เป็นบางครั้ง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เกือบทุกครั้ง	ให้คะแนน	2	คะแนน
ปฏิบัติเป็นประจำทุกครั้ง	ให้คะแนน	1	คะแนน

ผู้ที่ตอบแบบสอบถามชุดนี้ได้คะแนนมากกว่า 75 เปอร์เซนต์ขึ้นไป

มีการปฏิบัตินิสัยในการบริโภคที่ดี

ผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 50 - 75 เปอร์เซนต์ ถือว่ามีลักษณะนิสัย

ในการบริโภคไม่ค่อยดี

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า 50 เปอร์เซนต์ลงมา ถือว่ามีลักษณะนิสัยใน

การบริโภคไม่ดี

การทดลองแบบสอบถามลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน

1. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเที่ยงตรง Validity แบบ Face Validity โดยสร้างคำถามจากการศึกษาเอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและให้ผู้เชี่ยวชาญในทางจิตวิทยาและผู้เชี่ยวชาญทางโภชนาการตรวจสอบความในแบบสอบถามที่สร้างขึ้นว่าสอดคล้องกับลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนหรือไม่ เพื่อให้แบบสอบถามมีความถูกต้องตามนิยามปฏิบัติการ ข้อเท็จจริง และเหมาะสมกับการนำไปใช้

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ โดยการไปสังเกตลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน จำนวน 40 คน ซึ่งมีลักษณะครอบคลุมคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาจริง

3. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ Rater เพราะแบบสอบถามลักษณะนิสัยในการบริโภค เก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์และสังเกต มี Rater ช่วยให้การสังเกตอีก 1 ท่าน ค่าความเชื่อมั่นของ Rater โดยใช้สูตร Hoyt ดัดแปลงจากสูตรพื้นฐานของ Hoyt (Guilford, 2nd. ed, Psychometric Method,

Bombay : Tata-McGraw-Hill, 1954 : 384 อ้างจากรายงานผลการวิจัย ฉบับสมบูรณ์, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2520 : 206 - 207)
ค่าความเชื่อมั่น 0.8112

3. แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับความเชื่อของบิดามารดาในการบริโภคอาหาร
สร้างขึ้นโดยวิธีการดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาความหมายของคำว่า "ความเชื่อในการบริโภคอาหาร จาก เอกสารงานการวิจัยและตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประสบการณ์ความเชื่อในเรื่องการบริโภคอาหารของประชาชน 4 จังหวัดในภาคใต้ โดยเน้นหนักในแง่จิตวิทยากับโภชนาการ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าความเชื่อประกอบด้วย

ก. ความเชื่อเกี่ยวกับอาหารในระยะตั้งครรภ์และหลังคลอด

- ความเชื่อเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและวัยเด็ก
- ความเชื่อเกี่ยวกับอาหารในระยะเจ็บป่วย
- ความเชื่อเกี่ยวกับอาหารทั่ว ๆ ไป

3.2 สร้างนิยามปฏิบัติการความเชื่อเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร โดยใช้
ความรู้จากข้อ 2.1

3.3 สร้างข้อความที่เป็นคำถามเกี่ยวกับความเชื่อในการบริโภคตามขั้นตอน
ต่อไปนี้

- สำนวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชื่อในการบริโภคจากผู้ที่มีความรู้
ในเรื่องนี้

- สร้างข้อความจากนิยามปฏิบัติการและการสำวจความคิดเห็น
ลักษณะของคำถามจะถามความเชื่อในการบริโภคตามที่คนในจังหวัดภาคใต้เชื่อก็คือ

- ขอคำแนะนำให้ผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยาและผู้เชี่ยวชาญทางโภชนาการ
พิจารณาว่าเกี่ยวข้องกับความเชื่อในการบริโภคอาหาร

- รวบรวมเฉพาะข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าถูกต้องแล้ว สอบถามต่อไป
มีจำนวนข้อความประมาณค่าแบบ 5 ตัวเลือก

3.4 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามประมาณค่าแบบ 5 ตัวเลือก
 สัมภาษณ์ความรู้สึกของบิดามารดาเกี่ยวกับความเชื่อในการบริโภค กำหนดให้บิดามารดาตอบ
 เป็นน้ำหนักมากน้อยตามความรู้สึกของตน ซึ่งผู้วิจัยจะสัมภาษณ์และกาเครื่องหมาย
 ลงในช่องคำถาม

ตัวอย่าง

ข้อความ

เห็นด้วย ไม่มี ไม่เห็นด้วย
 ความเห็น

1. เด็ก ๆ ควรรับประทานข้าวมาก ๆ
 กับน้อย เพื่อป้องกันตาลขโมย
2. ในระยะตั้งครรภ์ไม่ควรทาน
 กลวยแฝด เพราะจะทำให้เกิด
 ลูกแฝด

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่มีความเห็น	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน

ข้อความทางลบ

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่มีความเห็น	ให้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน

ผู้ที่ไต่คะแนนจากแบบสอบถามฉบับนี้ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 75 ขึ้นไป
ถือว่ามีความคิดต่อความเชื่อในการบริโภคที่ถูกตอ้ง

ผู้ที่ไต่คะแนนจากแบบสอบถามฉบับนี้อยู่ระหว่าง 50 - 75 เปอร์เซนต์
ถือว่ามีความคิดต่อความเชื่อในการบริโภคที่ไม่ค่อยถูกต้อง

ผู้ที่ไต่คะแนนจากแบบสอบถามฉบับนี้ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา
ถือว่ามีความคิดต่อความเชื่อในการบริโภคที่ไม่ถูกต้อง

3.4.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ไปสอบถามกับบิกามารดาของเด็ก
วัยก่อนเรียน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 40 คน เพื่อนำมาหาค่าอำนาจจำแนก
และค่าความเชื่อมั่น

3.4.2 ตรวจให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถามและตรวจคุณภาพของ
แบบสอบถาม โดยหาความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (แบ่ง
เป็นกลุ่มสูง 27% และกลุ่มต่ำ 27% ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม คือกลุ่มสูง 11 คน
กลุ่มต่ำ 11 คน) โดยใช้ t-test (Guilford, 1955 : 183 - 184) เพื่อวิเคราะห์
คุณภาพ (หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ) เลือกข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.74 ขึ้นไป คัดเลือก
เฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง ๆ ไว้เป็นจำนวน 44 ข้อ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

3.4.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
โดยใช้สูตร Hoyt (ดัดแปลงจากสูตรพื้นฐานของ Hoyt Guilford, 2nd. ed,
Psychometric Method, Bombay : Tata-McGraw-Hill, 1954 : 384)
(อ้างจากรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,
2520 : 206-207) ค่าความเชื่อมั่น 0.8443

4. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียน

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เป็นแบบ
สอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ในการสร้างเครื่องมือได้แบ่ง
ขั้นตอนในการดำเนินการสร้างดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาทฤษฎีและเรื่องราวการอบรมเลี้ยงดู จากทฤษฎี เซียร์ส (Sears : 1950) โดยเน้นการอบรมเลี้ยงดูในด้านการให้อาหารของเด็กวัยก่อนเรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ยังได้ศึกษาเอกสารตำราต่าง ๆ และงานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ ที่มีผู้สนใจทำการศึกษาวิจัยไว้ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อคุณูปการต่าง ๆ ของบิดามารดาในการอบรมเลี้ยงดูและปฏิบัติต่อกันในท่าน

- การให้อาหาร
- การรักษาความสะอาด
- การเล่นของเด็ก
- ความประพฤติ
- อื่น ๆ ทั่วไป

4.2 สร้างนิยามศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก แบบปล่อยปละละเลย และแบบเข้มงวดกวดขัน จากวิธีการศึกษากลับมาแล้ว และศึกษาจากรายงานการวิจัยของ อรุณฯ หลิมประเสริฐ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาดัดแปลงตามความเหมาะสมของเด็กวัยก่อนเรียน

4.3 สร้างข้อความต่าง ๆ ตามนิยามปฏิบัติการ ข้อความที่สร้างขึ้นเน้นการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก 20 ข้อ แบบปล่อยปละละเลย 20 ข้อ แบบเข้มงวดกวดขัน 20 ข้อ

4.4 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสัมภาษณ์บิดามารดา เพื่อวัดพฤติกรรมในการอบรมเลี้ยงดูและปฏิบัติต่อกัน แบ่งเป็น 3 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1	ข้อ 1 - 20	เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด
ตอนที่ 2	ข้อ 21 - 40	เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก
ตอนที่ 3	ข้อ 41 - 60	เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

แต่ละข้อความมีคำตอบอยู่ท้ายข้อความ เป็นคำตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 คำตอบ

ตัวอย่าง

วิธีที่ท่านปฏิบัติต่อเด็ก	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย
1. ท่านจะดูแลให้ลูกรับประทานอาหารให้เรียบร้อย ถ้าลูกทำเลอะเทอะจะทำโทษทันที					
2. ท่านมักจะเป็นห่วง ถ้าลูก ๆ ไม่รับประทานอาหาร					
3. ท่านมักจะปล่อยให้ลูก ๆ ไปเล่นกับใคร ๆ ไปตามสบาย โดยไม่ต้องขอ อนุญาต					

เกณฑ์การให้คะแนน เนื่องจากเป็นมาตราส่วนประเมินค่าชนิด 5 คำตอบ

ถ้าตอบว่าปฏิบัติทุกครั้ง	ให้คะแนน	5	คะแนน
ถ้าตอบว่าบ่อย ๆ ครั้ง	ให้คะแนน	4	คะแนน
ถ้าตอบว่าบางครั้งบางครั้ง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ถ้าตอบว่านาน ๆ ครั้ง	ให้คะแนน	2	คะแนน
ถ้าตอบว่าไม่เคยปฏิบัติเลย	ให้คะแนน	1	คะแนน

เมื่อรวมคะแนนของแต่ละตอน (20 คะแนน) ของแต่ละคนแล้ว ถ้าคะแนนตอนใดมากที่สุด ให้ถือว่าให้การอบรมเลี้ยงดูกับเด็กวัยก่อนเรียนแบบนั้น แต่มีข้อแม้ว่าคะแนนที่ได้จะต้องมากกว่าคะแนนอันดับรองลงมามากน้อย 5 คะแนน การถือเกณฑ์ความแตกต่าง 5 คะแนนนี้ก็เพื่อให้ได้แบ่งกลุ่มการอบรมเลี้ยงดูให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แบบสอบถามชุดนี้มีนิสัยของคะแนนแต่ละตอนอยู่ระหว่าง 20 - 100 คะแนน

4.5 การทดลองแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียน

4.5.1 นำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงตรง (Validity) แบบ Face Validity โดยสร้างคำถามจากการศึกษาเอกสารผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านจิตวิทยาตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความถูกต้องตามนิยามปฏิบัติการ เชื่อถือได้จริง และเหมาะกับการนำไปใช้

4.5.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ไปสัมภาษณ์บิดามารดาของเด็กวัยก่อนเรียน จำนวน 40 คน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีลักษณะครอบครัวคล้ายคลึงกับกลุ่มที่ทำการศึกษาจริง เพื่อนำมาหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น

4.5.3 ตรวจให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม และตรวจคุณภาพของแบบสอบถาม แล้วรวบรวมคะแนนของแต่ละคน

4.5.4 ตรวจคุณภาพของแบบสอบถาม แบ่งคะแนนการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีคะแนนการอบรมเลี้ยงดูสูงและต่ำ โดยถือเอาจำนวน 27% บนและล่างของการแจกแจงคะแนนการอบรมเลี้ยงดูจากสูงไปต่ำ เป็นกลุ่มที่มีการอบรมเลี้ยงดูสูงและต่ำตามลำดับ

4.5.5 วิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มคะแนนการอบรมเลี้ยงดูสูง และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่ำ ของแต่ละข้อ

4.5.6 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มในแต่ละข้อ โดยใช้ t -test (Gullford, 1955 : 183 - 184) ค่า t ที่ได้จะแสดงถึงค่าอำนาจจำแนกของข้อความแต่ละข้อ

สำหรับแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน จำนวน 20 ข้อ เลือกข้อที่มีค่า t สูงตั้งแต่ 1.74 ขึ้นไป ผลการคัดเลือกแบบสอบถามมีค่า t สูงตั้งแต่ 1.74 ขึ้นไปทุกข้อ

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก จำนวน 20 ข้อ เลือกข้อที่มีค่า t สูงตั้งแต่ 1.74 ขึ้นไป ผลการคัดเลือกแบบสอบถามมีค่า t สูงตั้งแต่ 1.74 ขึ้นไปทุกข้อ

ส่วนแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จำนวน 20 ข้อ เลือกข้อที่มีค่า t สูงตั้งแต่ 1.74 ขึ้นไป ผลการคัดเลือกแบบสอบถามมีค่า t สูงตั้งแต่ 1.74 ขึ้นไปทุกข้อ

4.5.7 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตร Hoyt คัดแปลงจากสูตรพื้นฐานของ Hoyt (Gullford, 2nd. ed, Psychometric Method, Bombay : Tata-McGraw-Hill, 1954 : 384 อ้างจากรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2520 : 206 - 207) ค่าความเชื่อมั่น 0.8842

5. แบบสอบถามสำรวจปริมาณอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคแต่ละวัน สร้างขึ้นโดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

5.1 ศึกษาความหมายและขอบเขตของชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนรับประทานต่อ 1 วัน จากผลลงงานการวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้องและตำราต่าง ๆ

5.2 สร้างแบบสำรวจชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนรับประทานต่อ 1 วัน โดยยึดหลักมาตรฐานชนิดอาหารที่มีปริมาณพอเพียงสำหรับเด็กวัยก่อนเรียนของ ทวีรัสมิ์ ษนาคม (ทวีรัสมิ์ ษนาคม, 2520 : 60 - 62) ในการสร้างแบบสอบถาม

5.3 ขอคำแนะนำและให้ผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญทางโภชนาการพิจารณาความเหมาะสมและถูกต้อง

5.4 ลักษณะของแบบสำรวจชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนรับประทานต่อ 1 วัน เป็นแบบการสังเกตการรับประทานอาหารของเด็ก

ตัวอย่าง

การสังเกตครั้งที่ เวลา อาหารมื้อ

ครั้งที่เรียนที่ เพศ

วันที่ เดือน พ.ศ.

ชนิดอาหาร	ปริมาณอาหาร		
	มาก	มาตรฐาน	น้อย
นม			
ไข่			
เนื้อสัตว์ เครื่องในสัตว์			
ผลไม้			
ข้าวสุก (หรือข้าวชนิดอื่น ๆ ที่หุงสุกแล้ว)			
ไขมัน น้ำมัน			

เกณฑ์การให้คะแนน

ปริมาณอาหารมาก	ให้คะแนน	3	คะแนน
ปริมาณอาหารครบมาตรฐาน	ให้คะแนน	2	คะแนน
ปริมาณอาหารน้อย	ให้คะแนน	1	คะแนน

ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบสังเกตปริมาณอาหารที่เด็กรับประทานตั้งแต่
เปอร์เซ็นต์ที่ 75 ขึ้นไป บริโภคอาหารที่มีปริมาณครบถ้วนตามมาตรฐานของเด็ก
วัยก่อนเรียน ควรจะรับประทานใน 1 วัน

ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบสังเกตปริมาณอาหารที่เด็กรับประทานระหว่าง
เปอร์เซ็นต์ที่ 50 - 75 บริโภคอาหารที่มีปริมาณปานกลางตามมาตรฐานของเด็ก
วัยก่อนเรียน ควรจะรับประทานใน 1 วัน

ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบสังเกตปริมาณอาหารที่เด็กรับประทานต่ำกว่า
เปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา บริโภคอาหารที่มีปริมาณน้อยตามมาตรฐานของเด็กวัยก่อนเรียน
ควรจะรับประทานใน 1 วัน

(รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนน อยู่ในภาคผนวก)

6. แบบบันทึกการเจริญเติบโตทางกายโดยการวัดส่วนสูงและชั่งน้ำหนัก สร้างขึ้นโดยวิธีการดังต่อไปนี้

6.1 ศึกษาการวัดการเจริญเติบโตทางกายของเด็กวัยก่อนเรียนจากทฤษฎีเอกสาร และรายงานผลการวิจัย

6.2 ใช้การวัดส่วนสูงและชั่งน้ำหนักเป็นเกณฑ์ การวัดการเจริญเติบโตทางกาย โดยเปรียบเทียบเกณฑ์น้ำหนักส่วนสูงเฉลี่ยเด็กวัยก่อนเรียนของ แพทย์หญิงเพ็ญศรี กาญจนันฐิติ

6.3 ขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญทางโภชนาการในการศึกษาการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียนในด้านส่วนสูงและน้ำหนัก

ตัวอย่าง

แบบบันทึกการเจริญเติบโตทางกาย

ชื่อ	บ้านเลขที่	อายุ	เพศ	ความสูง	น้ำหนัก	หมายเหตุ

ในการวิจัยครั้งนี้ถือน้ำหนักตามส่วนสูงเป็นจุดแบ่งแยกการเจริญเติบโตของเด็ก (ระหว่างเด็กปกติกับเด็กขาดอาหาร) โดยยึดเกณฑ์การแบ่งของแพทย์หญิงเพ็ญศรี กาญจนันฐิติ ดังนี้ ถ้าน้ำหนักตามส่วนสูงตั้งแต่ 90 - เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป ถือว่ามีภาวะโภชนาการปกติและมีการเจริญเติบโตอยู่ในเกณฑ์ปกติเป็นไปตามพัฒนาการ ถ้าน้ำหนักตามส่วนสูงระหว่าง 90 - 75 เปอร์เซ็นต์ ถือว่ามีภาวะโภชนาการขาดอาหารอยู่ใน Degree ที่ 1 มีการเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ปกติเล็กน้อย ถ้าน้ำหนักตามส่วนสูงระหว่าง 75 - 65 เปอร์เซ็นต์ ถือว่ามีภาวะโภชนาการขาดอาหารอยู่ใน Degree ที่ 2 มีการเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ปกติปานกลาง ถ้าน้ำหนักตามส่วนสูงต่ำกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ลงมา ถือว่ามีภาวะโภชนาการขาดอาหารอยู่ใน Degree ที่ 3 มีการเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ปกติมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัว แบบสอบถามทัศนคติความเชื่อในการบริโภค และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียน ไปสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลกับบิดามารดา ของเด็กวัยก่อนเรียน

สำหรับแบบสอบถามลักษณะนิสัยในการบริโภค ผู้วิจัยพร้อมด้วย Rater อีก 1 ท่าน เป็นผู้ทำการสังเกตและสัมภาษณ์ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ทีละคน สำหรับคุณสมบัติของ Rater นั้น เป็นผู้ที่ผ่านการศึกษามีความเข้าใจทางด้าน โภชนาการนี้เป็นอย่างดี

สำหรับแบบสำรวจการบริโภคอาหาร เก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยและ Rater อีก 1 ท่าน สังเกตการรับประทานอาหารของเด็กวัยก่อนเรียนในกลุ่มตัวอย่างทีละครอบครัว ครอบครัวละ 1 คน ซึ่งใช้เวลาสังเกตตลอดวัน แต่จะถือการสังเกตการรับประทานอาหารมื้อเย็นเป็นหลัก เพราะเป็นมื้อที่ครอบครัวได้ยั้งยั้งเป็นพิเศษเป็นมื้อหลัก และเป็นช่วงที่ทุกคนในครอบครัวอยู่ร่วมกัน อย่างพร้อมเพียง เป็นเวลาพักผ่อนหลังจากตรากตรำงานมาทั้งวัน

ในด้านการบันทึกการเจริญเติบโตทางกายโดยการวัดน้ำหนักและส่วนสูง ซึ่งมี หลักเกณฑ์ในการวัดดังนี้

1. วิธีชั่งน้ำหนัก ใช้เครื่องชั่งอันเดียวกันตลอดเวลาทำการชั่งน้ำหนักเด็กทุกคน เครื่องชั่งนี้ได้ทดสอบอย่างถูกต้องก่อนทำการชั่งน้ำหนักทุกครั้ง และวางเครื่องชั่งนี้อยู่ใน ระเบียบเรียบร้อย ไม่ให้เอียงข้างใดข้างหนึ่ง และก่อนการชั่งน้ำหนักได้ตรวจสอบเครื่องชั่งให้ เทียงตรง โดยตั้งศูนย์เครื่องชั่งนี้ให้ตรงทุกครั้ง และก่อนการชั่งน้ำหนักให้เด็กทุกคน ถอดรองเท้าและสิ่งที่ไม่จำเป็นออกจากตัวเด็ก โดยให้เด็กยืนตรงกลางบนเครื่องชั่ง ให้ ขนเท้าทั้งสองชิดกัน ยืน นิ่ง ตามองตรงไปข้างหน้า แล้วทำการบันทึกก่อนให้เด็กลงจาก เครื่องชั่ง หน่วยมาตราที่ใช้เป็นกิโลกรัม และชั่งน้ำหนักไคละเอียด 0.1 กิโลกรัม

2. วิธีวัดส่วนสูง ให้ใช้ tape ก่อนวัดส่วนสูงให้เด็กทุกคนถอดรองเท้า เด็กหญิงไม่ให้มีโบว์หรือผมบนศีรษะ ให้เด็กหันหน้าออก ยืนตรง ขนเท้าชิดกัน ไม่ให้ ยกฝ่าเท้า ส่วนไหล่ ส่วนหลัง สะโพก ไหล่รวมท้ายทอยชิด tape ที่ใช้วัด น่องตึง ยึดอก ตามองตรง มือและแขนทั้งสองข้างทอดตามแนวคืบข้างลำตัว เวลาวัดส่วนสูงใช้ tape

อันเดียวกันวัดส่วนสูงเด็กทุกคน หน่วยมาตราใช้เป็นเซนติเมตร และวัดไต่ละเอียดถึง

0.1 เซนติเมตร

ในการวัดน้ำหนักและส่วนสูงนี้ ผู้ที่ทำการศึกษได้กระทำด้วยตนเอง ทำการวัดน้ำหนักและส่วนสูงก่อนที่เด็กรับประทานอาหารเช้า ใช้วิธีวัดน้ำหนักและส่วนสูงนี้ ทุกครั้งที่ทำการศึกษา

ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามลักษณะนิสัยในการบริโภค แบบสอบถามความเชื่อของบิดามารดาในการบริโภค แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียน และแบบสำรวจการบริโภคอาหารของเด็กวัยก่อนเรียน) ตามเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามสำหรับแบบบันทึกการเจริญเติบโตทางกาย โดยการวัดน้ำหนักและส่วนสูง เปรียบเทียบเกณฑ์น้ำหนักและส่วนสูงเฉลี่ยเด็กวัยก่อนเรียนของแพทย์หญิงเพ็ญศรี กาญจนันฐิติ แผนกกุมารเวช คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ซึ่งทำขึ้นในปี พ.ศ. 2516 จากกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่เด็กแรกเกิดจนถึง 6 ปี

2. หา คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแบบสอบถามลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน เพื่อแยกประเภทลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน

3. หา คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแบบสอบถามทัศนคติความเชื่อของบิดามารดาในการบริโภค เพื่อแยกประเภทความเชื่อของบิดามารดาเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร

4. จัดแยกคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน ออกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา สถานภาพในการทำงานของบิดามารดา สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพครอบครัว ความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดา และการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียน

5. จัดแยกระดับการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียนออกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา สถานภาพในการทำงานของบิดามารดา สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพครอบครัว ความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดา และการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียน

6. จัดแยกคะแนนแบบสำรวจชนิดอาหารที่เด็กบริโภคออกตามระดับการศึกษาของ บิคมารคา สถานภาพในการทำงานของบิคมารคา สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพครอบครัว ความเชื่อในการบริโภคของบิคมารคา และการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียน

7. หาคาสถิติพื้นฐาน

- คะแนนเฉลี่ย (Mean)
- ค่าความแปรปรวน (Variance)

8. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่บิคมารคามีระดับการศึกษาต่างกัน โดยใช้ ANOVA (Lindquist, 1956 : 55 - 56) (สมมติฐานข้อ 1) เมื่อค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่บิคมารคามีระดับการศึกษาต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffe Method

9. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่บิคมารคามีสถานภาพในการทำงานต่างกัน โดยใช้ t-test (Edward, 1960 : 104) (สมมติฐานข้อ 2)

10. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่บิคมารคามีสถานภาพครอบครัวต่างกัน โดยใช้ ANOVA (Lindquist, 1956 : 55 - 56) (สมมติฐานข้อ 3)

เมื่อค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่มีบิคมารคามีสถานภาพครอบครัวต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffe Method

11. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่บิคมารคามีขนาดของครอบครัวต่างกัน โดยใช้ ANOVA (Lindquist, 1956 : 55 - 56) (สมมติฐานข้อ 4)

เมื่อ F มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่บิคมารคามีขนาดของครอบครัวต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffé Method

12. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่มีบิดามารดามีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน โดยใช้ ANOVA (Lindquist, 1956 : 55 - 56) (สมมุติฐานข้อ 5)

เมื่อค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่มีบิดามารดามีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffé Method

13. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่มีบิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน โดยใช้ ANOVA (Lindquist, 1956 : 55 - 56) (สมมุติฐานข้อ 6)

เมื่อค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่มีบิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffé Method

14. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่มีบิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน โดยใช้ ANOVA (Lindquist, 1956 : 55 - 56) (สมมุติฐานข้อ 7)

เมื่อค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่มีบิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffé Method

15. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคของครอบครัวที่มีบิดามารดามีการศึกษาต่างกัน โดยใช้ ANOVA (Lindquist, 1956 : 55 - 56) (สมมุติฐานข้อ 8)

เมื่อค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยเมื่ออาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคของครอบครัวที่มีบิดามารดามีการศึกษาต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffé Method

16. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคของครอบครัวที่มีบิดามารดามีสถานภาพในการทำงานต่างกัน โดยใช้ t-test (Edward, 1960 : 104) (สมมุติฐานข้อ 9)

17. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียน
บริโภคของครอบครัวที่บิดามารคามีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน โดยใช้
ANOVA (Lindquist, 1956 : 55 - 56) (สมมุติฐานข้อ 10)

เมื่อค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย
ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคของครอบครัวที่บิดามารคามีสถานภาพทางเศรษฐกิจของ
ครอบครัวต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffé Method (วิเชียร เกตุสิงห์, 2520 73-84)

18. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียน
บริโภคของครอบครัวที่บิดามารคามีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน โดยใช้ ANOVA (Lindquist,
1956 : 55 - 56) (สมมุติฐานข้อ 11)

เมื่อค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย
ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคของครอบครัวที่บิดามารคามีสถานภาพทางเศรษฐกิจ
ต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffé Method

19. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียน
บริโภคของครอบครัวที่บิดามารคามีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน โดยใช้ ANOVA
(Lindquist, 1956 : 55 - 56) (สมมุติฐานข้อ 12)

เมื่อค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย
ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคของครอบครัวที่บิดามารคามีสถานภาพทางเศรษฐกิจ
ต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffé Method

20. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียน
บริโภคของครอบครัวที่บิดามารคามีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน โดยใช้ ANOVA
(Lindquist, 1956 : 55 - 56) (สมมุติฐานข้อ 13)

เมื่อค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย
ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคของครอบครัวที่บิดามารคามีสถานภาพทางเศรษฐกิจ
ต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffé Method

21. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียน
บริโภคของครอบครัวที่บิดามารคามีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน โดยใช้ ANOVA (Lindquist,
1956 : 55 - 56) (สมมุติฐานข้อ 14)

เมื่อค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย
ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคของครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน
เป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffé Method

22. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน
ของครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาต่างกัน โดยใช้ χ^2 (Siegel, 1956 :
104) (สมมุติฐานข้อ 15)

23. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน
ของครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพในการทำงานต่างกัน โดยใช้ χ^2 (Siegel,
1956 : 104) (สมมุติฐานข้อ 16)

24. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน
ของครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพทางครอบครัวต่างกัน โดยใช้ χ^2 (Siegel,
1956 : 104) (สมมุติฐานข้อ 17)

25. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน
ของครอบครัวที่บิดามารดามีขนาดของครอบครัวต่างกัน โดยใช้ χ^2 (Siegel,
1956 : 104) (สมมุติฐานข้อ 18)

26. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน
ของครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน โดยใช้ χ^2 (Siegel,
1956 : 104) (สมมุติฐานข้อ 19)

27. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน
ของครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน โดยใช้ χ^2 (Siegel,
1956 : 104) (สมมุติฐานข้อ 20)

28. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน
ของครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน โดยใช้ χ^2 (Siegel,
1956 : 104) (สมมุติฐานข้อ 21)

สูตรที่ใช้ในการศึกษาคนควา

1. การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Edward, 1959 : 52)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคน

2. การหาค่าความแปรปรวน ใช้สูตร (Ferguson, 1966 : 62)

$$s^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	s^2	แทน	ความแปรปรวน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคน

3. หาค่าอ่านจจำแนก ใช้สูตร (Edward, 1957 : 152 - 153)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{N_1} + \frac{s_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	s_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	s_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	N_1	แทน	จำนวนคนของกลุ่มสูง
	N_2	แทน	จำนวนคนของกลุ่มต่ำ

4. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของ Ratter ใช้สูตร

$$1 - \frac{MS_R}{MS_{In}}$$

เมื่อ MS_R = Mean Square for residual

$$= \frac{SS_R}{(k - 1)(n - 1)}$$

MS_{In} = Mean Square for Individuals

$$= \frac{SS_{In}}{n - 1}$$

ดัดแปลงจากสูตรพื้นฐานของ Hoyt, Guilford, 2nd, ed. Psychometric Method, Bombay : Tata-McGraw-Hill, 1954 : 384 อ้างจากรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ)

5. การหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ ใช้สูตร (ลวน สายยศ และอังคณา คันศิริตนนานนท์, 2515 : 79 - 83)

$$P_X = L_o + \frac{(N \times /100 - F_c)}{f_p}$$

เมื่อ	P_X	แทน	จุดคะแนนของเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ x
	L_o	แทน	Lower limit ที่เปอร์เซ็นต์ไทล์ตกอยู่ในชั้นคะแนนนั้น
	N	แทน	จำนวนคน
	F_c	แทน	ความถี่สะสมก่อนถึงชั้นคะแนนที่ P_X ตกอยู่
	f_p	แทน	ความถี่ของชั้นคะแนนที่ P_X ตกอยู่
	i	แทน	อัตราภาคในชั้นหนึ่ง ๆ

6. การหาค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 ชนิด ใช้สูตร

(Glass, 1970 : 295)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	N_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 1
	N_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

7. หาค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป

โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ Simple - Randomized Design (Lindquist, 1956 : 55 - 56) มีสูตรดังนี้

Source of Variation	df	SS	MS
Treatment (A)	a-1	$SS_A = \sum_{j=1}^a T_j^2/n_j - T^2/N$	$MS_A = SS_A/df$
Within Group (W)	N-a	$SS_W = SS_T - SS_A$	$MS_W = SS_W/df$
Total	N-1	$SS_T = \sum_{j=1}^a n_j \bar{X}_j^2 - T^2/N$	

$$F = MS_A/MS_W$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
	MS_A	แทน	ค่า Mean Square ของตัวแปรที่จะศึกษาทุก ๆ ตัว
	MS_W	แทน	ค่า Mean Square ของตัวแปรที่จะศึกษาแต่ละตัว

8. การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เมื่อพบว่าตัวแปรที่ทดสอบด้วย F-test นั้น มีความแตกต่างกันเป็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใจ (Scheffe' Method) (อ้างจากวิเชียร เกตุสิงห์, 2516 : 151 - 156)

9. หาคความแตกต่างระหว่างตัวแปรด้านสภาพของครอบครัวที่ต่างกัน และการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน ซึ่งเป็นการทดสอบสมมุติฐานข้อ 15 - 21 (Siegel, 1956 : 104)

$$\chi^2 = \sum \left[\frac{(f_o - f_e)^2}{f_e} \right]$$

$$df = (r - 1)(c - 1)$$

f_o	แทน	ความถี่ที่ได้จากการปฏิบัติ
f_e	แทน	ความถี่ตามสมมุติฐาน
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้เสนอเป็นตอน ๆ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน ที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันทางการศึกษา สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันทางการศึกษา สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันทางการศึกษา สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
Σx	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบ
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
s^2	แทน	ค่าความแปรปรวน
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้พิจารณาใน F-distribution

SS	แทน	Sum Square
MS	แทน	Mean Square
df	แทน	Degree of Freedom
s	แทน	Scheffé Method
O	แทน	Observed Frequency
E	แทน	Expected Frequency
χ^2	แทน	Chi-square
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายได้พิจารณาเป็นตอน ๆ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1

1.1 เปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาต่างกัน

- สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาสูง จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภค
- เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกการศึกษาของบิดามารดาออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 ลงไป, ระดับกลาง ประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และกลุ่มสูง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป

ตาราง 2 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน
เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา

ระดับการศึกษาของบิดามารดา	N	ลักษณะนิสัยในการบริโภคของ เด็กวัยก่อนเรียน	
		ΣX	$\bar{X}$
มัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป	15	2093	139.533
ประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาตอนต้น	22	2631	119.599
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	23	2472	107.478

จากตาราง 2 แสดงแนวโน้มให้เห็นว่าลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็ก
วัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาสูง จะมีนิสัยในการบริโภคดีกว่าบิดามารดาที่มี
ระดับการศึกษาต่ำ

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยใช้ F -test เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่า F -test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	8963.6127	4481.8064	9.0059**
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	57	28366.0373	497.6498	
รวม	59	37329.6500		

$$F_{.01} (2, 57) = 4.98$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางปรากฏว่า บิคารมารคาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 ได้ทดสอบต่อไปเพื่อดูว่า ในกลุ่มครอบครัวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน 3 กลุ่มนี้ ใครที่มีลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนแตกต่างกัน โดยใช้ Scheffé Method เป็นค่าสถิติ ในการทดสอบปรากฏผลการเปรียบเทียบ

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายระหว่างลักษณะนิสัยในการ
บริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา ของบิดามารดา	$\bar{X}$	ต่ำกว่า ประถมศึกษา ปีที่ 5	ประถมศึกษา ปีที่ 4 -มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนต้นขึ้นไป
		107.478	119.571	139.533
ต่ำกว่าประถมศึกษา ปีที่ 4	107.478	—	12.113	32.055**
ประถมศึกษา ปีที่ 4 - มัธยมศึกษาตอนต้น	119.571	—	—	19.981
มัธยมศึกษาตอนต้น ขึ้นไป	139.533	—	—	—

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4 ปรากฏว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจาก
ครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป จะมีลักษณะนิสัยในการ
บริโภคต่ำกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำกว่า
ประถมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัว
ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 กับระดับการศึกษาระหว่างประถมศึกษาปีที่ 4
ถึงมัธยมศึกษาตอนต้นมีลักษณะนิสัยในการบริโภคไม่แตกต่างกัน และเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดา
มีระดับการศึกษาระหว่างประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป
มีนิสัยในการบริโภคไม่แตกต่างกัน

1.2 เปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคเด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่
 บิดามารดามีสถานภาพการทำงานต่างกัน

- สมมติฐานในการศึกษา "เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่

บิดามารดามี สถานภาพการทำงานต่างกัน จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคต่างกัน"

- เพื่อทดสอบสมมติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกสถานภาพการทำงานของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทำงานในบ้าน กับกลุ่มที่ทำงานนอกบ้าน และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ t-test เป็นค่าสถิติในการทดสอบปรากฏผลการเปรียบเทียบในตาราง 5

ตาราง 5 ค่า t-test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็ก
 วัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพการทำงานต่างกัน

สถานภาพการทำงาน ของบิดามารดา	N	ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน				t
		ΣX	$\bar{X}$	S^2	S	
ทำงานในบ้าน	18	1983	110.166	23.676	4.86586	9.7607846**
ทำงานนอกบ้าน	42	5194	123.6666	24.282	4.927747	

$$t_{.01, (58)} = 2.66$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ปรากฏว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มีบิดามารดาที่
 ทำงานในบ้านจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคแตกต่างกับบิดามารดาที่ทำงานนอกบ้านอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 เมื่อพิจารณาคะแนน
 เฉลี่ย อาจสรุปได้ว่า ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่
 บิดามารดามีสถานภาพการทำงานนอกบ้านสูงกว่าบิดามารดาที่ทำงานในบ้าน

1.3 เปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่มีสถานภาพครอบครัวต่างกัน

- สมมุติฐานในการศึกษา คือ เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามมีสถานภาพทางครอบครัวต่างกัน จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคต่างกัน

- เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกสถานภาพครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่ม คือ คู่, หมาย และหยาราง

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนเมื่อจำแนกตามสถานภาพครอบครัว

สถานภาพครอบครัว	N	ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน	
		ΣX	$\bar{X}$
คู่	45	5555.52	123.456
หมาย	8	820	102.500
หยาราง	7	643	91.857

จากตารางที่ 6 แสดงแนวโน้มให้เห็นว่า ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความารคามอยู่ด้วยกันจะมีนิสัยในการบริโภคดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความารคามหมายหรือหยาราง

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่มีสถานภาพครอบครัวต่างกัน โดยใช้ F-test เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่า F-test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่มีสถานภาพครอบครัวต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	9005.9471	4502.9735	9.0620**
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	57	28323.7029	496.9071	
รวม	59	37329.6500		

$$^{**}F_{.01} (2, 57) = 4.98$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 7 ปรากฏว่า สถานภาพครอบครัวต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 3 จึงได้ทำสอบต่อไป เพื่อดูว่าในกลุ่มที่มีสถานภาพครอบครัวแตกต่างกัน 3 กลุ่มนี้ คูใดลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนแตกต่างกัน โดยใช้ Scheffé Method เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลการเปรียบเทียบในตาราง 8

ตาราง ๔ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่าง ลักษณะนิสัยในการบริโภคของ เด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีสถานภาพครอบครัวต่างกัน

สถานภาพครอบครัว	$\bar{X}$	หยาบ	หมาย	ก
		91.857	102.500	123.456
หยาบ	91.857	-	10.643	31.599**
หมาย	102.500	-	-	2.0956
ก	123.456	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๔ ปรากฏว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพหม้ายกับหย่าร้าง มีลักษณะนิสัยในการบริโภคไม่แตกต่างกัน และเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพหม้ายกับเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีนิสัยในการบริโภคไม่แตกต่างกัน

1.4 เปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่
 บิคามารคามมีขนาดของครอบครัวต่างกัน

— สมมุติฐานในการศึกษา "เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคามารคาม
 มีขนาดของครอบครัวต่างกัน จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคต่างกัน"

— เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ผู้ศึกษาได้จำแนกขนาดของครอบครัวของกลุ่ม
 ตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีขนาดของครอบครัว 1 - 4 คน, กลุ่มที่มี
 ขนาดของครอบครัว 5 - 8 คน และกลุ่มที่มีขนาดของครอบครัว 8 คนขึ้นไป

ตาราง 9 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน
 เมื่อจำแนกตามขนาดของครอบครัว

ขนาดของครอบครัว (คน)	N	ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน	
		ΣX	$\bar{X}$
1 - 4	21	2781	130.047
5 - 8	27	2807	103.962
8 ขึ้นไป	12	1486	123.83

จากตารางที่ 8 แสดงแนวโน้มให้เห็นว่าลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็ก
 วัยก่อนเรียนที่บิคามารคามมีขนาดของครอบครัว 1 - 4 คน จะมีนิสัยในการบริโภคคือ
 เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคามารคามมีขนาดของครอบครัว 5 - 8 คน และ
 8 คนขึ้นไป

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่มีความร่ำรวยมีขนาดของครอบครัวต่างกัน โดยใช้ F-test เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลดังตาราง 10

ตาราง 10 ค่า F-test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความร่ำรวยมีขนาดของครอบครัวต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	N	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	2632.8295	1316.4147	2.1626
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	57	34696.8205	608.7161	
รวม	59	37329.6500		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางปรากฏว่า ขนาดของครอบครัวต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมุติฐานข้อ 4

1.5 เปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความมั่งคั่ง สถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

— สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความมั่งคั่ง สถานภาพทางเศรษฐกิจสูง จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคที่"

— เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกเศรษฐกิจครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีสถานภาพเศรษฐกิจสูง กลุ่มที่มีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง และกลุ่มที่มีสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ

ตาราง 11 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน เมื่อจำแนกตามสถานภาพเศรษฐกิจครอบครัว

สถานภาพเศรษฐกิจครอบครัว	N	ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน	
		$\sum x$	$\bar{x}$
สถานภาพเศรษฐกิจสูง	7	1037.99	148.285
สถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง	25	3002.2	120.088
สถานภาพเศรษฐกิจต่ำ	28	3092.4	110.444

จากตาราง 11 แสดงแนวโน้มให้เห็นว่าลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มีความมั่งคั่ง สถานภาพเศรษฐกิจสูง จะมีนิสัยในการบริโภคที่ดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความมั่งคั่ง สถานภาพเศรษฐกิจปานกลางและต่ำ

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่มีสถานภาพเศรษฐกิจแตกต่างกัน โดยใช้ F-test เป็นค่าสถิติในการทดสอบปรากฏผลดังตาราง 12

ตาราง 12 ค่า F-test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่มีสถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	8363.4342	4181.7171	8.2288 **
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	57	28966.2158	508.1791	
รวม	59	37329.6500		

$$** F_{.01} (2, 57) = 4.98$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 12 ปรากฏว่าครอบครัวที่มีสถานภาพเศรษฐกิจแตกต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 5 จึงได้ทดสอบต่อไปเพื่อดูว่า ในกลุ่มครอบครัวที่มีสถานภาพเศรษฐกิจแตกต่างกัน 3 กลุ่มนี้ คู่ใดมีลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนแตกต่างกัน โดยใช้ Scheffé Method เป็นค่าสถิติในการทดสอบปรากฏผลการเปรียบเทียบในตาราง 13

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารคามีสถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน

สถานภาพเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 1500 บาท 1500-5000 บาท 5000 บาทขึ้นไป		
		110.444	120.088	148.285
ต่ำกว่า 1500 บาท	110.444	—	9.644	37.841
1500-5000 บาท	120.088	—	—	28.197**
ตั้งแต่ 5000 บาทขึ้นไป	148.285	—	—	—

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 13 ปรากฏว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารคามีสถานภาพเศรษฐกิจสูง จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารคามีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารคามีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางกับสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ และสถานภาพเศรษฐกิจต่ำกับสถานภาพเศรษฐกิจสูง มีลักษณะนิสัยในการบริโภคไม่แตกต่างกัน

1.6 เปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน

- สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคต่างกัน"
- เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่มีความเชื่อในการบริโภคถูกต้อง กลุ่มที่มีความเชื่อในการบริโภคไม่ถูกต้อง และกลุ่มที่มีความเชื่อในการบริโภคไม่ถูกต้อง

ตาราง 14 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนเมื่อจำแนกตามความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดา

ความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดา	N	ลักษณะในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน	
		ΣX	$\bar{X}$
ความเชื่อในการบริโภคถูกต้อง	19	2515	132.368
ความเชื่อในการบริโภคไม่ถูกต้อง	11	1344	122.181
ความเชื่อในการบริโภคไม่ถูกต้อง	30	3320	110.666

จากตาราง 13 แสดงแนวโน้มให้เห็นว่า ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคถูกต้อง จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มีความเชื่อไม่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความสามารถในการบริโภคแตกต่างกัน โดยใช้ F-test มีค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลดังตาราง 15

ตาราง 15 ค่า F-test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่มีความสามารถในการบริโภคแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	5564.9259	2782.4630	4.9930 **
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	57	31764.7241	557.2759	
รวม	59	37329.6500		

$$**F_{.01} (2, 57) = 4.98$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 15 ปรากฏว่า ความสามารถในการบริโภคของบิดามารดาต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 6 จึงได้ทดสอบต่อไปเพื่อดูว่าในกลุ่มครอบครัวที่มีความสามารถในการบริโภคแตกต่างกัน 3 กลุ่มนี้ คู่ใดมีลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนแตกต่างกัน โดยใช้ Scheffé Method เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลการเปรียบเทียบในตาราง 16

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างลักษณะนิสัยในการ
บริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน

ความเชื่อในการบริโภค	$\bar{X}$	ความเชื่อถูกต้อง	ความเชื่อไม่ถูกต้อง	ความเชื่อถูกต้อง
		110.666	122.181	132.368
ความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง	110.66	—	11.510	21.700**
ความเชื่อไม่ถูกต้อง	122.18	—	—	10.186
ความเชื่อถูกต้อง	132.36	—	—	—

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 16 ปรากฏว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัว
ที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคที่ถูกต้องจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียน
ที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคที่ไม่ถูกต้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อที่ถูกต้องกับเด็ก
วัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อไม่ถูกต้อง จะมีนิสัยในการบริโภค
ไม่แตกต่างกัน และเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อที่ไม่ถูกต้องกับ
เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคไม่ถูกต้อง นิสัย
ในการบริโภคไม่แตกต่างกัน

1.7 เปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่มีความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

- สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีลักษณะนิสัยในการบริโภคต่างกัน"
- เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้อบรมเลี้ยงดูของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด กลุ่มที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และกลุ่มที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

ตาราง 17 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนเมื่อจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดู	N	ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน	
		Σx	$\bar{x}$
แบบให้ความรัก	26	3330	128.076
แบบปล่อยปละละเลย	14	1307	93.357
แบบเข้มงวด	20	2542	127.10

จากตาราง 17 แสดงแนวโน้มให้เห็นว่า ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากบิดามารดาที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและแบบเข้มงวด จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากบิดามารดาที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน โดยใช้ F-test เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลดังตาราง 18

ตาราง 18 ค่า F-test ของคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มา
จากครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	12634.7896	6317.3948	14.5816**
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	57	24694.8604	433.243	
รวม	59	37329.6500		

$$**F_{.01} (2, 57) = 4.98$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ปรากฏว่า ครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 7 จึงได้ทดสอบต่อไปเพื่อดูว่าในกลุ่มครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน 3 กลุ่มนี้ คู่ใดที่มีลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนแตกต่างกัน โดยใช้ Scheffé Method เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลการเปรียบเทียบในตาราง 19

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายระหว่างลักษณะนิสัยในการ
บริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

การอบรมเลี้ยงดู	$\bar{X}$	แบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวด แบบให้ความรัก		
		93.357	127.10	128.076
แบบปล่อยปละละเลย	93.357	—	33.743**	34.719**
แบบเข้มงวด	127.100	—	—	0.976
แบบให้ความรัก	128.076	—	—	—

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 19 ปรากฏว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัว
ที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และแบบเข้มงวด จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภค
ดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามี
การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกับแบบให้ความรัก มีลักษณะนิสัยในการบริโภคไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2

2.1 เปรียบเทียบชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามมีการศึกษาต่างกัน

- สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามมีการศึกษาต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะแตกต่างกัน
- เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ผู้ศึกษาได้จำแนกการศึกษาของบิดามารดาออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มต่ำ ประถมปีที่ 4 ลงไป กลุ่มกลาง ประถมปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสูง มัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป

ตาราง 20 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา

ระดับการศึกษาของบิดามารดา	N	คะแนนอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค	
		ΣX	$\bar{X}$
ต่ำกว่าประถมปีที่ 4	23	229	9.956
ประถมปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป	22	234	10.636
มัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป	15	203	13.533

จากตาราง 20 แสดงแนวโน้มให้เห็นว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามมีการศึกษาสูง ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคครบมาตรฐานกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามมีการศึกษาต่ำ

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียน
บริโภคร่วมกับระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยใช้ F-test เป็นค่าสถิติในการทดสอบ
ปรากฏผลดังตาราง 21

ตาราง 21 ค่า F-test คะแนนเฉลี่ยของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค กับ
การศึกษาของบิดามารดาที่ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	103.4308	51.7154	9.7511**
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	57	302.3025	5.3036	
รวม	59	405.7333		

$$**F_{.01} (2, 57) = 4.98$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 21 ปรากฏว่า บิดามารดาที่มีระดับการศึกษา
ต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 8 จึงได้ทดสอบต่อไปเพื่อดูว่าในกลุ่มบิดามารดาที่มีระดับ
การศึกษาแตกต่างกัน 3 กลุ่มนี้ คู่ใดชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนแตกต่างกัน โดยใช้
Scheffe Method เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลการเปรียบเทียบในตาราง

ตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนของอาหาร
ที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพของครอบครัวต่างกัน

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ต่ำกว่าระดับปีที่ 4	ระดับปีที่ 4 ถึง มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนต้น ขึ้นไป
		9.956	10.636	13.533
ต่ำกว่าระดับปีที่ 4	9.956	—	0.68	3.577**
ระดับปีที่ 4 ถึง มัธยมศึกษาตอนต้น	10.636	—	—	2.897
มัธยมศึกษาตอนต้น ขึ้นไป	13.533	—	—	—

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 22 ปรากฏว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัว
ที่บิดามารดามีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค
ครบมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำกว่า
ระดับปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัว
ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปีที่ 4 กับระดับการศึกษาระหว่างระดับปีที่ 4 ถึง
มัธยมศึกษาตอนต้น และระดับการศึกษาระหว่างระดับปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น กับระดับ
การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคไม่แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคน้ำตาลจากเครื่องดื่มที่มีรสหวานต่างกัน

- สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความสามารถมีสภาพการทำงานต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะแตกต่างกัน"

- เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย โดยใช้ t -test เป็นสถิติในการทดสอบปรากฏผลการเปรียบเทียบแสดงในตาราง

ตาราง 25 ค่า t -test คะแนนเฉลี่ยของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่มีความสามารถมีสภาพการทำงานต่างกัน

สถานภาพการทำงาน ของบิดามารดา	N	คะแนนอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค			t
		ΣX	$\bar{X}$	S	
ทำงานในบ้าน	18	188	10.444	2.62137	2.4250
ทำงานนอกบ้าน	42	485	11.547	2.5266	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 23 ปรากฏว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มีบิดามารดาทำงานในบ้าน ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคไม่แตกต่างกันกับเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดาทำงานนอกบ้าน ซึ่งไม่สอดคล้องสมมุติฐานข้อ 9

2.3 เปรียบเทียบชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่บิคารามีสถานภาพครอบครัวต่างกัน

– สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคารามีสถานภาพครอบครัวต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคจะแตกต่างกัน"

– เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกสถานภาพครอบครัว ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ คู่ หมาย และหย่าร้าง

ตาราง 24 ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค เมื่อจำแนกตามสถานภาพครอบครัวของบิคารา

สถานภาพครอบครัว	N	คะแนนอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค	
		ΣX	$\bar{X}$
คู่	45	536	11.911
หมาย	8	79	9.875
หย่าร้าง	7	61	8.714

จากตาราง 24 แสดงแนวโน้มให้เห็นว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคาราอยู่ด้วยกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคครบมาตรฐานกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่บิคารามีสถานภาพหมายและหย่าร้าง

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียน
บริโภคนั้นมีความมีความสัมพันธ์สภาพครอบครัวแตกต่างกัน โดยใช้ F-test เป็นค่าสถิติ
ในการทดสอบปรากฏดังตาราง 25

ตาราง 25 ค่า F-test คะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคนั้นมีความมีความ
มีความสัมพันธ์สภาพครอบครัวต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	79.7853	39.8927	6.9762**
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	57	325.9480	5.7184	
รวม	59	405.7333		

$$**F_{.01} (2, 57) = 4.98$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 25 ปรากฏว่ามีความมีความสัมพันธ์สภาพครอบครัว
ต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคนั้นจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 ซึ่งสอดคล้องตามสมมุติฐานข้อ 10 จึงได้ทดสอบต่อไปเพื่อดูว่าในกลุ่มที่มีความมีความ
มีความสัมพันธ์สภาพครอบครัวแตกต่างกัน 3 กลุ่มนี้ คือชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคนั้นจะ
แตกต่างกัน โดยใช้ Scheffé Method เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลการ
เปรียบเทียบในตาราง 26

ตาราง 26 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนของอาหาร
ที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามีสถานภาพครอบครัวต่างกัน

สถานภาพครอบครัว	$\bar{X}$	หยาบ	หมาย	ค
		8.714	9.875	11.911
หยาบ	8.714	—	1.161	3.197**
หมาย	9.875	—	—	2.036
ค	11.911	—	—	—

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 26 ปรากฏว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจาก
ครอบครัวที่มีคามารคามีสถานภาพครอบครัวอยู่ด้วยกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคครบมาตรฐาน
มากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามีสถานภาพครอบครัวหย่าร้าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามีสถานภาพครอบครัว
ที่มีคามารคาอยู่ด้วยกัน กับมีคามารคาหมาย และเด็กวัยก่อนเรียน
ที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามีสถานภาพครอบครัวหมาย กับหยาบ ชนิดอาหารที่เด็ก
วัยก่อนเรียนบริโภคไม่แตกต่างกัน

2.4 เปรียบเทียบชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามมีขนาดของครอบครัวต่างกัน

– สมมุติฐานในการศึกษา คือ “เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามมีขนาดของครอบครัวต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะแตกต่างกัน”

– เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกขนาดของครอบครัวออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีขนาดของครอบครัว 1 – 4 คน กลุ่มที่มีขนาดของครอบครัว 5 – 8 คน และกลุ่มที่มีขนาดของครอบครัว 8 คนขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้ F-test เป็นสถิติในการทดสอบ

ตาราง 27 ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค เมื่อจำแนกตามขนาดของครอบครัว

ขนาดของครอบครัว (คน)	N	คะแนนอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค	
		ΣX	$\bar{X}$
1 – 4	21	243	11.571
5 – 8	27	302	11.185
8 ขึ้นไป	12	131	10.916

จากตาราง 28 แสดงแนวโน้มให้เห็นว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามมีขนาดของครอบครัว 1 – 4 คน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคครบมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มีคามารคามมีขนาดของครอบครัว 5 – 8 คน และ 8 คนขึ้นไป

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เคี้ยวก่อนเรียน
บริโภคร่วมกับขนาดของครอบครัวที่แตกต่างกัน โดยใช้ F-test เป็นค่าสถิติในการทดสอบ
ปรากฏผลดังตาราง 28

ตาราง 28 ค่า F-test ของคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เคี้ยวก่อนเรียนบริโภคร่วมกับ
ขนาดของครอบครัวต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	3.5997	1.7999	0.2551
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	57	402.1336	7.0550	
รวม	59	405.7333		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 28 ปรากฏว่า บิดามารดาที่มีขนาดของ
ครอบครัวแตกต่างกัน ชนิดอาหารที่เคี้ยวก่อนเรียนบริโภคไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ
สมมุติฐานข้อ 11

2.5 เปรียบเทียบชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่บิคามารคามีสถานภาพเศรษฐกิจแตกต่างกัน

– สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคามารคามีสถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะแตกต่างกัน"

– เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกสถานภาพเศรษฐกิจของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีสถานภาพเศรษฐกิจสูง กลุ่มที่มีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง และกลุ่มที่มีสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ

ตาราง 29 ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคเมื่อจำแนกตามสถานภาพเศรษฐกิจของบิคามารคา

สถานภาพเศรษฐกิจ	N	คะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค	
		ΣX	$\bar{X}$
รายได้ต่ำกว่า 1,500	28	280	10.00
รายได้ตั้งแต่ 1,500 – 5,000	25	301	12.04
รายได้ตั้งแต่ 5,000 ขึ้นไป	7	95	13.57

จากตาราง 29 แสดงแนวโน้มให้เห็นว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคามารคามีสถานภาพเศรษฐกิจสูง ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคครบมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่บิคามารคามีสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียน
 บริโภคของครอบครัวที่มีความรามีสถานภาพเศรษฐกิจแตกต่างกัน โดยใช้ F-test
 เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลดังตาราง 30

ตาราง 30 ค่า F-test คะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มีความรามี
 สถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	97.0590	48.5295	8.9615**
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	57	306.6743	5.4153	
รวม	59	405.7333		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 30 ปรากฏว่ามีความรามีสถานภาพ
 เศรษฐกิจต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 12 ได้ทดสอบต่อไปเพื่อดูว่า
 ในกลุ่มที่มีความรามีสถานภาพเศรษฐกิจแตกต่างกัน 3 กลุ่มนี้ คู่ใดชนิดอาหารที่เด็ก
 วัยก่อนเรียนบริโภคจะแตกต่างกัน โดยใช้ Scheffé Method เป็นค่าสถิติ ในการ
 ทดสอบปรากฏผลการเปรียบเทียบในตาราง 31

ตาราง 31 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนของอาหารที่
เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน

สถานภาพเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	สถานภาพ เศรษฐกิจต่ำ	สถานภาพ ปานกลาง	สถานภาพ สูง
		10.00	12.04	13.57
สถานภาพเศรษฐกิจต่ำ	10.00	—	2.04**	3.57**
สถานภาพเศรษฐกิจ ปานกลาง	12.04	—	—	1.53
สถานภาพเศรษฐกิจสูง	13.57	—	—	—

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 31 ปรากฏว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจาก
ครอบครัวที่มีสถานภาพเศรษฐกิจสูงและปานกลาง สนุกอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียน
บริโภคครบมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพ
เศรษฐกิจปานกลางและต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่
มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางกับสถานภาพเศรษฐกิจสูง
สนุกอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคไม่แตกต่างกัน

2.6 เปรียบเทียบชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน

- สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคแตกต่างกัน"
- เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความเชื่อในการบริโภคถูกต้อง กลุ่มที่มีความเชื่อในการบริโภคไม่ถูกต้อง และกลุ่มที่มีความเชื่อในการบริโภคไม่ถูกต้อง

ตาราง 32 ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค จำแนกตามความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดา

ความเชื่อในการบริโภค	N	คะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค	
		Σx	$\bar{X}$
ความเชื่อถูกต้อง	19	258.59	13.61
ความเชื่อไม่ถูกต้อง	11	127.411	11.583
ความเชื่อไม่ถูกต้อง	30	291.00	9.70

จากตาราง 32 แสดงแนวโน้มให้เห็นว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อที่ถูกต้อง ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคครบมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียน
 บริโภคที่บิคาราการมีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน โดยใช้ F-test เป็นค่าสถิติ
 ในการทดสอบ ปรากฏผลดังตาราง 33

ตาราง 33 ค่า F-test คะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่บิคาราการ
 มีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	178.5167	89.2583	22.3915**
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	57	227.2167	3.9863	
รวม	59	405.7333		

$$** F_{.01} (2, 57) = 4.98$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 33 ปรากฏว่าบิคาราการที่มีความเชื่อในการ
 บริโภคต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 13 จึงได้ทดสอบต่อไปเพื่อดูว่า ในกลุ่ม
 บิคาราการที่มีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน กลุ่มนี้บริโภคชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียน
 บริโภคจะแตกต่างกัน โดยใช้ Scheffé Method เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏ
 ผลการเปรียบเทียบในตาราง 34

ตาราง 34 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนของอาหาร
ที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่มีความรู้ความเชื่อในการบริโภคต่างกัน

ความเชื่อในการบริโภค	$\bar{X}$	ความเชื่อ ไม่ถูกต้อง	ความเชื่อที่ ไม่ค่อยถูกต้อง	ความเชื่อ ที่ถูกต้อง
		9.70	11.58	13.61
ความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง	9.70	—	1.883	3.91**
ความเชื่อที่ไม่ค่อย ถูกต้อง	11.58	—	—	2.027
ความเชื่อที่ถูกต้อง	13.61	—	—	—

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 34 ปรากฏว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัว
ที่มีความรู้ความเชื่อในการบริโภคที่ถูกต้อง ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคครบมาตรฐาน
มากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความรู้ความเชื่อในการบริโภคไม่ค่อยถูกต้อง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความรู้ความ
เชื่อในการบริโภคที่ถูกต้องกับความเชื่อในการบริโภคที่ไม่ค่อยถูกต้อง และเด็กวัยก่อนเรียน
ที่มาจากครอบครัวที่มีความรู้ความเชื่อในการบริโภคที่ไม่ค่อยถูกต้อง กับความเชื่อในการ
บริโภคไม่ถูกต้อง ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคไม่แตกต่างกัน

2.7 เปรียบเทียบชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่มี
 บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

- สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัว
 ที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะแตกต่างกัน"
- เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 กลุ่ม
 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด และการอบรม
 เลี้ยงดูแบบให้ความรัก

ตาราง 35 ค่าสถิติพื้นฐานคะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค เมื่อจำแนก
 ตามการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

การอบรมเลี้ยงดู	N	คะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค	
		ΣX	$\bar{X}$
แบบปล่อยปละละเลย	14	118	8.428
แบบให้ความรัก	26	311	11.961
แบบเข้มงวดกวดขัน	20	243	12.15

จากตาราง 35 แสดงแนวโน้มให้เห็นว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสถานภาพ
 ครอบครัวที่มีบิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และแบบเข้มงวด ชนิดอาหาร
 ที่เด็กบริโภคไม่แตกต่างกับเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่อบรมเลี้ยงดูแบบ
 ปล่อยปละละเลย

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียน
 บริโภคที่มาจากครอบครัวที่บิการการการบมเลี้ยงดูต่างกัน โดยใช้ F-test
 เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลดังตาราง 36

ตาราง 36 ค่า F-test ของคะแนนของอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจาก
 ครอบครัวที่บิการการการบมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	142.5932	71.2966	15.4987**
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	57	263.1401	4.6165	
รวม	59	405.7333		

$$**F_{.01} (2, 57) = 4.98$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 36 ปรากฏว่า บิการการการบมเลี้ยงดู
 ต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 14 ได้ทดสอบต่อไปเพื่อที่ว่า ในกลุ่มบิการการการบม
 สถานภาพการบมเลี้ยงดูแตกต่างกัน 3 กลุ่มนี้ คู่ใดชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค
 จะแตกต่างกัน โดยใช้ Scheffé Method เป็นค่าสถิติ ในการทดสอบปรากฏผลการ
 เปรียบเทียบในตาราง 37

ตาราง 37 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนของอาหาร
ที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

การอบรมเลี้ยงดู	$\bar{X}$	แบบปล่อยปละละเลย แบบให้ความรัก แบบเข้มงวด		
		8.428	11.96	12.15
แบบปล่อยปละละเลย	8.428	—	3.533**	3.722**
แบบให้ความรัก	11.961	—	—	0.189
แบบเข้มงวด	12.15	—	—	—

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 37 ปรากฏว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด แบบให้ความรัก ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคครบมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดู และแบบปล่อยปละละเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักกับแบบเข้มงวด ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3

3.1 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่
 บิดามารดามีการศึกษาต่างกัน

- สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัว
 ที่บิดามารดามีการศึกษาต่างกัน จะมีการเจริญเติบโตแตกต่างกัน
- เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกระบบการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง
 ทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่บิดามารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป กลุ่มที่
 บิดามารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และกลุ่มที่มีบิดามารดา
 มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4

ตาราง 38 วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน
 ตามระดับการศึกษาของบิดามารดา

การเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน	ระดับการศึกษาของบิดามารดา				χ^2
	มัธยมศึกษา ตอนต้น	ประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง มัธยมศึกษาตอนต้น	ต่ำกว่า ประถมศึกษาปีที่ 4	รวม	
การเจริญเติบโตตามเกณฑ์ปกติ	9(4.75)	6(6.967)	4(7.283)	19	11.302*
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ ปกติ ที่ Degree 1**	2(7.25)	13(10.633)	14(11.116)	29	
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ ปกติ ที่ Degree 2**	4(3.00)	3(4.400)	5(4.600)	12	
รวม	15	22	23	60	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** ตามเกณฑ์ของ Gomez Classification

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 38 ค่า χ^2 ที่ได้จากการทดสอบแสดงให้เห็นว่า
 การเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาต่างกันจะ
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 15

($\chi^2 = 9.438$, df = 4)

3.2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเต็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่
บิดามารดามีสถานภาพการทำงานที่ต่างกัน

– สมมุติฐานในการศึกษา คือ เต็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดา
มารดามีสถานภาพการทำงานที่ต่างกัน จะมีการเจริญเติบโตแตกต่างกัน

– เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกสถานภาพการทำงานของ
กลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ทำงานในบ้านกับกลุ่มที่ทำงานนอกบ้าน

ตาราง 39 วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเต็กวัยก่อนเรียน
ตามสถานภาพการทำงานของบิดามารดา

การเจริญเติบโตของ เต็กวัยก่อนเรียน	สถานภาพการทำงาน			χ^2
	ทำงานนอกบ้าน	ทำงานในบ้าน	รวม	
การเจริญเติบโตตามเกณฑ์ปกติ	13(13.933)	6(5.066)	19	2.9305
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ ปกติ ที่ Degree 1**	24(21.266)	5(7.733)	26	
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ ปกติ ที่ Degree 2**	7(8.800)	5(3.200)	12	
รวม	44	16	60	

** ตามเกณฑ์ของ Gomez Classification..

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 39 ค่า χ^2 ที่ได้จากการทดสอบแสดงให้เห็นว่า
การเจริญเติบโตของเต็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพการทำงาน
ต่างกัน การเจริญเติบโตของเต็กวัยก่อนเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน
ข้อ 16

3.4 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเต็กล้วยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคารามีสถานภาพครอบครัวต่างกัน

– สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เต็กล้วยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคารามีสถานภาพครอบครัวต่างกัน จะมีการเจริญเติบโตแตกต่างกัน

– เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ทำการศึกษได้จำแนกสถานภาพครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ คู่ หมาย และหย่าร้าง

ตาราง 40 วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเต็กล้วยก่อนเรียนตามสถานภาพครอบครัวของบิคารมารดา

การเจริญเติบโตของเต็กล้วยก่อนเรียน	สถานภาพทางครอบครัวของบิคารมารดา				χ^2
	คู่	หมาย	หย่าร้าง	รวม	
การเจริญเติบโตตามเกณฑ์ปกติ	14(14.25)	2(2.533)	2(2.216)	19	6.7178
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ Degree 1**	25(21.75)	2(3.866)	2(3.383)	29	
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ Degree 2**	6(9.5)	3(1.60)	3(1.400)	12	
รวม	45	8	7	60	

** ตามเกณฑ์ของ Gomez Classification

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 40 ค่า χ^2 ที่ได้จากการทดสอบแสดงให้เห็นว่าการเจริญเติบโตของเต็กล้วยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคารมารดาที่มีสถานภาพครอบครัวต่างกัน การเจริญเติบโตไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 17

3.3 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเต็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามี่ขนาดของครอบครัวต่างกัน

– สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เต็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามี่ขนาดของครอบครัวต่างกัน จะมีการเจริญเติบโตแตกต่างกัน

– เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกขนาดของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีขนาดของครอบครัว 1 – 4 คน กลุ่มที่มีขนาดของครอบครัว 5 – 8 คน และกลุ่มที่มีขนาดของครอบครัว 8 คนขึ้นไป

ตาราง 41 วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเต็กวัยก่อนเรียนตามขนาดของครอบครัว

การเจริญเติบโตของเต็กวัยก่อนเรียน	ขนาดของครอบครัว				χ^2
	1 – 4 คน	5 – 8 คน	8 คนขึ้นไป	รวม	
การเจริญเติบโตตามเกณฑ์ปกติ	12(6.65)	5(8.55)	2(3.8)	19	11.125*
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ที่ Degree 1**	5(10.15)	16(13.03)	8(5.8)	29	
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ที่ Degree 2**	4(4.2)	6(5.4)	2(2.4)	12	
รวม	21	27	12	60	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** ตามเกณฑ์ของ Gomez Classification

ผลจากการวิเคราะห์ในตาราง 41 ค่า χ^2 ที่ได้จากการทดสอบแสดงให้เห็นว่าการเจริญเติบโตของเต็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามี่ขนาดของครอบครัวต่างกัน การเจริญเติบโตของเต็กจะต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 18 ($\chi^2 = 9.438$, $df = 4$)

3.5 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเต็กรักก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคา
มารคามีสถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน

– สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เต็กรักก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคา
มารคามีสถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน จะมีการเจริญเติบโตแตกต่างกัน

– เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ทำการศึกษได้จำแนกสถานภาพเศรษฐกิจของ
กลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 1,500 บาท กลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง
1,500 บาทถึง 5,000 บาท และกลุ่มที่ 3 มีรายได้ตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป

ตาราง 42 วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเต็กรักก่อนเรียนตาม
สถานภาพเศรษฐกิจของบิคามารคา

การเจริญเติบโตของ เต็กรักก่อนเรียน	สถานภาพเศรษฐกิจ				χ^2
	ต่ำกว่า 1500	1500 – 5000	5000 ขึ้นไป	รวม	
การเจริญเติบโตตามเกณฑ์ปกติ	4(8.866)	12(7.916)	3(2.216)	19	11.837*
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ ปกติ ที่ Degree 1**	20(13.533)	7(12.083)	2(3.383)	29	
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ ปกติ ที่ Degree 2**	4(5.60)	6(5.00)	2(1.4)	12	
รวม	28	25	7	60	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**ตามเกณฑ์ของ Gomez Classification

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 42 ค่า χ^2 ที่ได้จากการทดสอบแสดงให้เห็นว่า
การเจริญเติบโตของเต็กรักก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคามารคามีสถานภาพเศรษฐกิจ
ต่างกัน จะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ
19 ($\chi^2 = 9.438$, df = 4)

3.6 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเต็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาไม่มีความเชื่อในการบริโภคที่ต่างกัน

– สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เต็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาไม่มีความเชื่อในการบริโภคที่ต่างกัน จะมีการเจริญเติบโตแตกต่างกัน

– เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดาออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ความเชื่อถูกต้อง กลุ่มที่สอง ความเชื่อที่ไม่ค่อยถูกต้อง และกลุ่มที่สาม ความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง

ตาราง 45 วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเต็กวัยก่อนเรียนตามความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดา

การเจริญเติบโตของ เต็กวัยก่อนเรียน	ความเชื่อของบิดามารดาในการบริโภค				χ^2
	ถูกต้อง	ไม่ค่อยถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	รวม	
การเจริญเติบโตตามเกณฑ์ปกติ	12(6.016)	4(3.483)	3(9.5)	19	27.58*
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ ปกติ ที่ Degree 1**	3(9.1833)	4(5.316)	22(10.633)	29	
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ ปกติ ที่ Degree 2**	4(3.80)	3(2.2)	5(6)	12	
รวม	19	11	30	60	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** ตามเกณฑ์ของ Gomez Classification

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 45 ค่า χ^2 ที่ได้จากการทดสอบแสดงให้เห็นว่า การเจริญเติบโตของเต็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาไม่มีความเชื่อในการบริโภคที่ต่างกัน การเจริญเติบโตต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 20

$$(\chi^2 = 9.438, df = 4)$$

3.7 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเต็กว้ยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคารคามมีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

— สมมุติฐานในการศึกษา คือ "เต็กว้ยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคารคามมีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน จะมีการเจริญเติบโตแตกต่างกัน"

— เพื่อทดสอบสมมุติฐานนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกการอบรมเลี้ยงดูของบิคารคามออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด

ตาราง 44 วิเคราะห์ค่า χ^2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเต็กว้ยก่อนเรียนตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิคารคาม

การเจริญเติบโตของเต็กว้ยก่อนเรียน	การอบรมเลี้ยงดูของบิคารคามแบบ				χ^2
	ปล่อยปละละเลย	ให้ความรัก	เข้มงวด	รวม	
การเจริญเติบโตตามเกณฑ์ปกติ	2(4.433)	12(8.233)	5(6.33)	19	18.2335*
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ที่ Degree 1**	4(6.766)	12(12.566)	13(9.666)	29	
การเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ที่ Degree 2**	8(2.80)	2(5.2)	2(4.00)	12	
รวม	14	26	20	60	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** ตามเกณฑ์ของ Gomez Classification

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 44 ค่า χ^2 ที่ได้จากการทดสอบแสดงให้เห็นว่าการเจริญเติบโตของเต็กว้ยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิคารคามมีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน การเจริญเติบโตต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 21 ($\chi^2 = 9.438, df = 4$)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันทางการศึกษา

สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1, 2, 3, 5, 6 และ 7

— จากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับระดับการศึกษาของบิดามารดาพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาประถมศึกษา 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาระหว่างประถมศึกษา 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น กับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไปมีนิสัยในการบริโภคไม่แตกต่างกัน

— จากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับสถานภาพครอบครัวของบิดามารดาพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพหย่าร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพครอบครัวอยู่ด้วยกันกับหย่า และเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพครอบครัวหย่าหรือหย่าร้าง มีนิสัยในการบริโภคไม่แตกต่างกัน

— จากการทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับสถานภาพเศรษฐกิจของบิดามารดาพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีสถานภาพเศรษฐกิจสูงจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคดีกว่าบิดามารดามีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และบิดามารดามีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง, สถานภาพเศรษฐกิจต่ำ และสถานภาพเศรษฐกิจต่ำกับสถานภาพเศรษฐกิจสูง มีนิสัยในการบริโภคไม่แตกต่างกัน

— จากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดาพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคที่ถูกต้องจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามี

บิตามารคามีความเชื่อในการบริโภคนมไม่ถูกต้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิตามารคามีความเชื่อในการบริโภคนมที่ถูกต้อง กับเด็กวัยก่อนเรียนที่บิตามารคามีความเชื่อในการบริโภคนมไม่ค่อยถูกต้อง มีลักษณะนิสัยในการบริโภคนมไม่แตกต่างกัน และเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิตามารคามีความเชื่อในการบริโภคนมไม่ค่อยถูกต้องกับความเชื่อในการบริโภคนมที่ถูกต้องมีลักษณะนิสัยในการบริโภคนมไม่แตกต่างกัน

– จากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของบิตามารคาพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิตามารคามีการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและเข้มงวดนิสัยในการบริโภคคือว่าปล่อยปละละเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่มีนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิตามารคามีการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักกับแบบเข้มงวดไม่แตกต่างกัน

2. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันทางด้านขนาดของครอบครัวจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคนมไม่แตกต่างกัน

3. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันทางด้านการศึกษา สถานภาพครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดู ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 8, 10, 12, 13 และ 14

– จากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับระดับการศึกษาของบิตามารคาพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิตามารคามีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคครบมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิตามารคามีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคที่บิตามารคามีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 กับประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่แตกต่างกัน

– จากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับสถานภาพครอบครัวที่บิตามารคาอยู่ด้วยกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคครบมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิตามารคามีสถานภาพครอบครัวหย่าร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิตามารคามีสถานภาพครอบครัวอยู่ด้วยกันกับหม้าย

และเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีสถานภาพครอบครัวเท่ากับหย่าร้าง
ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค ไม่แตกต่างกัน

— จากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับสถานภาพเศรษฐกิจ พบว่า
เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีสถานภาพเศรษฐกิจสูงและปานกลาง
ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคครบมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดา
มีสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 บิดามารดาที่มีสถานภาพ
เศรษฐกิจปานกลางและสถานภาพเศรษฐกิจสูง ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคไม่
แตกต่างกัน

— จากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความเชื่อในการบริโภค
ของบิดามารดาพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีความเชื่อในการ
บริโภคที่ถูกต้อง ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคครบมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจาก
ครอบครัวที่มีบิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคที่ไม่ถูกต้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 และเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีความเชื่อในการบริโภค
ที่ถูกต้องกับความเชื่อในการบริโภคที่ไม่ค่อยถูกต้อง ชนิดอาหารที่บริโภคไม่แตกต่างกัน และ
ความเชื่อในการบริโภคไม่ค่อยถูกต้องกับความเชื่อในการบริโภคที่ไม่ถูกต้อง ชนิดอาหาร
ที่บริโภคไม่ถูกต้อง

— จากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของ
บิดามารดาพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ให้ความรักและแบบเข้มงวด ชนิดอาหารที่บริโภคครบมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียน
ที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคจากครอบครัวที่มีบิดามารดา
มีการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักกับแบบเข้มงวด ไม่แตกต่างกัน

4. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันทางด้านสถานภาพการทำงาน
ขนาดของครอบครัว ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะแตกต่างกัน

5. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันด้านการศึกษา สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค การอบรมเลี้ยงดู จะมีการเจริญเติบโตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 15, 18, 19, 20 และ 21

6. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันทางด้านสถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว จะมีการเจริญเติบโตไม่แตกต่างกัน

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันในด้านการศึกษา สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบชนิดอาหารที่บริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสถานภาพครอบครัวที่แตกต่างกันในด้านการศึกษา สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสถานภาพครอบครัวที่แตกต่างกันในด้านการศึกษา สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บิดามารดาและเด็กวัยก่อนเรียน อายุ 2 - 5 ปี จำนวนอย่างละ 60 คน ในหมู่บ้านกำแพงมาตุ้ง กำแพงปาย และกำแพงบารู ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัว
2. แบบสอบถามสังเกตพฤติกรรมและสัมภาษณ์ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.8112
3. แบบสอบถามความเชื่อของบิดามารดาในการบริโภคอาหาร มีค่าความเชื่อมั่น 0.8443
4. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.8842
5. แบบสำรวจปริมาณอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคในแต่ละวัน

6. แบบบันทึกการเจริญเติบโตทางกาย โดยการวัดส่วนสูง และชั่งน้ำหนัก
เครื่องมือทั้งหมัดนี้ ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองตามกระบวนการสร้างเครื่องมือทาง

จิตวิทยา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามลักษณะนิสัยในการบริโภคแบบสอบถามความเชื่อของบิตามารดาในการบริโภค แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู และแบบสำรวจการบริโภคอาหารของเด็กวัยก่อนเรียน ตามเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถาม สำหรับบันทึกการเจริญเติบโตทางกายของเด็กวัยก่อนเรียนด้วยวิธีการชั่งน้ำหนักส่วนสูง โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์น้ำหนักส่วนสูงเฉลี่ยเด็กวัยก่อนเรียนของแพทย์หญิงเพ็ญศรี กาญจนันฐิติ
2. หาคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแบบสอบถามลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน เพื่อแยกประเภทลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน
3. หาคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแบบสอบถามทัศนคติความเชื่อของบิตามารดาเกี่ยวกับการบริโภค เพื่อแยกประเภทความเชื่อของบิตามารดาเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร
4. จัดแยกคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนออกตามการศึกษาของบิตามารดา สถานภาพการทำงานของบิตามารดา สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิตามารดา
5. จัดแยกคะแนนสำรวจชนิดอาหารที่เด็กบริโภคตามระดับการศึกษาของบิตามารดา สถานภาพการทำงานของบิตามารดา สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิตามารดา
6. จัดแยกกระตักการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียนออกตามการศึกษาของบิตามารดา สถานภาพการทำงานของบิตามารดา สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิตามารดา
7. หาค่าสถิติพื้นฐาน
 - คะแนนเฉลี่ย (Mean)
 - ค่าความแปรปรวน (Variance)

8. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนของครอบครัวที่มีบิดามารดามีการศึกษา สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา โดยใช้ F-test แบบ Simple Randomized Design วิเคราะห์ความแปรปรวนของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มีความแตกต่างกันทางด้านระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดู

9. ใช้ (Scheffé Method) เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่ เมื่อ F-test มีนัยสำคัญทางสถิติ

10. ใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสถานภาพครอบครัวที่ต่างกันทางด้านสถานภาพการทำงาน

11. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค จากสถานภาพครอบครัวที่มีบิดามารดาต่างกันในด้านการศึกษา สถานภาพครอบครัว ที่มีบิดามารดาต่างกันในด้านการศึกษา สถานภาพของครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดู โดยใช้ F-test แบบ Simple Randomized Design วิเคราะห์ความแปรปรวนของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดู

12. ใช้ (Scheffé Method) เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่ เมื่อ F-test มีนัยสำคัญทางสถิติ

13. ใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากสถานภาพครอบครัวที่ต่างกันในด้านสถานภาพการทำงาน

14. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีการศึกษา สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา โดยใช้ χ^2

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันทางด้านการศึกษา สถานภาพการทำงาน สถานภาพครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1, 2, 3, 5, 6 และ 7

เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคที่คิดว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำกว่า ป.4

เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคคิดว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพหย่าร้างและหม้าย

เด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง มีลักษณะนิสัยในการบริโภคคิดว่าบิดามารดาที่มีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางและต่ำ

เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อที่ถูกต้องจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคคิดว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อไม่ถูกต้อง

เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก คิดว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

2. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสถานภาพครอบครัวที่แตกต่างกันในด้านขนาดของครอบครัวจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคไม่แตกต่างกัน

3. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันทางด้านการศึกษา สถานภาพครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดู ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 8, 10, 12, 13 และ 14

เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษามัธยมศึกษาขึ้นไป ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคตามมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาต่ำกว่า ป.4

เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดาอยู่ด้วยนั้น ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคครบ มาตรฐาน กว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง

เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีสถานภาพเศรษฐกิจสูง ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคครบมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีสถานภาพ เศรษฐกิจปานกลาง และต่ำ

เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคถูกต้อง ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคตามมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดา มีความเชื่อในการบริโภคไม่ถูกต้อง

เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และแบบเข้มงวดชนิดอาหารที่บริโภคตามมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัว ที่มีบิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

4. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่แตกต่างกันทางด้านสถานภาพการทำงาน และขนาดของครอบครัว ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคจะไม่แตกต่างกัน

5. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันด้านการศึกษาสถานภาพ ครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภคและการอบรม เลี้ยงดู จะมีการเจริญเติบโตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้อง กับสมมุติฐานข้อ 15, 18, 19, 20 และ 21

6. เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสถานภาพครอบครัวที่แตกต่างกันทางด้านสถานภาพ การทำงาน สถานภาพครอบครัว จะมีการเจริญเติบโตไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. เปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่บริโภคของเด็กวัย ก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่แตกต่างกันทางด้านการศึกษา สถานภาพการทำงานของบิดา มารดา สถานภาพครอบครัว ขนาดของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดู พบว่า

1.1 เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีการศึกษาแตกต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่บริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนจะแตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาต่ำกว่า ประถมปีที่ 4 และการศึกษาระหว่างประถมปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น แต่ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาต่ำกว่าประถมปีที่ 4 กับการศึกษา ระหว่างประถมปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้นไม่แตกต่างกัน

ในค่านิยมอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไปจะบริโภคตามมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาต่ำกว่าประถมปีที่ 4 ระหว่างประถมปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ รัตนา เกตุพันธุ์ (รัตนา เกตุพันธุ์, 2502: 50-59)

เนื่องจากขาดความรู้ในการเลือกอาหาร พบความบกพร่องลักษณะนิสัยในการบริโภคอาหาร (วิชัย จุฬาโรจน์มนตรี, 2514) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความรู้ทางโภชนาการของมารดาที่อำเภอสูงเนิน พบว่า มารดาที่มีการศึกษามีโอกาสที่จะหาความรู้ได้ดีกว่าผู้ที่อ่านออกเขียนได้ นอกจากนี้ เรย์และคณะ (Wray, 1963 : 30) ได้ศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้เด็กวัยก่อนเรียนใน Candelaria ประเทศโคลัมเบีย เป็นโรคขาดสารอาหาร พบว่าเด็กที่มารดาอ่านหนังสือไม่ออกและเขียนไม่ได้ จะเป็นโรคขาดสารอาหารมากกว่าเด็กที่มารดาอ่านออกเขียนได้ ปู๋ โรจน์บุรานนท์ (ปู๋ โรจน์บุรานนท์, 2516 : 9) ให้ความเห็นไว้ว่า พ่อบ้านแม่บ้านมีความสำคัญมากเกี่ยวกับปัญหาในเรื่องอาหารการกิน ถ้าพ่อบ้านแม่บ้านเป็นผู้มีการศึกษาดี จะมีความรู้ในเรื่องอาหารการกิน รู้ว่าอาหารสิ่งใดมีประโยชน์แก่ร่างกาย ควรกินอาหารสิ่งใดไม่มีประโยชน์ควรละเว้นเสีย หรือถ้าเป็นผู้มีการศึกษาดีแต่ยังขาดความรู้ในเรื่องอาหารการกินก็ยังสามารถหาเอกสารในเรื่องนี้มาอ่านได้ และจากความรู้ที่ยังอาจช่วยให้เปลี่ยนนิสัยในเรื่องอาหารบางประเภทได้ และจากข้อเสนอแนะเรื่องนโยบายอาหารและโภชนาการสำหรับประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2505 - 2519 (อ้างจาก กองโภชนาการ, 2516) ได้ส่งเสริมให้มารดาหรือผู้ดูแลเด็กได้รับความรู้โภชนาการการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงวิธีการจัดอาหารให้เด็กเป็นพิเศษควย เพราะการขาดความรู้โภชนาการการศึกษา เป็นสาเหตุ

อันหนึ่ง ที่ทำให้เกิดโรคขาดสารอาหารและโรคที่เกิดจากการกินไม่ถื่น ๆ คนที่มีรายได้สูง หรือมีเงินพอที่จะซื้ออาหารมาบริโภคอาจจะเป็นโรคขาดสารอาหารได้ ถ้าขาดความรู้ที่ถูกต้อง ฉะนั้น ระดับการศึกษาและความรู้ทางโภชนาการของแม่เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของอาหาร เพราะปรากฏว่า ระดับการศึกษาของแม่มีผลต่อพฤติกรรมให้อาหารลูกมากกว่าระดับรายได้ (Johnson, 1976 : 4390 - B) ดังนั้น เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่ต่างกันในด้านการศึกษาของบิดามารดา ลักษณะนิสัยในการบริโภค และชนิดอาหารที่บริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนย่อมแตกต่างกันด้วย

1.2 เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพการทำงานแตกต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลอรา ซิมส์ (Laura Sims, 1972 : 1744 - B) สถานภาพการทำงานของแม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของอาหารและเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยจะเห็นได้ว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาทำงานนอกบ้าน ลักษณะนิสัยในการบริโภคสูงกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาทำงานในบ้าน ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าบิดามารดาที่ออกไปทำงานนอกบ้านถึงแม้จะไม่มีเวลาอยู่ใกล้ชิดลูกมากกว่าบิดามารดาที่ทำงานในบ้านมากก็ตาม อาจจะเป็นเพราะว่าบิดามารดาเหล่านั้นมีความรู้และความเข้าใจลักษณะนิสัยในการบริโภคของเด็กอย่างถูกต้อง ถึงแม้จะต้องออกไปทำงานนอกบ้านก็ตาม ประกอบกับบิดามารดาที่ออกไปทำงานนอกบ้านได้ออกไปพบปะกับบุคคลภายนอก มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดูบุตร การรับประทานอาหาร ทำให้เข้าใจลักษณะนิสัยในการบริโภคมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อนุสิฐ รัชตะศิลป์ (อนุสิฐ รัชตะศิลป์, 2516 : 27) ได้ทำการวัดการเปลี่ยนแปลงในนิสัยของการกินที่อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในหมู่ที่ชาวนาออกไปหาหมาหาไก่ในหมู่บ้าน โดยมีโอกาสสัมผัสกับความเจริญภายนอก นิสัยการกินอยู่ภายในบ้านจะเปลี่ยนไปแทนที่จะกินอาหารพื้นเมืองซ้ำ ๆ กลับเปลี่ยนนิสัยการกินอาหารในแบบที่ชาวเมืองเขากินกัน

ส่วนเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพการทำงานแตกต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคไม่แตกต่างกัน ชัดแจ้งกับ ลอรา ซิมส์

(Laura Sims, 1972 : 1744 -) แต่สอดคล้องกับ สุวรรณีย์ วิโรจน์สายลี (สุวรรณีย์ วิโรจน์สายลี, 2519) กล่าวว่า มารดาส่วนมากมีการศึกษาต่ำ ขาดความรู้ทางโภชนาการ ประกอบกับการเลี้ยงดูเด็กเลียนแบบตั้งแต่เริ่มตามบรรพบุรุษที่เคยเลี้ยงมา ดังนั้น แม้ว่าบิดามารดาจะมีสถานภาพการทำงานต่างกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคไม่ต่างกัน

1.3 เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพทางครอบครัวแตกต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภค และชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค จะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพหย่าร้างและหย่าร้างอยู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพหย่าร้างและหย่าร้างมีนิสัยในการบริโภคไม่แตกต่างกัน และเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพทางครอบครัวอยู่ด้วยกัน ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคครบตามมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพทางครอบครัวหย่าร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพครอบครัวที่อยู่ด้วยกันกับหย่าร้าง และเด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพครอบครัวหย่าร้างกับหย่าร้าง ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะการที่เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาเป็นหย่าร้างหรือหย่าร้าง โอกาสที่เด็กจะได้รับการเอาใจใส่ โดยเฉพาะในด้านการให้อาหารน้อยกว่าเด็กที่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดาพร้อม ๆ กัน ซึ่งจะส่งผลต่อลักษณะนิสัยในการบริโภค และชนิดอาหารที่เด็กเหล่านั้นบริโภค ดังนั้น จะเห็นได้ว่า สถานภาพครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างมากในการเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการบริโภค และชนิดอาหารที่บริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว (ฝน แสงสิงแก้ว, 2503 : 15) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า ปัญหาที่สำคัญในระยะวัยเด็ก คือ ปัญหาลูกขาดแม่ ลูกซึ่งไม่มีแม่หรือแม่ไม่ได้เลี้ยงเอง ส่วนใหญ่จะเหงาแยกตนเอง ร่างกายอ่อนแอ ไม่ได้รับการดูแลในด้านการให้อาหารเท่าที่ควร วลัย อินทรมพรรย์ (วลัย อินทรมพรรย์, 2518 : 60 - 61) ให้ความเห็นไว้ว่า ผู้ที่มีอิทธิพลต่อนิสัยในการรับประทานอาหารของเด็กมากที่สุด คือ พ่อแม่ซึ่ง

อยู่ใกล้ชิดลูกมากที่สุด เด็กจะเลียนแบบนิสัยการรับประทานอาหารจากพ่อแม่ของตน ตั้งแต่เริ่มรับประทานอาหารกับครอบครัว นอกจากนี้ เกอร์ท เลวิน (Kurt Lewin อ้างจาก วลัย อินทร์พรชัย, 2518 : 61) ได้ค้นคว้าเกี่ยวกับการเปลี่ยนนิสัยการรับประทานอาหารของเด็ก รายงานว่า นอกจากนิสัยการรับประทานอาหารของพ่อแม่จะมีอิทธิพลต่อลูกแล้ว ปฏิกริยาของพ่อแม่ที่มีต่ออาหารนั้นก็เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างนิสัยการรับประทานอาหารของเด็กมากเช่นกัน การเปลี่ยนนิสัยการรับประทานอาหารของเด็กจะได้ผลหรือไม่อยู่ที่ความร่วมมือของพ่อแม่ด้วย โดยเฉพาะแม่เป็นส่วนสำคัญคนหนึ่งในการปลูกฝังนิสัยในการรับประทานอาหารของเด็ก เพราะเป็นผู้ควบคุมการจ่ายและการทำอาหารของครอบครัว ฉะนั้น สถานภาพครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิคอาหารที่บริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน ถ้าเด็กอยู่ในสถานภาพครอบครัวที่มีความรักเป็นหมายหรือหย่าร้าง ย่อมมีส่วนทำให้ลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิคอาหารที่เด็กบริโภคไม่ถูกต้อง

1.4 เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความรักมีขนาดของครอบครัวต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิคอาหารที่บริโภคไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ศาสตราจารย์นายแพทย์ ม.ล. เกษตร สนิทวงศ์ (อ้างจาก กองโภชนาการ, 2516) ได้กล่าวไว้จากการสัมมนาเรื่องประชากรของประเทศไทย ในหัวข้อการอนามัยแม่และเด็ก กับการวางแผนครอบครัวว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวมากมีผลกระทบกระเทือนความเป็นอยู่ของครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทที่อยู่ในระดับหาเช้ากินค่ำ ผลการวิจัยการอนามัยแม่และเด็กกับวางแผนครอบครัว ปรากฏว่าในครอบครัวเล็กมีลูกห่างกัน พ่อแม่จะเอาใจใส่เลี้ยงดูบุตรมาก โดยมุ่งกิจกรรมพัฒนาการของเด็กให้สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ ปุ้ย โรจนะบุรานนท์ (ปุ้ย โรจนะบุรานนท์, 2519 : 49) กล่าวว่าขนาดของครอบครัวหรือจำนวนสมาชิกที่อยู่ในครอบครัวมีผลกระทบกระเทือนต่อปริมาณและคุณภาพของอาหารที่คนในครอบครัวนั้นกิน ครอบครัวใดใหญ่มีสมาชิกในครอบครัวมาก ค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารก็สูง รายได้ส่วนใหญ่จะหมดไปในเรื่องอาหารการกิน คนยิ่งมากขึ้น ค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารก็ยิ่งเพิ่มขึ้น ถ้ารายได้คงที่แต่ขนาดของครอบครัวใหญ่ขึ้น มีสมาชิกมากขึ้น คุณภาพของอาหารจะต่ำลง ต้องซื้ออาหารที่ถูกลงหรือมีคุณภาพด้อยลง เป็นการกระทบกระเทือนไปถึงสุขภาพของสมาชิกในครอบครัวทุกคน ปัญหา

โภชนาการมีผลจากการมีบุตรในครอบครัว จำนวนลูกในครอบครัวจะมีผลถึงปริมาณและคุณภาพของอาหารที่กินโดยเฉพาะในครอบครัวที่ยากจน ถ้ามีลูกมาก การกินอยู่มักจะอึดอัด ขาดแคลน ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อการกินอาหาร ตลอดจนนิสัยการกินของเด็กด้วย

และจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีขนาดของครอบครัวต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภค และชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคจะไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมุติฐานและรายการศึกษาที่กล่าวมาแล้ว อาจเป็นเพราะว่าในการศึกษานี้กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิมในแต่ละครอบครัวจะเป็นครอบครัวขนาดใหญ่มีบุตรมาก เพราะไม่นิยมการวางแผนครอบครัว และอาชีพส่วนมากเป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงานมาก ดังนั้น ครอบครัวใดมีจำนวนสมาชิกมาก ครอบครัวนั้นย่อมมีรายได้สูง ทำให้มีเงินพอที่จะใช้จ่ายใช้สอยอย่างสบาย ดังนั้น ปัญหาที่ว่าขนาดของครอบครัวที่มีจำนวนบุตรหรือสมาชิกในครอบครัวมาก จึงไม่มีปัญหา เพราะบุตรเหล่านั้นมีส่วนช่วยเหลือการงาน ดังนั้น เมื่อมีรายได้สูงก็มีโอกาสที่จะเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ได้มาก จึงไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการกินอาหารและนิสัยในการบริโภคของเด็ก

1.5 เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีสถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่บริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากบิดามารดามีสถานภาพเศรษฐกิจสูงจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคถูกต้องกว่ามารดาที่มีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางที่ระดับ .01 และบิดามารดาที่มีสถานภาพเศรษฐกิจสูงและสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางมีนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนไม่แตกต่างกันในด้านชนิดอาหารที่เด็กบริโภค พบว่า บิดามารดาที่มีสถานภาพเศรษฐกิจสูง ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคจะครบตามมาตรฐานมากกว่าบิดามารดาที่มีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางและต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 บิดามารดาที่มีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางและสถานภาพเศรษฐกิจสูง ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคไม่แตกต่างกัน สถานภาพเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสำคัญต่อลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่เด็กบริโภค เพราะผู้มีฐานะดีย่อมมีโอกาสเลือกบริโภคอาหารที่มีประโยชน์ได้มากกว่าผู้มีสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ ความจำเป็นทางเศรษฐกิจทำให้บุคคลที่อยู่

โภชนาการมีผลจากการมีบุตรในครอบครัว จำนวนลูกในครอบครัวจะมีผลถึงปริมาณและคุณภาพของอาหารที่กินโดยเฉพาะในครอบครัวที่ยากจน ถ้ามีลูกมาก การกินอยู่มักจะมีอดคักขาดแคลน ซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรมการกินอาหาร ตลอดจนนิสัยการกินของเด็กด้วย

และจากการศึกษาคนครัวปรากฏว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีขนาดของครอบครัวต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภค และชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคจะไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมุติฐานและรายการศึกษาที่กล่าวมาแล้ว อาจเป็นเพราะว่าในการศึกษารังนี้กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิมในแต่ละครอบครัวจะเป็นครอบครัวขนาดใหญ่มีบุตรมาก เพราะไม่นิยมการวางแผนครอบครัว และอาชีพส่วนมากเป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงานมาก ดังนั้น ครอบครัวใดมีจำนวนสมาชิกมาก ครอบครัวนั้นย่อมมีรายได้สูง ทำให้มีเงินพอที่จะใช้จ่ายใช้สอยอย่างสบาย ดังนั้น ปัญหาที่ว่าขนาดของครอบครัวที่มีจำนวนบุตรหรือสมาชิกในครอบครัวมากจึงไม่มีปัญหา เพราะบุตรเหล่านั้นมีส่วนช่วยเหลือการงาน ดังนั้น เมื่อมีรายได้สูงก็มีโอกาสที่จะเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ได้มาก จึงไม่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการกินอาหารและนิสัยในการบริโภคของเด็ก

1.5 เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีสถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่บริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากบิดามารดามีสถานภาพเศรษฐกิจสูงจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคถูกต้องกว่ามารดาที่มีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางที่ระดับ .01 และบิดามารดาที่มีสถานภาพเศรษฐกิจสูงและสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางมีนิสัยในการบริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนไม่แตกต่างกันในด้านชนิดอาหารที่เด็กบริโภค พบว่า บิดามารดาที่มีสถานภาพเศรษฐกิจสูง ชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคจะครบตามมาตรฐานมากกว่าบิดามารดาที่มีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางและต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 บิดามารดาที่มีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางและสถานภาพเศรษฐกิจสูง ชนิดอาหารที่เด็กบริโภคไม่แตกต่างกัน สถานภาพเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสำคัญต่อลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่เด็กบริโภค เพราะผู้มีฐานะดีย่อมมีโอกาสเลือกบริโภคอาหารที่มีประโยชน์ได้มากกว่าผู้มีสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ ความจำเป็นทางเศรษฐกิจทำให้บุคคลที่อยู่

ในฐานะครอบครัวแตกต่างกัน เลือกบริโภคอาหารทั้งในลักษณะของอาหารและคุณค่าในอาหาร การเลือกบริโภคอาหารแตกต่างกันย่อมมีผลต่อลักษณะนิสัยในการบริโภค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คริสตาคิส (Chuskakis, 1968 : 20) ได้ศึกษามาจากครอบครัวที่มีสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ มีเด็กได้รับอาหารเลวเป็นจำนวน 71% และ ได้ศึกษาเรื่องอาหารของเด็กนักเรียนเกรด 5, 6 ในมลรัฐเวอร์จิเนีย ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะนิสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติในเรื่องบริโภคของกลุ่มประชากรที่มีสถานภาพเศรษฐกิจสูงและปานกลางดีกว่าพวกที่มีรายได้น้อย และจากการสำรวจและเปรียบเทียบอาหารที่บริโภคของเด็กวัยก่อนเรียน (อ้างจาก ชีระ สุมิตร, 2515 : 347) ในสหรัฐอเมริกา จำนวน 558 คน จากครอบครัวที่มีรายได้น้อยแตกต่างกันแต่ละระดับ ตามเมืองต่าง ๆ ได้พบปัญหาโภชนาการในกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อย ผลปรากฏว่า เด็กจำนวน 210 คน จากครอบครัวที่มีรายได้น้อย บริโภคอาหารที่มีคุณค่าน้อย สุวรรณีย์ วิโรจน์สายลี (สุวรรณีย์ วิโรจน์สายลี, 2519 : 69) ได้ทำการศึกษาบริโภคนิสัยที่จังหวัดกาญจนบุรี ผลปรากฏว่าความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภค มีความสัมพันธ์ในทางบวก จากรายงานการวิจัยที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามีสถานภาพเศรษฐกิจสูงจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่บริโภคดีกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามีสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางและต่ำ

1.6 เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามีความเชื่อในการบริโภคต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่บริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามีความเชื่อในการบริโภคที่ถูกต้อง จะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่เลือกบริโภคตามมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามีความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง มีความเชื่อในการบริโภคที่ไม่ถูกต้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามีความเชื่อที่ถูกต้อง กับความเชื่อปานกลาง มีลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารบริโภคไม่แตกต่างกัน และความเชื่อระดับปานกลางกับความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง ลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่บริโภคไม่แตกต่างกัน

ผลของการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ วิชัย จุฬาโรจน์มนตรี (วิชัย จุฬาโรจน์มนตรี, 2514 : 64) พบว่า ชาวชนบทส่วนใหญ่มีบริโภคนิสัยที่ผิดหลักโภชนาการ เพราะมีความเชื่อในเรื่องอาหารแสลงต่าง ๆ ซึ่งความจริงแล้วเป็นอาหารที่ให้ประโยชน์ แก่ร่างกาย วรณี สุธิระ (วรณี สุธิระ, 2511) ได้ทำการสำรวจเรื่องอาหาร แสลงของเกษตรกรในโครงการโภชนาการชนบท จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า อาหาร บางอย่างซึ่งจัดว่าเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ กลับเป็นอาหารที่เกษตรกรบางรายไม่ พึงประสงค์ เพราะขัดกับความรู้สึกนึกคิด จากรายงานการวิจัยที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า ความเชื่อในการบริโภคมีผลต่อลักษณะนิสัยในการบริโภค ถ้าเป็นความเชื่อที่ถูกต้องก็เป็น ประโยชน์แก่ปฏิบัติ แต่เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่เชื่อกันผิด ๆ ซึ่งสอดคล้องกับฮอค (Hauck, 1954 : 27) ได้กล่าวถึงความเชื่อในการบริโภคของคนไทยว่ามีผลต่อนิสัย ในการบริโภคและชนิดอาหารที่บริโภค ทำให้มีการรับประทานอาหารบางอย่างในบางช่วง เช่น หามเค็ก ๆ รับประทานเนื้อสัตว์ไม่ได้เพราะย่อยยาก

นอกจากนี้ จรัสศรี พันธุ์พิริยะ และคณะ (จรัสศรี พันธุ์พิริยะ, 2516 : 28 - 33) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริโภคอาหารของคนไทย โดยให้ข้อคิดเห็นว่า ประชาชนเป็นจำนวนไม่น้อยกินอาหารไม่มีประโยชน์ เพราะมีความเชื่อที่ผิด ซึ่งมีผลต่อ นิสัยในการบริโภคและต่อการบริโภคอาหารอย่างมาก ปุ้ย โรจนะบุรานนท์ (ปุ้ย โรจนะบุรานนท์, 2519 : 49) เชื่อว่าความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับอาหารมีผลกระทบ ต่อนิสัยในเรื่องอาหารการกิน ซึ่งบางกรณีอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายได้ ซึ่งสอดคล้อง กับ แอนดรู (Andrew, 1975 : 5) ปัญหาความเชื่อผิด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริโภค นิสัยจะต้องได้รับการแก้ไข เพราะเป็นสาเหตุที่ทำให้บริโภคอาหารที่ไม่ถูกต้อง จะเห็น ได้ว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในการบริโภคแตกต่างกัน นิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคจะแตกต่างกัน

1.7 เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดู แตกต่างกัน ลักษณะนิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่บริโภคของเด็กวัยก่อนเรียนจะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดย พบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก

แบบเข้มงวดจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคที่ถูกต้อง และชนิดอาหารที่บริโภคครบมาตรฐานมากกว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แต่นิสัยในการบริโภคและชนิดอาหารที่เด็กวัยก่อนเรียนบริโภคจากครอบครัวที่บิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักกับแบบเข้มงวดไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เสาวลักษณ์ ภูมิวิสนะ (เสาวลักษณ์ ภูมิวิสนะ, 2518 : 41) อาการที่มารดาแสดงต่อบุตรในขณะที่ป้อนอาหารได้แก่ ความรักใคร่ การให้กำลังใจ ความขุ่นมัว ความหวงใย ความคุ้มครอง ความรู้สึกเหล่านั้นจะฝังใจเด็กไปนานและจะส่งผลเกี่ยวโยงชนิดอาหารที่เด็กเคยได้รับประทาน ในช่วงของอารมณ์ดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดความชอบหรือไม่ชอบในอาหารชนิดนั้น ๆ ได้ และเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างนิสัยในการบริโภคให้กับเด็ก

แบบแผนการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ นอกจากจะมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กแล้ว ยังส่งผลต่อลักษณะนิสัยในการบริโภค บอลวิน (Balwin, 1948 - 1949 ; Terman, 1954) กล่าวว่า ความรัก ความเอาใจใส่จากพ่อแม่เป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดสำหรับเด็ก

นอกจากนี้งานวิจัยของโกลด์ฟาร์บ (Goldfarb, อ้างจาก Mussen, 1963 : 69 - 71) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กกำพร้า 2 กลุ่ม ที่ได้รับการเลี้ยงดูแตกต่างกันในช่วง 3 ปีแรกของชีวิต กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มแบบกลุ่มควบคุม อีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง โดยที่เด็กกลุ่มแรกได้รับความรักความเอาใจใส่จากคนเลี้ยง ส่วนเด็กอีกกลุ่ม เด็กถูกทิ้งให้อยู่ในสถานเลี้ยงเด็ก ซึ่งขาดความรัก ความเอาใจใส่จากแม่อย่างเพียงพอ ปรากฏว่าเด็กที่ขาดความรัก ความอบอุ่น พัฒนาการด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างช้า นอกจากนี้ พรอยค์ (อ้างจาก Hall and Lindzey, 1970 : 44 - 46) ยังได้กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูเด็กว่า ในช่วงพัฒนาการ 5 ขวบปีแรก ถ้าเด็กที่ถูกพ่อแม่ทอดทิ้ง ปล่อยปละละเลย โดยเฉพาะในด้านการให้หาที่ของมารดาที่มีต่อลูก ในด้านการให้อาหาร และการเลี้ยงดู ความรัก ความปรานีอย่างลึกซึ้งของพ่อแม่มีผลต่อจิตใจของเด็กอย่างมากมาย

2. เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน จากครอบครัวที่แตกต่างกัน
ทางด้านการศึกษา สถานภาพการทำงานของบิดามารดา สถานภาพครอบครัว ขนาดของ

ครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดู พบว่า

2.1 เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันทางด้านการศึกษานักของครอบครัว สถานภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดู จะมีการเจริญเติบโตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ในการศึกษาและสถานภาพเศรษฐกิจ ผลจากการศึกษาพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่บิดามารดามีระดับการศึกษา สถานภาพเศรษฐกิจต่างกัน การเจริญเติบโต (ซึ่งดูจากน้ำหนักและส่วนสูง) ของเด็กจะต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ลอรา ซิมส์ (Laura Sims, 1972 : 1774 - B) เสนอว่าระดับการศึกษาและความรู้ทางโภชนาการของแม่ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของอาหารเพราะปรากฏว่า ระดับการศึกษาของแม่มีผลต่อพฤติกรรมให้อาหารลูกมากกว่าระดับรายได้ และยังสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ อุไรวรรณ หงษ์เหมื่อน (อุไรวรรณ หงษ์เหมื่อน, 2521 : 59) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกรณีโภชนาการของเด็กที่มีผู้ปกครองมีสถานภาพเศรษฐกิจและการศึกษาต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยก่อนเรียนจากสถานเลี้ยงเด็กกลางวันในกรุงเทพฯ ซึ่งวัดการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนัก ส่วนสูง เป็นเครื่องชี้บ่งภาวะโภชนาการ ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพเศรษฐกิจและการศึกษาแตกต่างกัน มีกรณีภาวะโภชนาการ (โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเป็นเครื่องชี้บ่งภาวะโภชนาการ) แตกต่าง กลุ่มที่มีภาวะโภชนาการที่ต่ำที่สุดคือ กลุ่มภาวะโภชนาการปกติ สถานภาพเศรษฐกิจและการศึกษาสูง รองลงมา คือ กลุ่มภาวะโภชนาการต่ำกว่าปกติ ในครอบครัวที่มีสถานภาพเศรษฐกิจและการศึกษาค่ำ มีภาวะโภชนาการต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ทำ เพราะในการศึกษารั้งนี้ การเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียนใช้การชั่งน้ำหนักและการวัดส่วนสูงเป็นเกณฑ์วัดการเจริญเติบโต โดยดูจากคิกวีการขาดอาหาร อนุสิฐ รัชตะศิลป์ (อนุสิฐ รัชตะศิลป์, 2516 : 26 - 31) ได้ทำการศึกษานักเรียนประถมศึกษา อายุ 7 - 15 ปี จำนวน 272 คน และอายุ 5 - 13 ปี จำนวน 152 คน พวกแรกมีสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ การศึกษาใช้การชั่งน้ำหนักและวัดความสูง เพื่อหา

อาการขาดสารอาหาร ผลการศึกษาพบว่าภาวะโภชนาการของเด็ก 2 กลุ่มต่างกันอย่างเด่นชัด ควรให้มีการปรับปรุงยกฐานะทางเศรษฐกิจและการศึกษาของครอบครัว

ในค่านขนาดของครอบครัว ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนจากครอบครัวที่บิดามารดามีขนาดของครอบครัว ความเชื่อในการบริโภค และการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกัน การเจริญเติบโต (ซึ่งวัดจากน้ำหนัก ส่วนสูง) ของเด็กจะต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ในค่านขนาดของครอบครัว ปุ้ย โรจนะบุรานนท์ (ปุ้ย โรจนะบุรานนท์, 2519 : 40) ให้ความเห็นซึ่งตรงกับผลการวิจัย คือ ขนาดของครอบครัวหรือจำนวนสมาชิกในครอบครัวมีผลกระทบกระเทือนต่อปริมาณและคุณภาพของอาหารที่คนในครอบครัวกิน ถ้าครอบครัวใดมีสมาชิกในครอบครัวมาก ค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารต้องเพิ่มขึ้น และถ้ารายได้คงที่แต่ขนาดของครอบครัวใหญ่ มีสมาชิกมากขึ้น คุณภาพอาหารจะต่ำลง ต้องซื้ออาหารที่ถูกลงหรือคุณภาพน้อย เป็นการกระทบกระเทือนไปถึงสุขภาพและการเจริญเติบโตของสมาชิกในครอบครัวนั้นทุกคน

ในค่านความเชื่อในการบริโภค ปุ้ย โรจนะบุรานนท์ (ปุ้ย โรจนะบุรานนท์, 2519 : 49) ให้ความเห็นที่สอดคล้องกับผลการวิจัย ความเชื่อของบิดาเกี่ยวกับอาหารมีผลกระทบต่อสุขภาพและการเจริญเติบโตมาก บางกรณีอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายได้ เช่น ทำให้ร่างกายได้รับอาหารที่มีประโยชน์ไม่พอ ฮีเซลไน์ (Heseltine, 1962 : 7) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า สาเหตุที่เกิดปัญหาการบริโภคอาหารไม่ถูกต้องจนเกิดภาวะขาดโภชนาการ และการเจริญเติบโตไม่เป็นตามพัฒนาการ เพราะมีความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับการบริโภค โอลสัน (Olson, 1958) กล่าวว่า มีความเชื่อที่ผิด ๆ เช่น มีความเชื่อว่าการเสริมอาหารที่มีคุณค่าเพียงพออยู่แล้ว ด้วยการให้วิตามินและธาตุอาหารชนิดอื่น ๆ ย่อมมีประโยชน์ ฉะนั้น ความเชื่อในการบริโภคมีผลต่อการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียนอย่างมาก

ในค่านการอบรมเลี้ยงดู มีผลต่อการเจริญเติบโตของเด็กอย่างมาก ทำให้ที่แม่ปฏิบัติต่อลูกขณะที่ให้อาหาร หรือให้นมย้อมมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ลูกอยากทานหรือไม่ จรรจา สุวรรณทัต (จรรจา สุวรรณทัต, 2513 : 55) ให้ความเห็นว่า การให้อาหารเป็นเรื่องสำคัญสำหรับวางรากฐานพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ เด็กแต่ละคน คือ

ทางกายเด็กตั้งแต่คลอดแล้ว เป็นต้นมา จำเป็นต้องรับประทานอาหารที่มีคุณภาพและปริมาณ เพียงพอแก่ความต้องการร่างกายจึงจะเจริญเติบโต ในด้านจิตใจเด็กต้องการความรัก ความเข้าใจ และความเห็นอกเห็นใจ เท่า ๆ กับความสุขสบายทางกาย หากแม่ปราศจากความรัก ความเอาใจใส่ และถือว่าตนเลี้ยงบุตรโดยหน้าที่บังคับ ถึงแม้จะเลี้ยงด้วยนมแม่ ก็หาคุณค่าแก่จิตใจของเด็ก แม่เพียงครึ่งหนึ่งของการเลี้ยงด้วยนมขวดไม่ แต่อบอุ่นไปด้วยความรักปรารถนาอย่างลึกซึ้งของผู้เลี้ยงไม่ จึงกล่าวได้ว่า การให้นมหรืออาหารของแม่หรือผู้เลี้ยง ทำให้ความรู้สึกในขณะที่ทำให้มีผลต่อความรู้สึกด้านจิตใจมาก ฉะนั้น การอบรมเลี้ยงดูมีส่วนเสริมสร้างการเจริญเติบโตให้กับเด็ก ถ้าเด็กได้รับการอบรมแบบแผนที่ถูกต้อง ไม่เพียงแต่จิตใจและอารมณ์เท่านั้น ทางด้านร่างกายก็มีผลอย่างมาก โดยเฉพาะในด้านการให้อาหาร ถ้าพ่อแม่ให้ความดูแลในการบริโภคของเด็ก มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างพัฒนาการเจริญเติบโตให้กับเด็กได้อย่างมาก

2.2 เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสถานภาพครอบครัวที่แตกต่างกันในด้าน

สถานภาพครอบครัว และสถานภาพการทำงาน การเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียน ไม่แตกต่าง ด้านสมมุติฐานที่ตั้งไว้, จะเห็นได้ว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสถานภาพครอบครัวที่พร้อมด้วยพ่อแม่หรือพ่อแม่หย่าร้างกัน หรือเป็นหม้าย การเจริญเติบโตของเด็กไม่แตกต่างกันเลย ทั้งนี้ เพราะการที่เด็กจะเจริญเติบโตเป็นไปตามพัฒนาการหรือไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสถานภาพครอบครัวอย่างเดียว เพราะถ้าเด็กมีทั้งพ่อแม่ในการให้การเลี้ยงดู แต่พ่อแม่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ขาดความรู้และสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ เด็กย่อมจะไม่เจริญเติบโตเป็นไปตามพัฒนาการ เหมือนกับเด็กที่อยู่ในสถานภาพครอบครัวหม้ายหรือหย่าร้าง แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก บิคารมารดา มีความรู้ เศรษฐกิจสูง ก็มีส่วนในการเสริมสร้างการเจริญเติบโตให้กับเด็ก เพราะจากการศึกษาพบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสถานภาพครอบครัวที่บิคารมารดาที่มีการศึกษาสูง มีสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก ความเอาใจใส่ เด็กจะมีลักษณะนิสัยในการบริโภคที่ถูกต้อง และจากรายงานการวิจัยของ สุวรรณีย์ วิโรจน์สายลี้ (สุวรรณีย์ วิโรจน์สายลี้, 2519 : 69) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบริโภคนิสัยกับน้ำหนักมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น ถ้าเด็กได้รับการอบรม

เลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ บิดามารดามีสถานภาพเศรษฐกิจและการศึกษาสูง จะช่วยให้เด็กมีลักษณะนิสัยในการบริโภคที่ถูกต้อง และย่อมจะมีการเจริญเติบโตเป็นไปตามพัฒนาการไม่ว่าเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสถานภาพครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน หรือหม้าย หรือหย่าร้าง ก็ตาม

ในค่านสถานภาพการทำงาน ปรากฏว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสถานภาพการทำงานของบิดามารดาที่ต่างกัน จากผลของการศึกษาพบว่า การเจริญเติบโตของเด็กไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เพราะไม่ว่าบิดามารดาจะทำงานนอกบ้านหรือในบ้านก็ตาม ถ้าบิดามารดามีการศึกษาและเข้าใจในการให้การอบรมเลี้ยงดูมีส่วนในการเสริมสร้างการเจริญเติบโตให้กับเด็ก ประกอบกับในชนบทถึงแม้บิดามารดาจะออกไปทำงานนอกบ้าน ส่วนมากจะไม่ไกลจากบ้านมากนัก และมีโอกาสได้พบปะลูกได้เป็นประจำในแต่ละวัน ฉะนั้น เด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสถานภาพการทำงานของบิดามารดาต่างกัน การเจริญเติบโตจะไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่าเด็กวัยก่อนเรียนเป็นจำนวนไม่น้อยขาดอาหาร และมีลักษณะนิสัยในการบริโภคไม่ค่อยถูกต้อง โดยเฉพาะเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาน้อย มีรายได้ต่ำ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่ง เพราะมีผลกระทบกระเทือนต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทย จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

ก. รัฐบาลหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1. รัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรเห็นความสำคัญและส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์โภชนาการ เพื่อให้บริการแก่เด็กวัยก่อนเรียนเพิ่มขึ้น และควรแจกจ่ายอาหารเสริมโปรตีน แคลอรี รวมทั้งอาหารเสริมต่าง ๆ ที่ผลิตได้ในท้องถิ่น แก่เด็กวัยก่อนเรียนให้ได้รับอย่างเพียงพอทั่วถึงทุกตำบลหมู่บ้าน เพื่อเป็นการเสริมสร้างสุขภาพและจิตใจของเด็กในวัยนี้ให้สมบูรณ์

2. รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยให้ทั่วทุกตำบล หมู่บ้าน และควรเน้นในเรื่องการเสริมสร้างนิสัยในการบริโภคที่ถูกต้องให้กับเด็ก

3. รัฐบาลโดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ อาทิเช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง สถานที่เลี้ยงอาหารในหมู่บ้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น และควรมีการแจกอาหารถึงบ้านสำหรับเด็กที่มีปัญหาต่าง ๆ

4. รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีโครงการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องอาหาร และการบริหารอาหารกลางวันเป็นมารดา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงเด็กในวัยก่อนเข้าเรียน ตลอดจนให้การศึกษากับประชาชน เพื่อให้มีลักษณะนิสัยและทัศนคติในการบริโภคที่ถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณค่าของอาหาร และวิธีการเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้อง นอกจากนี้ ควรจัดให้มีสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันให้ทั่วทุกภาค ซึ่งให้บริการพร้อมทั้งให้คำแนะนำกับ บิดามารดา

5. สำหรับครอบครัวที่ยากจน รัฐควรที่จะให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ เมื่อมารดาตั้งครรภ์และมีบุตร โดยมิให้ขาดอาหารทั้งแม่และเด็ก ควรจะนำโครงการ วางแผนครอบครัวไปสู่สภาตำบล โดยให้บริการและจัดหายาคูมกำเนิดให้ฟรี

6. หน่วยงานที่รับผิดชอบหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในสถานอาหาร ควรเผยแพร่ ให้ความรู้ทางโภชนาการแก่ประชาชน และกลุ่มหญิงมีครรภ์แม่ลูกอ่อน ตลอดจนเด็กวัยก่อน เรียน

ข. ในด้านการศึกษา รัฐควรจัดบริการด้านการศึกษาระดับอนุบาลและเด็กเล็ก เพิ่มขึ้น ควรเน้นในเรื่องการเสริมสร้างนิสัยในการบริโภค และการจัดบริการอาหาร กลางวันที่มีคุณค่าให้กับเด็ก นอกจากนี้รัฐควรส่งเสริมสนับสนุนการศึกษานอกระบบให้กับ พ่อแม่ผู้ปกครองให้มีความรู้ในด้านการโภชนาการ การให้การอบรมเลี้ยงดูในด้านการให้อาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการบริโภคให้กับเด็ก

ครูและครูแนะแนวซึ่งทำหน้าที่ในการสอนควรเห็นความสำคัญ และให้ ความร่วมมือสนับสนุนให้มีการจัดบริการให้อาหารกลางวัน ที่มีคุณค่าให้แก่เด็กในโรงเรียนด้วย

ค. จากผลการศึกษาค้างนี้ บิดามารดาจะต้องให้ความสนใจใส่ในเด็ก
วัยก่อนเรียนให้มาก โดยเฉพาะในค่านิยมในการบริโภคและการเจริญเติบโตของเด็ก
วัยก่อนเรียน

ง. ในค่านิยมการวิจัย รัฐบาลหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้มีการวิจัย
ในเรื่องอาหารและโภชนาการให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะควรทำการวิจัยนิสัยในการบริโภค
และการเจริญเติบโตของเด็กวัยก่อนเรียนโดยเน้นในเรื่องสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับตัวเด็ก เช่น
ลำดับการเกิด ความเชื่อในค่านิยมศาสนา ในแหล่งสลับเปรียบเทียบในชนบท และควรทำการ
ศึกษาในระยะยาว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน การศึกษาและวิจัยเรื่องเด็ก
ในประเทศไทย 2516 กองวางแผนกำลังคน 2517, 223 หน้า.
- คณะเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย สมาคม พัฒนาการของครอบครัวและเด็ก โรงพิมพ์
วิบูลย์กิจ 2512,
- จรรยา สุวรรณทัต อิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็ก (รายงานการวิจัยฉบับที่ 13
ของสถาบันระหว่างชาติ สำหรับคนควาเรื่องเด็ก) โรงพิมพ์คุรุสภา 2513,
286 หน้า.
- จรัสศรี พันธุ์พริยะและประสพศรี สุวรรณวงศ์ จิตวิทยาในการบริโภคอาหารของคนไทย
วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2511,
- ชลิต รัตนกุล คำราโฆชนาการเบื้องต้น โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช กรุงเทพมหานคร
2514, 293 หน้า.
- ชัยนาถ นาคบุปผา โลกของวัยรุ่น โรงพิมพ์แสงศิลป์ เชียงใหม่ 2515, 331 หน้า.
- ชูจิตต์ พิทักษ์ผล การอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจสังคมต่ำในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2507,
191 หน้า.
- ชวน ศรีนิวล "ปัญหาความประพฤติของเด็ก" ศูนย์ศึกษา 30 - 39 เมษายน 2503
- ทวี ฤกษ์สำราญ โฆชนาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2520, 97 หน้า.
- ทวีรัสมิ ธนาคม คำราโฆชนาการ คุรุสภา 2520, 302 หน้า.
- บัว ศรีวัฒนพงศ์ พัฒนาการของวิชาการหารในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร
บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2503 (พิมพ์ติด).
- ปุย โรจนะบุรานนท์ นิสัยเกี่ยวกับอาหารการกิน โฆชนาการของปีที่ 10 ฉบับที่ 4
(ตุลาคม - ธันวาคม) 2519, 45 - 49.
- พวงทอง คันทิวงษ์ "โรคขาดสารอาหารในประเทศไทย", โฆชนาการสาร 4 :
ตุลาคม - ธันวาคม 2514, หน้า 234 - 239.

- พิชิต พัทธเทพสมบัติ โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และประชากร สภาวิจัยแห่งชาติ 2517.
- เพ็ญศรี กาญจนันท์ "ประเภทของการขาดอาหารและความร้ายแรง" โภชนาการสาร ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน 2518, หน้า 25 - 27.
- มินิโชตา, มหาวิทยาลัย การเลี้ยงดูและการอบรมเด็ก (รายงานการวิจัยของสถาบันสวัสดิการเด็ก การเลี้ยงดูและการอบรมเด็ก) มินิโชตา 2511, 280 หน้า.
- รัตนา เกตุพันธุ์ การเสริมสร้างสุขนิสัยในการบริโภคแก่เด็กชั้นประถมศึกษา วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2502, หน้า 50 - 51.
- ละม้ายมาศ ศรีหัตถ์ และคณะ อิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็กที่ตำบลนาป่าอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี (รายงานการวิจัย ฉบับที่ 9 ของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก) ครุสภา 2510, 184 หน้า..
- ลวน สายยศ และอังคณา คันธิรัตนานนท์ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช 2515, 276 หน้า.
- วรรณ สุจิระ ทัศนคติของเกษตรกรเกี่ยวกับงานส่งเสริมการเกษตรในโครงการโภชนาการชนบท จังหวัดอุบลราชธานี วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2511.
- วลัย อินทร์มรรย์ "อันตรายจากการขาดอาหารในเด็ก" โภชนาการสาร 4 : ตุลาคม - ธันวาคม 2518, หน้า 36 - 39, 61.
- วิจิตร เทพบริรักษ์ แบบจำลองหลักสูตรอาหารและโภชนศึกษาในเด็กชั้นประถมศึกษา วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519.
- วิชัย จุฬาโรจน์มนตรี การศึกษารูปสรรคต่อการส่งเสริมการโภชนาการชนบทศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2514.
- วิเชียร เกตุสิงห์ "การวิเคราะห์ความแปรปรวนอย่างง่าย" เอกสารเพื่อการอบรมวิจัยการศึกษา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2520, หน้า 144 - 156.
- วิณะ วีระไวทยะ "การใช้โภชนศึกษา" โภชนาการสาร 2(10) : เมษายน - มิถุนายน 2519, หน้า 30 - 31.

- ศรีสวัสดิ์ ชลวิสุทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ - สังคม
ระดับกลางในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปริญฐานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2505, 137 หน้า.
- สมชาย กุรงค์เดช "แนวทางการประเมินภาวะการขาดอาหารและโปรตีน" (เอกสาร
เผยแพร่) ภาควิชาโภชนาการ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2520, หน้า 2 - 8.
- สันติภาพ ไชยวงศ์เกียรติ "การกินอาหาร" โภชนาการสาร ฉบับที่ 2 (เมษายน -
มิถุนายน 2513) หน้า 17 - 25.
- สุวรรณี วิโรจน์สายลี การศึกษาวิโรคนิสัยของเด็กวัยก่อนเรียนในบ้านน้อย หมู่ 3
ตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ 2518, 72 หน้า.
- เสาวลักษณ์ ภูมิวิสา โภชนาการเพื่อสุขภาพ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
2518, 324 หน้า.
- อนามัย, กรม กองโภชนาการ แผนโภชนาการในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ระยะ 4 (2520 - 2525) มีตรนราการพิมพ์ 4(10) : 1 - 5 ตุลาคม -
ธันวาคม 2519.
- อนุสิฐ รัชตะศิลป์ "การเจริญเติบโตของเด็กไทย" โภชนาการ กรกฎาคม - กันยายน
2519, หน้า 30 - 35.
- อนุสิฐ รัชตะศิลป์ "ฐานะทางเศรษฐกิจและการขาดโภชนาการ" โภชนาการ ฉบับที่ 1
มกราคม - มีนาคม 2516, หน้า 26 - 30.
- อรนุช หลิมประเสริฐ "การศึกษาเปรียบเทียบเด็กในเมืองและชนบท เกี่ยวกับพัฒนาการ
ของสังคม" ในเรื่องการอนุรักษ์ความยาวและปริมาณ กับการอบรมเลี้ยงดู
ปริญฐานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 91 หน้า.
- อุทัยวรรณ นุตจรัส "เทคโนโลยีอาหารช่วยลดภาวะทุพโภชนาการในประเทศก้อยพัฒนาได้
อย่างไร" โภชนาการสาร ฉบับที่ 4 (ตุลาคม - ธันวาคม, 2513), หน้า
51 - 52.

อุไรวรรณ พงษ์เพิ่มอน ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะโภชนาการของเด็กวัยก่อนเรียน
ในสถานเลี้ยงเด็กกลางวัน ในกรุงเทพมหานคร ปรินทิพนิพนธ์ ภค.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
 วิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๐, ๒๕ หน้า.

Amara Chandrapanond. "Weight of Thai Infants," Proc. Ninth Pac. Sci. Congr. 15(1957), pp. 7 - 9.

Andre, Lean-Marie. "Malnutrition of the Young Child," Priorities in Child Nutrition. Harvard University School of Public Health, Volume III, 1975, p. 7.

Birch H., "Malnutrition Learning and Intelligence," American Journal public House, 65 : 1972, pp. 773 - 784.

Blanvelt Morlang, Barbara L. "Nutritional Study of 5th and 6 th Grade Children in Roanoke Virginia Their Eating Behavior and Phisique as Related to Sex, Age and Social and Economic Factors," Dissertation Abstracts International. 30(1970), 5115

Breakenridge, M.E., and Vincent, E.L., Child Development : Physical and Psychological Growth through Adolescence, W.B.Saunders Company, Philadelphia 1966, 485 pp.

Brody, Sylvia, Patterns of Mothering, International Vuniversities Callendo, Mary A. and Others, "Nutritional Status of Preschool Children," Journal of the Maerican Dietetic Association. 27 20 - 25 July, 1977.

Chantrapanond A. and Others, Dietary Survey of Preschool Children and Expectant Women in Soongnern Bistric, Nakorn-Rajsima Province, Thailand," American Journal of Clinical Nutrition, Vol. 25 25 W. 730, 1972 p.p. 42 - 50.

Christakis, G., Miridijanman, A., Nath, L., Khurana, H.S., Cowell, C., Archer, M., O., Ziffer, H., Baker, H., Baker, H., and James, C., "A Nutritional Epidemiologic Invertigation of 642 New York City Children," American Journal Clinical Nutrition, 21 1968, pp. 107 - 126.

- Conger P.M. Nusse and Hag an I.T., Child Development and Personality, New York Harper & Row Publishers, 1974, p. 364.
- Devis, A., and R.J. Haughurst. "Social Classes and Color Differences in Child-rearing." In. Amer, Sociol, Rev., Vol.11, 1964.
- Edward, Allen L., Techniques of Attitude Scale Construction, New York : Appleton-Century Crofts Inc., 1971, 492 pp.
- Fathauer, G. H. "Food Habit an Anthropologist's View," Journal of the American Dietetic Association, 37 · 335, 1960.
- Ferguson, Curge A., Statistical Analysis in Psychological and Education, New York : McGraw-Hill Book Co., 1966, 466 pp.
- Glass, Gene V., and Stanley Julian C., Statistical Method in Education and Psychology, New Jersey Prentice-Hall, Inc., 1970, 566 pp.
- Guilford Joy Paul, Fundamental Statistic in Psychology and Educational New York : McGraw-Hill, 1905, 605 pp.
- Hall, Calvin S., and Lindzed, Theory of Personality, John Wiley & Sons, Inc., New York : 1970, 622 pp.
- Hauck, Hazel M. Maternal and Child Health in a Siamese Rice Village Nutritional Aspects Data Paper No. 39 Southeast Asia Program, New York : Department of Far Eastern Studies. Cornell University Itha 1959.
- Heseltine, Marjorie. "Freedom from Hunger Campaign," Education and Training in Nutrition , Rome FAO, Basic Study No. 6, 1972, p.7.
- Interdepartmental Committee on Nutrition for National Defense. "Special Studies," Nutrition Survey October-December 1960, New York U.S. Government Printing Office, 1962, pp. 247-251.

- Jelliffe, D.B. The Assessment of the Nutritional Status of the Community, WHO Monograph series No.53, 1966
- Joe D. Wray. and Alfred Aguirre. "Protein-Calorie Malnutrition in Candelaria Columbia" The Journal of Tropical Pediatrics, September, 1960.
- Johnson & Medinus, Child Psychology, New York . John Wiley & Sons, Inc., 1969, 677 pp.
- Kandil, Samira Ahmed Yourself, "Some Factors Associated With the Homemaker's Comprehension, Eating Practices and Attitudes Toward Foods and Nutrition," Dissertation Abstracts International, 32(1972), 713.
- Klerks, J.V. Final Report on Nutrition in Thailand December 1956 - December 1958, WHO Project Thailand, 36, 1958.
- Lewin, K. Group Decision and social Change, In Readings in Social Psychology, ed. by E. E. Maccoby , T. M. Newcomb and E.L. Hartley, 3rd, ed., New York . Holt, 1958.
- Lindquist, E.F. Design and Experiments in Psychology and Education, Boston : Houghton Mifflin, 1956, 393 pp.
- Maccoby, Eleanor E. and P.K. Gibbs, et al. "Method in Child - Rearing in Two Social Classes," In W.E. Martin, and C.B. Stendler (eds.), Educational Psychology - A Book of Reading, New York. Dryden Press, 1955.
- Mondot, J.M. Nutritional Education in Schools, Rome . FAO, CEP Report No. 68, 1972, p. 3.
- Mussen, Paul H., Carmichael's Manual of Child Psychology, New York, John Wiley and Sons, Inc., 1970, 872 pp.

Nussen, P., The Psychological Development of the child, California: Anglewood Cliffs, 1963, 102 pp.

Olson, R.E. "Food Faddism Why?" Nutrition Review, 16 97, 1958

Romes - Calven, R., . Medidas Convencionales de peso Y talla para Lactantes Y. Pre-escolares Bol in . The Journal of the American Academy of Pediatrics, Edited by Gravioto Jaaguin, 38 . August 1966, pp. 19-28.

Scrimshaw, Navin S. and Gordon, John E. Proceeding of an International Conference Cosponsored by the Nutrition Foundation Inc., and the Massachusetts Institute of Technology Held at Cambridge Massachusetts, March 1-3, 1967.

Sears, Robert R., Maccoby, Eleanor E. and Levin, Harry, Patterns of Child Rearing, New York. Peterson and Company Inc., 533 pp.

Sharma, D.C. Mother, "Child and nutrition L. Trop ped., 1955, 1 : 47.

Siegel, Sidney, Nonparametric Statistics for the Behavioral Sciences, New York : McGraw-Hill Book Company, Inc., 1956, 312 pp.

Sims, Laura Smail, "Nutritional Status of Preschool Children in Relation to Selected Factors Characterizing the Family Environment-Anecological Approach," Dissertation Abstracts, June . 7144-B, 1972.

Smith, Barbara Ann (Johnson), "Effects of Early Undernutrition in the Kitter Behavior, Electroencephalography and Brain Composition," Dissertation Abstracts, December : 2855-B, 1974.

Solonborger, Richard T. "Chinese - American Child - Rearing Practices and Juvenile Delinquency, "The Journal of School Psychology, 74 : 13 - 23, February, 1968.

ภาคผนวก

แบบสอบถามสัมภาษณ์บิดามารดาในด้านสถานภาพส่วนตัว

ตัวอย่าง ครัวเรือนที่ บ้านเลขที่ หมู่ที่
ตำบล อำเภอ
จังหวัด

อาชีพของบิดามารดา

/ /	รับราชการ	/ /	ค้าขาย
/ /	เกษตรกรรม	/ /	อื่น ๆ

ลักษณะการทำงาน / / ทำงานที่ทำในบ้าน / / ทำงานนอกบ้าน

รายได้ครอบครัวต่อเดือน

/ /	รายได้ต่ำกว่า 1,500 บาทต่อเดือน
/ /	รายได้ตั้งแต่ 1,500 - 5,000 บาทต่อเดือน
/ /	รายได้มากกว่า 5,000 บาทต่อเดือน

ระดับการศึกษา

/ /	ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 ลงไป
/ /	ประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น
/ /	มัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป

สถานภาพครอบครัว

/ /	คู่	/ /	หม้าย (พ่อ, แม่)
/ /	หย่าร้าง	/ /	อื่น ๆ

ขนาดของครอบครัว

/ /	1 - 4 คน	/ /	5 - 8 คน
/ /	8 คนขึ้นไป		

แบบสอบถามลักษณะนิสัยในการบริโภค

ข้อความ	ปฏิบัติเป็นประจำทุกครั้งที่	เกือบทุกครั้ง	เป็นบางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
ลักษณะนิสัยในการรักษาความสะอาด					
(1.) ล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหาร					
2. ใช้มือที่สกปรกหยิบอาหารรับประทาน					
3. เก็บอาหารที่ตกจากพื้นขึ้นมารับประทาน					
(4.) มีแก้วนํ้าใช้เป็นส่วนตัว					
5. ล้างมือภายหลังใช้ส้วม					
6. แปรงฟันหลังรับประทานอาหาร					
7. รับประทานอาหารที่แมลงวันคอม					
8. ดื่มนํ้าสะอาด					
9. รับประทานอาหาร ผัก ผลไม้ที่ล้างสะอาดแล้ว					
10. รับประทานอาหารที่เหลือทิ้งไว้					
11. มีความร้อนในการรับประทานอาหาร					
12. อมอาหารในปาก					
(13.) รับประทานอาหารมีขนาดคำโต					
14. ชอบดื่มนํ้าสลับการรับประทานอาหาร					
(15.) เลือกอาหารรับประทานเฉพาะอย่าง					
(16.) ชอบรับประทานน้ำอัดลม ทอฟฟี่					
ลูกกวาด ฯลฯ					
17. รับประทานขนมหวานก่อนมืออาหาร					

ข้อความ	ปฏิบัติเป็น ประจำทุกครั้ง	เกือบ ทุกครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
18. ชอบรับประทานผัก ผลไม้					
19. คิมน้ำมากพอควร หลังรับประทาน อาหาร					
20. คิมนมหรือเครื่องดื่มใส่นม					
21. คิมน้ำหวาน					
22. รับประทานอาหารหวานก่อนของ คาว					
23. รับประทานอาหารเฉพาะที่ถูกต้อง					
24. รับประทานอาหารที่มีรสจัด เช่น เค็ม เปรี้ยว หวาน					
25. ทานอาหารที่ปรุงสุก ๆ คิบ ๆ					
26. รับประทานชาวมมากกว่ากับ					
27. รับประทานอาหารจุบจิบ					
28. รับประทานอาหารตรงตามเวลา					
29. เวลารองไหหรือโกรทจะไม่ยอม รับประทานอาหาร					
30. รับประทานอาหารที่มีเฉพาะใน ท้องถิ่น					
31. ไม่ค่อยสนใจในการรับประทาน อาหาร ต้องคอยให้ผู้อื่นบังคับ หรือเกลี้ยกล่อม					
32. ไม่ค่อยเคี้ยวอาหารให้ละเอียด ระหว่างการรับประทานอาหาร					

ข้อความ	ปฏิบัติเป็น ประจำทุกครั้ง	เกือบ ทุกครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
33. มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการรับประทานอาหาร					
34. พึงพิถีพิถันต่อภาชนะหรือเครื่องใช้ในการรับประทานอาหาร จนคุณเป็น เรื่องลำบาก					
35. ชอบซื้ออาหารทานเอง					
36. จู้จี้ในการรับประทานอาหาร					
37. เลือกรับประทานอาหารเฉพาะอย่าง เพียงไม่กี่อย่าง					
38. มีท่าทางไม่สบายใจในขณะกิน อาหาร					
39. ถูกบังคับให้รับประทานอาหาร					
40. ไม่ยอมรับประทานอาหารถ้าบังคับ ให้ทาน					
41. ไม่อยากรับประทานอาหารถ้าถูก บังคับให้ลงมือล้างภาชนะก่อน รับประทานอาหาร					
42. รับประทานอาหารมุ่มมาม ตักอาหารรับประทานเร็วรวดเร็ว					
43. ถ้ามีอาหารที่ตนไม่ชอบมาปนกับ อาหารที่ตนชอบ จะไม่ยอม รับประทานอาหาร					
44. มีท่าทางไม่อยากรับประทานอาหาร					

1

แบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับอาหารของคนไทยในภาคใต้ คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นการสัมภาษณ์ความเชื่อของบิดามารดา เกี่ยวกับอาหารในการบริโภค ขอให้ท่านตอบตามความรู้สึกของท่านที่มีต่อความเชื่อเกี่ยวกับอาหาร ตามข้อความในแบบสอบถามนี้ ถ้าเห็นด้วยมากน้อยอย่างไร โดยที่ท่านไม่ต้องกังวลว่าคำตอบใดถูกหรือผิด เพราะคำตอบที่ท่านตอบถือว่าถูกทุกคำตอบ

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ส่วนที่ 1 <u>อาหารในระยะตั้งครรภ์</u> <u>หลังคลอด</u> 1. มารดาในระหว่างอยู่ไฟ ควร รับประทานข้าวกับปลาป่นเท่านั้น 2. มารดาในระยะหลังคลอดบุตรใหม่ ห้ามรับประทานปลาหมอ ปลาช่อน เพราะแสง 3. หญิงมีครรภ์ไม่ควรรับประทานไข่ หรืออาหารที่มีไขมันมาก 4. มารดาในระยะหลังคลอดและอยู่ไฟ ห้ามรับประทานหน่อไม้ เพราะแผล หายยาก 5. ห้ามหญิงมีครรภ์รับประทานกล้วยเผค เพราะจะทำให้เกิดลูกแฝด 6. หญิงมีครรภ์ไม่ควรรับประทานอาหาร ที่มีรสเผ็ดจัด จะทำให้เด็กที่คลอด ออกมาหัวล้านได้					

2

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7. หญิงในระยะตั้งครรภ์ห้ามรับประทาน ชาวดัง เพราะจะทำให้คลอดยาก เพราะลูกจะหัวแข็ง					
8. ระยะหลังคลอด ห้ามรับประทาน ผักตำลึง ยอดผักทอง เพราะ จะทำให้ปวดเมื่อย					
9. มารดาในระยะคลอดบุตรใหม่ ๆ ห้ามรับประทานหอยแมลงภู่ จะทำให้ ท้องขึ้น					
10. ในระยะให้นมบุตร ห้ามรับประทาน ผักสด และผักเขียวทุกชนิด เพราะ จะทำให้เด็กท้องเสีย					
11. มารดาในระยะตั้งครรภ์ ควร รับประทานอาหารน้อย ๆ เพื่อ ให้เด็กตัวเล็กและคลอดง่าย					
ส่วนที่ 2 <u>อาหารสำหรับวัยเด็ก</u>					
(12) เด็กเล็ก ๆ ควรรับประทานข้าว มาก ๆ กับน้อย เพื่อป้องกันมิให้ เป็นตาลขโมย					
(13) เด็ก ๆ ห้ามรับประทานข้าวเย็น เพราะจะทำให้ท้อง					
14. เด็กผู้ชายที่ยังไม่เข้าสู่วัย รับประทานพวกกะเพราได้ไม่ได้					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
15. เด็ก ๆ ห้ามกินกะหล่ำปลี คนหอม เพราะจะทำให้ท้องอืด					
16. ถ้าให้เด็กรับประทานเครื่องในไก่ ตับไก่ปิ้ง จะช่วยแก้โรคตาฟางและ ตาลขโมย					
17. นมมารคาใช้เลี้ยงทารกได้ดีกว่า นมผสม					
18. นำนมเหลือของมารคาในระยะ 2 - 3 วันหลังคลอด มีประโยชน์ แก่ทารกมาก					
19. ทารกที่เลี้ยงด้วยนมขมหวานไม่มี ประโยชน์เท่านมมารคา					
20. เมื่อเด็กเริ่มมีฟันควรหยานมทันที เพราะเด็กรับประทานข้าวได้แล้ว					
21. กลว่กับข้าวครู ทำให้เด็กอ้วน และแข็งแรง					
(22) ขนมหวานและทอไฟฟ้าทำให้เด็ก ฟันผุเร็ว					
23. ไข่แดงลวกเริ่มให้เด็กรับประทาน ได้ตั้งแต่อายุ 3 เดือน					
ส่วนที่ 3 <u>อาหารในระยะเจ็บป่วย</u>					
(24) ถ้าเป็นแผลห้ามรับประทาน ข้าวเหนียว ไข่ กุ้ง จะทำให้ แผลหายยาก					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
33. เวลาที่มีประจำเดือน ห้าม รับประทานน้ำแข็ง มะเฟือง น้ำมะพร้าว เพราะจะทำให้ ปวดท้อง					
34. รับประทานถั่วเขียวหรือใบบัวบก แก้ชาใน ทำให้ผิวพรรณดี					
35. ไม่รับประทานปลาไหล เพราะ เชื่อว่ากินทรากศพ					
36. ถ้ามีแขกมาที่บ้าน การเลี้ยงดูแขก รับประทานอาหารมือแรกแกงพวก ไก่หรือเนื้อไม่ได้ นอกจากแขก ไปเยี่ยมบ้านตรงกับการทำบุญ ของเจ้าของบ้านเท่านั้น					
37. นิยมรับประทานผักมากกว่าเนื้อ เพราะเชื่อว่ารับประทานผักมาก ทำให้อ้วน					
38. ถ้ารับประทานน้ำผลไม้จะทำให้ เสาะท้อง					
39. ไม่ควรรับประทานอาหารที่มี รสหวาน เพราะจะทำให้เป็น เบาหวาน					
40. รับประทานผักบุ้ง ทำให้ตาหวาน					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
41. การต้องการบำรุงกำลังต้อง รับประทานกัน และเนื้อสัตว์ ต่าง ๆ					
42. รับประทานมะละกอเป็นยา ระบายท้อง					
43. ควรหักให้เด็กรับประทานข้าวต้ม กับผัก และผลไม้ให้มาก ๆ จะได้ แข็งแรง					
44. เด็กเล็ก ๆ มีความต้องการน้ำ สูงกว่าผู้ใหญ่ ควรให้เด็ก รับประทานน้ำมาก ๆ จะได้ ไม่ท้องเดิน					

- ① กิน ข้าวปลา ทุ เลือ-ก ใน สัปดาห์
- ② กิน ไข่ ไข่ต้ม ไข่ทอด ไข่ผำ
- ③ กิน กล้วย ไข่ต้ม ไข่ทอด ไข่ผำ
- ④ กิน กล้วย ไข่ต้ม ไข่ทอด ไข่ผำ
- ⑤ กิน กล้วย ไข่ต้ม ไข่ทอด ไข่ผำ
- ⑥ กิน กล้วย ไข่ต้ม ไข่ทอด ไข่ผำ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึกของท่านที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ขอให้ท่านตอบตามความเป็นจริงที่ว่าสิ่งที่ท่านแสดงต่อเด็กตามข้อความในแบบสอบถามนี้เป็นจริงมากน้อยเพียงใด โดยที่ท่านไม่ต้องกังวลว่าจะมีค่าตอบใดถูกหรือผิด เพราะพ่อแม่แต่ละคนย่อมมีการปฏิบัติต่อลูกแตกต่างกัน ที่สำคัญ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2. แบบสอบถามนี้จะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อท่านตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด

3. แบบสอบถามนี้ไม่ต้องการทราบว่าใครคือผู้ตอบแบบสอบถามนี้ ฉะนั้นคำตอบของท่านจึงไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด ผลการตอบของท่านจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยทางวิชาการอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน

4. ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบถ้วนทุกข้อ เพราะถ้าท่านไม่ตอบข้อความใดข้อความหนึ่ง แบบสอบถามนี้จะใช้ไม่ได้

5. เป็นแบบสอบถามที่ใช้สัมภาษณ์ความคิดเห็น กำหนดให้บิดามารดาตอบเน้นน้ำหนักมากน้อยตามความรู้สึกของคนที่เคยปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูบุตร โดยที่ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์และกาเครื่องหมาย ลงในช่องคำถาม

วิธีที่ท่านปฏิบัติต่อเด็ก	บ่อยครั้ง ที่สุด	บ่อย ครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย
1. ท่านจะดูแลให้ลูกรับประทาน อาหารให้เรียบร้อย ถ้าลูกทำเลอะเทอะ จะทำโทษ					
2. ท่านจะไม่พอใจถ้าในขณะกินข้าว เด็ก พูดเล่นหรือหยอกล้อหัวเรา					
3. เมื่อลูกของท่านมารับประทานอาหาร ไม่ตรงเวลา ท่านมักจะติเตียนบนข้าวชาม					
4. ท่านมักจะบน ถ้าลูกของท่านไม่ทาน อาหารที่ทำให้ท่าน					
5. ท่านมักจะจัดเสิร์ฟให้ลูก ๆ ไล่ตาม ท่านพอใจ					
6. ถ้าลูก ๆ ทำเสิร์ฟสกปรกมอมแมม ท่าน จะคว่ำ					
7. ท่านไม่ค่อยจะพูดหยอกล้อหรือเล่นกับลูก ๆ มากนัก เพราะเกรงว่าจะเสียการ ปกครอง					
8. เมื่อลูก ๆ เล่นของเล่น ท่านมักจะกำชับ เสมอ ไม่ให้ทำเสียหาย					
9. ท่านมักจะคอยดูแลให้ลูกเข้านอนและ ตื่นนอนตรงเวลา					
10. ท่านจะตำหนิลูกทุกครั้ง ถ้าพูดจากับผู้ใหญ่ ไม่สุภาพ					
11. ท่านมักจะไม้อนุญาตให้ลูก ๆ ไปเล่น นอกบ้านกับเพื่อน ๆ					

วิธีที่ท่านปฏิบัติต่อเด็ก	บ่อยครั้ง ที่สุด	บ่อย ครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย
12. ท่านจะไม่ให้ลูก ๆ ของท่านไปเล่นกับ เด็กที่ท่านไม่ชอบ					
13. ท่านจะคอยอบรมสั่งสอนให้ลูก ๆ อยู่ใน ระเบียบตามที่ตั้งไว้					
14. ถ้าลูก ๆ พுகุญย แสดงความคิดเห็น ท่าน มักจะดู เพราะคิดว่า เด็กเล็กไปที่จะ เข้าใจอะไรที่แท้จริง					
15. ถ้าลูก ๆ ทำของในบ้านเสียหาย ท่าน จะตีเพื่อให้เด็กกลัว และไม่กล้าทำอีก					
16. ท่านมักจะจัดอาหารให้ลูกท่านตามที่ท่าน ชอบ					
17. ท่านมักจะลงโทษ ถ้าลูกของท่านไม่มา ทานข้าว เพราะหิวเล่น					
18. ท่านจะคอยดูแลให้ลูกทานอาหาร ถ้าลูก ทานไม่หมด ท่านจะบน และบังคับให้ทาน จนหมด					
19. ท่านไม่เคยชมเชย เมื่อลูกทำความดี เพราะเกรงว่าลูกจะได้ใจ และเสีย การควบคุม					
20. ท่านจะคอยสอดส่องดูแลลูกอยู่ในสายตา ตลอดเวลา ไม่ว่าลูกจะเล่นหรือทำอะไร					
21. ในขณะที่รับประทานอาหาร ท่านและลูก จะพูดเล่นหยอกล้อหัวเราะตลกกันอย่าง สนุกสนาน					

วิธีที่ท่านปฏิบัติต่อเด็ก	บ่อยครั้ง ที่สุด	บ่อย ครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย
22. ท่านมักจะคอยเป็นห่วงถ้าลูก ๆ ยังไม่มาทานข้าว					
23. เวลาที่ลูก ๆ รับประทานอาหารน้อยกว่าปกติ ท่านจะซักถามและพยายามให้ลูก รับประทานอาหารให้มากขึ้น					
24. ท่านจะทำอาหารอร่อย ๆ ให้ลูก รับประทานอาหารอยู่เสมอ					
25. ท่านร่วมรับประทานอาหารกับลูก ๆ เป็นประจำ					
26. ท่านจะคอยแนะนำ ถ้าลูกรับประทานอาหารไม่เรียบร้อย					
27. ท่านจะคอยป้อนข้าวให้ลูกท่าน เพราะกลัวว่าลูกจะทานข้าวไม่ไต่มา					
28. ท่านมักจะทำอาหารที่ลูกชอบให้ลูกทาน เป็นประจำ					
29. ท่านแนะนำตักเตือน เมื่อลูก ๆ ทำ ความผิดและชมเชยเมื่อลูก ๆ ทำความดี					
30. ท่านจะเปิดโอกาสให้ลูก ๆ ได้พูดคุยกับ ท่านได้ทุกเรื่อง					
31. ท่านจะพูดคุยกับลูก ๆ อย่างสนุกสนาน					
32. ถ้าลูก ๆ กลับบ้านค่ำ ท่านจะเฝ้าคอย และไม่ให้ลูกทำเช่นนั้นอีก					

วิธีที่ท่านปฏิบัติต่อเด็ก	บ่อยครั้ง ที่สุด	บ่อย ครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย
33. ท่านจะอนุญาตให้ลูกไปเล่นกับเพื่อน ๆ ใดตามสมควร					
34. ท่านจะคอยอบรมมารยาท และความ ประพฤติกให้ลูก ๆ ท่านเสมอ					
35. ถ้าลูกหาความผิด ท่านจะคอยตักเตือน สั่งสอนมากกว่าจะดู					
36. ท่านชอบพาลูก ๆ ไปเที่ยวด้วยกันเสมอ					
37. ถ้าลูกไม่สบายเมื่อใด ท่านมักจะสังเกต เห็นก่อนคนอื่น ๆ					
38. ท่านพูดคุยกับลูก ๆ ด้วยท่าทางยิ้มแย้ม และถ้อยคำที่ไพเราะ					
39. ท่านคอยดูแลและให้คำแนะนำในเรื่อง ความสะอาดของร่างกาย และเสื้อผ้า ของลูก ๆ เสมอ					
40. ท่านจัดหาเสื้อผ้าตามความต้องการของ ลูก ๆ เสมอ					
41. ท่านมักจะปล่อยให้ลูก ๆ ไปเที่ยวเล่น กับใคร ๆ ใดตามสบาย โดยไม่ต้อง ขออนุญาต					
42. ท่านมักจะปล่อยให้ลูก ๆ อยู่กับบ้าน ตามลำพังกับพี่ ๆ น้อง ๆ เป็นประจำ					

วิธีที่ท่านปฏิบัติต่อเด็ก

บ่อยครั้ง บ่อย เป็น นาน ๆ ไม่เคย
ที่สุด ครั้ง บางครั้ง ครั้ง ปฏิบัติเลย

43. ท่านไม่เคยสนใจว่าลูกของท่านจะมา
หาท่านเมื่อไร เพราะคิดว่าลูกทวด
ก็จะมาหาตนเอง
44. เมื่อลูก ๆ เล่าเรื่อง หรือซักถาม
เรื่องราวต่าง ๆ ท่านมักจะไม่มีสนใจ
เพราะเป็นเรื่องเหลวไหล
45. ท่านมักจะปล่อยให้ลูก ๆ รับประทานอาหาร
กันเอง โดยไม่ต้องคอยดูแล
46. เมื่อตอนเล็ก ๆ ถ้าลูกร้องไห้บ่อย ๆ
ท่านมักจะให้ลูกกินอาหารทุกครั้ง
เพราะรำคาญ
47. เมื่อลูกพูดจาหยวนคาย ไม่จำเป็นต้อง
ตักเตือน เพราะโตขึ้นเด็กจะรู้เองว่า
ไม่ดี
48. ท่านเปิดโอกาสให้ลูก ๆ ไปเล่นไกล ๆ
จะได้ไม่ทำความรำคาญ
49. ท่านไม่ค่อยมีเวลาดูแลสุขภาพของลูก
มากนัก
50. ท่านคิดว่าลูกของท่านโตพอที่จะช่วย
ดูแลตนเองได้
51. ท่านให้ลูก ๆ ซักเสื้อผ้ากันเอง โดย
ที่ท่านไม่ต้องไปคอยดูแลหรือซักให้

วิธีที่ท่านปฏิบัติต่อเด็ก	บ่อยครั้งที่ ที่สุด	บ่อย ครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย
52. ถาลูก ๆ ทะเลาะกัน ท่านมักจะปล่อยให้ ให้พี่ ๆ น้อง ๆ จัดการกันเอง โดยที่ ท่านไม่ไปยุ่งเกี่ยวซักถาม 53. ท่านไม่ค่อยแสดงความชื่นชมยินดีกับลูก ๆ เมื่อลูกทำสิ่งที่ถูกต้อง 54. ลูก ๆ จะใส่เสื้อผ้าอย่างไร ไม่จำเป็น ต้องดูแลให้ความสนใจมากนัก เพราะ ยังเป็นเด็ก 55. ลูก ๆ มักฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์จนเลิกคิด บ่อย ๆ 56. เมื่อมีปัญหาอะไรเกี่ยวกับลูก ๆ ท่านมัก จะรบกวนหลังคนอื่น ๆ เสมอ 57. ท่านมีเวลาอยู่กับลูก ๆ ไม่มากนัก 58. ท่านไม่ค่อยมีโอกาสดูแลลูกจากกับลูก ๆ มากนัก 59. ท่านไม่ค่อยได้ร่วมรับประทานอาหาร พร้อมกับลูก ๆ 60. บางครั้งลูก ๆ ทำความผิด ท่านจะ นิ่งเฉย โดยไม่ว่ากล่าวตักเตือน เพราะรำคาญ					

แสดงค่าอำนาจจำแนกได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถามความเชื่อในการบริโภค
ของบิตามารดา

ความเชื่อในการบริโภคของบิตามารดา	t
1. ระยั้งคัรรภััหามรััประทานข้าวขอมมือ เพราะทำให้คลอคยาก	1.003
2. มารดาในระหว่งอยู่ไฟควรััประทานข้าวกับปลาปน	3.621**
3. มารดาในระยะหลั้งคลอคบุตรหรือระยะอยู่ไฟหามรััประทานผักขอม ผักสะเคา เพราะจะทำให้วงเวียนมึนคึรััะและอาจถึงตายได้	1.721
4. มารดาในระยะหลั้งคลอคบุตรใหม่ ๆ หามรััประทานปลาหมอ ปลาชอน ไซ เพราะแสดง	3.130**
5. มารดาในระยะคลอคบุตรใหม่ หามรััประทานส้ม เพราะแสดงเลือก	1.451
6. มารดาในระยะคัรรภััและคลอคบุตร รััประทานปลาชนิดที่ม่เกลิค คึกว่าปลาม่มีเกลิค	0.109
7. มารดาในระยะหลั้งคลอคบุตรใหม่ ๆ ม่ควรััประทานขนุน กลัวยหอม เพราะแสดงลม	1.851
8. มารดาในระยะหลั้งคลอคบุตรใหม่ ๆ และอยู่ไฟ หามรััประทาน จำปากะ ส้ม ละมุดที่สุก เพราะเป็นของเย็น ทำให้ทองขึ้น	1.741
9. หญิงแม่ลูกออนควรััประทานแกงเลียง ใบมะขม แกงเลียงใบตำลึง จะทำให้หน้ามคึ มีการขับถ่ายคึ	1.336
10. มารดาในระยะหลั้งคลอคหามรััประทานลอคของเชียว เพราะ น้ำกะทิแสดง	1.639
11. มารดาในระยะหลั้งคลอคหามรััประทานแมงคาคะเล เพราะทำให้ แมลหายยาก	0.344
12. หญิงมีคัรรภััม่ควรััประทานไข่หรืออาหารที่มีไขมันมาก เพราะ จะทำให้ค็กมีไขมันตามตัวและคลอคยาก	3.721**

ความเชื่อในการบริโภคของบิดามารดา	t
13. มารดาในระยะหลังคลอดและอยู่ไฟ ห้ามรับประทานหน่อไม้ เพราะ แผลหายยาก	3.509**
14. ห้ามหญิงมีครรภ์รับประทานกล้วยแปด เพราะจะทำให้เกิดลูกแฝด	2.183*
15. หญิงมีครรภ์ไม่ควรรับประทานอาหารที่มีรสเผ็ดจัด จะทำให้เด็ก ที่คลอดออกมาหัวล้านได้	2.950**
16. หญิงในระยะตั้งครรภ์ห้ามรับประทานข้าวตัง เพราะจะทำให้คลอดยาก เพราะลูกจะหัวแข็ง	3.240**
17. ระยะหลังคลอด ห้ามรับประทานผักตำลึง ยอดผักทอง เพราะแสง จะทำให้หมกลูกทะลักออกมา ปวดเมื่อยตามตัว	2.980**
18. มารดาในระยะหลังคลอดห้ามเอาลูกจากมาทำแกงเลียง เพราะ จะทำให้แน่นอก	1.880
19. มารดาในระยะตั้งครรภ์ห้ามรับประทานเนื้อควายและไข่ปลาที่มัน ๆ เพราะจะทำให้คลอดยาก	1.799
20. มารดาในระยะคลอดบุตรใหม่ ๆ ห้ามทานหอยแมลงภู่ จะทำให้ท้องขึ้น	2.501*
21. ในระยะให้นมบุตร ห้ามรับประทานผักสด และผักเขียวทุกชนิด เพราะ จะทำให้เด็กท้องเสีย	2.315*
22. มารดาในระยะตั้งครรภ์ ควรรับประทานอาหารน้อย ๆ เพื่อให้เด็ก ตัวเล็กและคลอดง่าย	2.293*
23. ทารกแรกเกิดควรให้รับประทานข้าวหรือข้าวบดกับกล้วย เพราะ จะทำให้ไม่ร้องกวน	0.518
24. เด็กเล็ก ๆ ควรรับประทานข้าวมาก ๆ กับน้อย เพื่อป้องกันมิให้เป็น คาลขโมย	2.921**
25. เด็ก ๆ ห้ามรับประทานข้าวเย็น เพราะจะทำให้โง่	3.110*

ความเชื่อในการบริโภคของนิคมารคา	t
26. เด็กผู้ชายที่ยังไม่เข้าสู่นิต จะรับประทานพวกกะเพาะไก่ไม่ได้	3.846**
27. เด็ก ๆ ห้ามกินกะหล่ำปลี ต้นหอม เพราะจะทำให้ท้องอืด	3.750**
28. เด็ก ๆ ห้ามกินมะนาว เพราะจะทำให้กระดูกเปราะ	1.666
29. ถ้าให้เด็กรับประทานเครื่องในไก่ คับไก่ปิ้ง จะช่วยแก้โรคตาฟาง และตาลขโมย	2.307*
30. นมมารคาใช้เลี้ยงทารกได้ดีกว่านมผสม	2.416*
31. นำนมเหลืองของมารคาในระยะ 2 - 3 วันหลังคลอด มีประโยชน์ แก่ทารกมาก	2.568*
32. ทารกที่เลี้ยงด้วยนมขันทวนไม่มีประโยชน์กว่านมมารคา	2.471*
33. เมื่อเด็กเริ่มมีฟันควรหยานนมทันที เพราะเด็กรับประทานข้าวได้แล้ว	2.398*
34. กลวยกับข้าวครกทำให้เด็กอ้วนและแข็งแรง	4.682**
35. ขนมหวานและทอฟฟี่ทำให้เด็กฟันผุเร็ว	3.169**
36. ใช้แดงลูกเริ่มให้เด็กรับประทานได้ตั้งแต่อายุ 3 เดือน	2.445*
37. ถ้าเป็นแผลห้ามรับประทานข้าวเหนียว ไข่ กุ้ง จะทำให้แผลหายยาก	9.112**
38. เมื่อมีไขสูงหรือท้องเดินให้รับประทานแต่น้ำชาวมอยอย่างเดียวจนกว่าจะหาย	6.266**
39. คนเจ็บเวลารับประทานข้าว จะเคี้ยวใหม่ไม่ได้ เมื่อหมดจาน หากทานไม่อิ่ม ล้างจานให้สะอาดเสียก่อน	2.441*
40. ห้ามคนไข้รับประทานละมุด ฝรั่ง เพราะจะทำให้เป็นไข้มากขึ้น	2.301*
41. ห้ามคนเจ็บรับประทานส้ม เพราะจะทำให้ลายฤทธิ์ยา	3.710**
42. คนที่เป็นแผล ถ้ารับประทานผลไม้ที่รสเปรี้ยว ข้าวเหนียว จะทำให้เป็นหนองหายช้า	2.850**
43. เมื่อมีไข้ ห้ามรับประทานทุเรียน ลำไย เงาะ เพราะเป็นของร้อน ทำให้ไข้สูงมากขึ้น	3.789**

ความเชื่อในการบริโภคของบิตามารคา	t
44. รับประทานเผือก กระเจี๊ยบ ทำให้เป็นโรคเรื้อน	3.635**
45. ทานข้าวในท้องมีด ๆ ไม่ได้ ผีจะแย่งรับประทาน	4.862**
46. เวลามีประจำเดือน ห้ามรับประทานน้ำแข็ง มะเฟือง น้ำมะพร้าว เพราะจะทำให้ปวดท้อง	2.325**
47. รับประทานถั่วเขียวหรือใบบัวบกแก้ชาใน ทำให้ผิวพรรณดี	3.518**
48. ลูกชิ้นเอ็นไม่ควรรับประทานเพราะสกปรก	0.421
49. ไม่ทานปลาไหลเพราะเชื่อว่าเป็นพิษ	2.434*
50. ข้าวแดงหรือข้าวหอมมือเป็นอาหารคนจน เพราะราคาถูก	1.234
51. ถ้ามีแขกมาที่บ้าน การเลี้ยงดูแขกรับประทานอาหารเช้าแก่แขกพวกไก่ หรือเนื้อไม่ได้ นอกจากแขกไปเยี่ยมบ้านตรงกับการทำบุญของเจ้าของบ้านเท่านั้น	2.451*
52. นิยมรับประทานผักมากกว่าเนื้อ เพราะเชื่อว่ารับประทานผักมาก ๆ ทำให้หวาน	3.459**
53. ถ้ารับประทานน้ำผลไม้จะทำให้เสื่อท้อง	2.119*
54. ไม่ควรรับประทานอาหารที่มีรสหวาน เพราะจะทำให้เป็นเบาหวาน	
55. กินผักบุ้งทำให้ตาหวาน	2.121*
56. ถ้าต้องการบำรุงกำลัง รับประทานกัณฑ์และเนื้อสัตว์ต่าง ๆ	3.165**
57. กินมะละกอเป็นยาระบายท้อง	3.428**
58. กินมะเขือเทศแล้วแก้มแดง ผิวดำ	3.221**
59. ควรหักโง่เด็กทานข้าวต้มผัก ผลไม้ให้มาก ๆ จะได้แข็งแรง	2.746*
60. เด็กเล็ก ๆ มีความต้องการน้ำสูงกว่าผู้ใหญ่ ควรให้เด็กทานน้ำมาก ๆ จะได้ไม่ท้องเดิน	2.286*

** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติ .05

แสดงค่าอำนาจจำแนกในการวิเคราะห์แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด

วิธีที่ทานปฏิบัติต่อเด็ก	t
1. ทานจะดูแลให้ลูกรับประทานอาหารให้เรียบร้อย ถ้าลูกทำเลอะเทอะจะทำโทษทันที	4.0021**
2. ทานจะไม่พอใจถ้าในขณะกินข้าว เด็กพล่อกเล่นหรือหยอกล้อหัวเราะ	2.2204*
3. เมื่อลูกของท่านมารับประทานอาหารไม่ตรงเวลา ท่านมักจะติเตียนบนหน้าซาก	3.2201**
4. ท่านมักจะบ่นจู้ ติโน่น ตินี้ ถ้าลูกของท่านไม่รับประทานอาหารที่ทานให้ทาน	2.1453*
5. ท่านมักจะจิกเสียดูให้ลูก ๆ ใสตามที่ท่านพอใจ	3.3970**
6. ถ้าลูก ๆ ทำเสียดูสกปรกมอมแมม ท่านจะดูอย่างรุนแรง	2.3491*
7. ท่านไม่ค่อยจะพุดหยอกล้อหรือเล่นกับลูก ๆ มากนัก เพราะเกรงว่าจะเสียการปกครอง	2.2153*
8. เมื่อลูก ๆ เล่นของเล่น ท่านมักจะกำชับเสมอไม่ให้ทำเสียหาย	2.5106*
9. ท่านมักจะคอยดูแลให้ลูกเข้านอนและตื่นนอนตรงเวลา	2.4486*
10. ท่านจะตำหนิลูกทุกครั้งถ้าพุดจาบกับผู้ใหญ่ไม่สุภาพ	3.6781**
11. ท่านมักจะไม่อนุญาตให้ลูก ๆ ไปเล่นนอกบ้านกับเพื่อน ๆ	3.4529**
12. ท่านจะไม่ให้ลูก ๆ ของท่านไปเล่นกับเด็กที่ท่านไม่ชอบ	2.4431*
13. ท่านจะคอยอบรมสั่งสอนให้ลูก ๆ อยู่ในระเบียบตามที่ตั้งไว้	2.6689*
14. ถ้าลูก ๆ พุดคุยแสดงความคิดเห็น ท่านมักจะดูเพราะคิดว่าเด็กเล็กไปที่จะเข้าใจอะไรที่แท้จริง	2.4451*
15. ถ้าลูก ๆ ทำของในบ้านเสียหาย ท่านจะดูอย่างรุนแรงเพื่อให้เด็กกลัวและไม่กล้าทำอีก	2.6681*
16. ท่านมักจะจิกอาหารให้ลูกรับประทานตามที่ท่านชอบ	

วิธีที่ท่านปฏิบัติต่อเด็ก	t
17. ท่านมักจะลงโทษ ถ้าลูกของท่านไม่มารับประทานข้าว เพราะหิวเล่น	3.3219**
18. ท่านจะคอยดูแลให้ลูกรับประทานอาหาร ถ้าลูกรับประทานไม่หมดท่านจะบน และบังคับให้รับประทานจนหมด	2.4481*
19. ท่านไม่เคยชมเชยเมื่อลูกทำความดี เพราะเกรงว่าลูกจะได้ใจ และเสียการควบคุม	3.2212**
20. ท่านจะคอยสอดส่องดูแลลูกอยู่ในสายตาตลอดเวลาไม่ว่าลูกจะเล่นหรือทำอะไร	4.7781**

แสดงคำอ่านาจำแนกได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก

วิธีที่ทานปฏิบัติต่อเด็ก	t
21. ในขณะที่รับประทานอาหาร ทานและลูก ๆ จะพูดคุยเล่น หยอกล้อหัวเราะตลกกัน อย่างสนุกสนาน	4.5692**
22. ทานมักจะคอยเป็นห่วงถาลูก ๆ ยังไม่มารับประทานข้าว	4.9361**
23. เวลาที่ลูก ๆ รับประทานอาหารน้อยกว่าปกติ ทานจะซักถามและพยายาม ให้ลูกรับประทานอาหารให้มากขึ้น	2.1564*
24. ทานจะทำอาหารอร่อย ๆ ให้ลูกรับประทานอาหารอยู่เสมอ	2.4511*
25. ทานร่วมรับประทานอาหารกับลูก ๆ เป็นประจำ	3.1169**
26. ทานจะคอยแนะนำ ถาลูกรับประทานอาหารไม่เรียบร้อย	3.5612**
27. ทานจะคอยป้อนข้าวให้ลูกทาน เพราะกลัวว่าลูกจะทานข้าวไม่ได้มาก	3.1595**
28. ทานมักจะทำอาหารที่ลูกชอบให้ลูกทานเป็นประจำ	2.4126**
29. ทานแนะนำตักเตือน เมื่อลูก ๆ ทำความผิด และชมเชยเมื่อลูก ๆ ทำ ความดี	3.4259**
30. ทานจะเปิดโอกาสให้ลูก ๆ ได้พูดคุยกับทานได้ทุกเรื่อง	3.6741**
31. ทานจะพูดคุยกับลูก ๆ อย่างสนุกสนาน	4.6612**
32. ถาลูก ๆ กลับบ้านค่ำ ทานจะเฝ้าคอยและไม่ให้ลูกทำเช่นนั้นอีก	3.4101**
33. ทานจะอนุญาตให้ลูกไปเล่นกับเพื่อน ๆ ได้ตามสมควร	2.2433*
34. ทานจะคอยอบรมมารยาทและความประพฤติให้ลูก ๆ ทานเสมอ	3.7312**
35. ถาลูกทำความผิด ทานจะคอยตักเตือนสั่งสอนมากกว่าจะดุ	2.8319*
36. ทานชอบพาลูก ๆ ไปเที่ยวด้วยกันเสมอ	3.5612**
37. ถาลูกไม่สบายเมื่อใด ทานมักจะสังเกตเห็นก่อนคนอื่น ๆ	3.8181**
38. ทานพูดคุยกับลูก ๆ ด้วยภาษาที่นุ่มนวล และด้วยคำที่ไพเราะ	4.3191**
39. ทานคอยดูแลและให้คำแนะนำในเรื่องความสะอาดของร่างกายและ เสื้อผ้าของลูก ๆ เสมอ	3.2262**
40. ทานจัดหาเสื้อผ้าตามความต้องการของลูก ๆ เสมอ	3.4481**

แสดงคำอ่านอาจจำแนกได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

วิธีที่ทานปฏิบัติต่อเด็ก	t
41. ทานมักจะปล่อยให้ลูก ๆ ไปเที่ยวเล่นกับใคร ๆ ได้ตามสบาย โดยไม่ต้องขออนุญาต	3.5561**
42. ทานมักจะปล่อยให้ลูก ๆ อยู่กับบ้านตามลำพังกับพี่ ๆ น้อง ๆ เป็นประจำ	4.2221**
43. ทานไม่เคยสนใจว่าลูกของตนจะมารับประทานข้าวเมื่อไร เพราะคิดว่าลูกหิวก็จะมาทานเอง	2.2210*
44. เมื่อลูก ๆ เล่าเรื่องหรือซักถามเรื่องราวต่าง ๆ ทานมักจะไม่สนใจ เพราะเป็นเรื่องเหลวไหล	2.2169*
45. ทานมักจะปล่อยให้ลูก ๆ รับประทานอาหารกันเอง โดยไม่ต้องคอยดูแล	2.4456*
46. เมื่อตอนเด็ก ๆ ถาลูกร้องไห้บ่อย ๆ ทานมักจะให้ลูกกินอาหารทุกครั้ง เพราะรำคาญ	2.5614*
47. เมื่อลูกพูดจาหยาบค้าย ไม่จำเป็นต้องตักเตือน เพราะโตขึ้นเด็กจะรู้เองว่าไม่ดี	2.3941*
48. ทานเปิดโอกาสให้ลูก ๆ ไปเล่นไกล ๆ จะได้ไม่ทำความรำคาญ	2.4521*
49. ทานไม่ค่อยมีเวลาดูแลสุขภาพของลูกมากนัก	3.1122**
50. ทานคิดว่าลูกของท่านโตพอที่จะช่วยดูแลตนเองได้	4.2261**
51. ทานให้ลูก ๆ ซักเสื้อผ้ากันเอง โดยที่ทานไม่ต้องไปคอยดูแลหรือซักให้	3.5612**
52. ถาลูก ๆ ทะเลาะกัน ทานมักจะปล่อยให้พี่ ๆ น้อง ๆ จัดการกันเอง โดยที่ทานไม่ไปยุ่งเกี่ยวซักถาม	2.8451**
53. ทานไม่ค่อยแสดงความชื่นชมยินดีกับลูก ๆ เมื่อลูก ๆ ทำสิ่งที่ถูกต้อง	2.2140*
54. ลูก ๆ มักฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์จนเลิกกินบ่อย ๆ	2.2698*

วิธีที่ท่านปฏิบัติต่อเด็ก	t
55. ลูกจะได้เล่นอย่างไรไม่ว่า เป็นตบงูแฉะให้ความ สนใจมากนัก เพราะยังเป็นเด็ก	2.2199*
56. เมื่อมีปัญหาอะไรเกี่ยวกับลูก ๆ ท่านมักจะรู้ภายหลัง คนอื่น ๆ เสมอ	3.1125**
57. ท่านมีเวลาอยู่กับลูก ๆ ไม่มากนัก	3.1451**
58. ท่านไม่ค่อยมีโอกาสได้พูดจากับลูก ๆ มากนัก	4.5615**
59. ท่านไม่ค่อยได้ร่วมรับประทานอาหารพร้อมกับลูก ๆ	2.9912**
60. บางครั้งลูก ๆ ทำความผิด ท่านจะนิ่งเฉย โดยไม่ ว่ากล่าวตักเตือน เพราะรำคาญ	2.3251*

Age in Months →

13.75

18

24

30

36/42

48

54

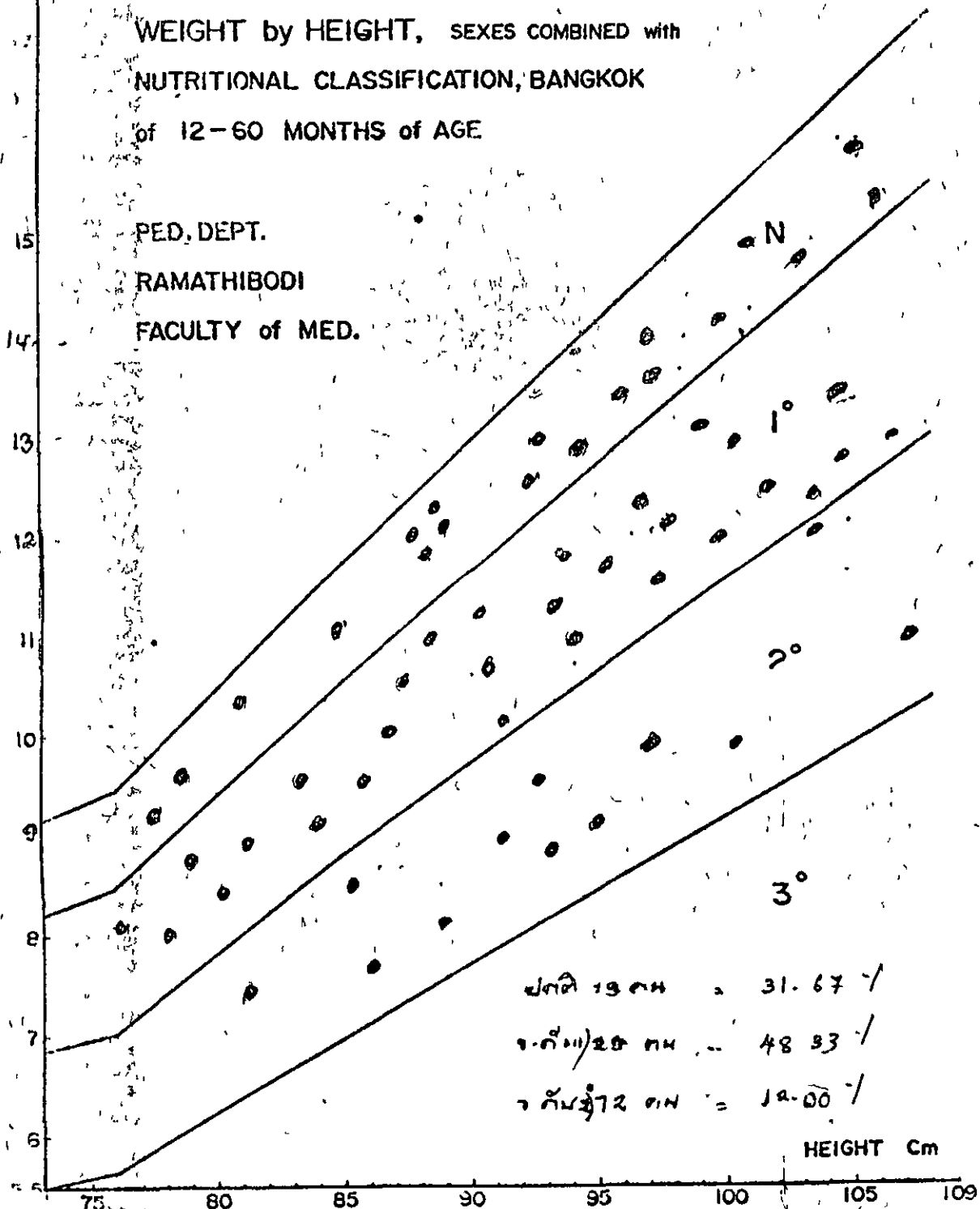
60

**WEIGHT by HEIGHT, SEXES COMBINED with
NUTRITIONAL CLASSIFICATION, BANGKOK
of 12-60 MONTHS of AGE**

PED. DEPT.

RAMATHIBODI

FACULTY of MED.

บทคัดย่อ: เปรียบเทียบน้ำหนักตัวกับส่วนสูงของเด็กไทย